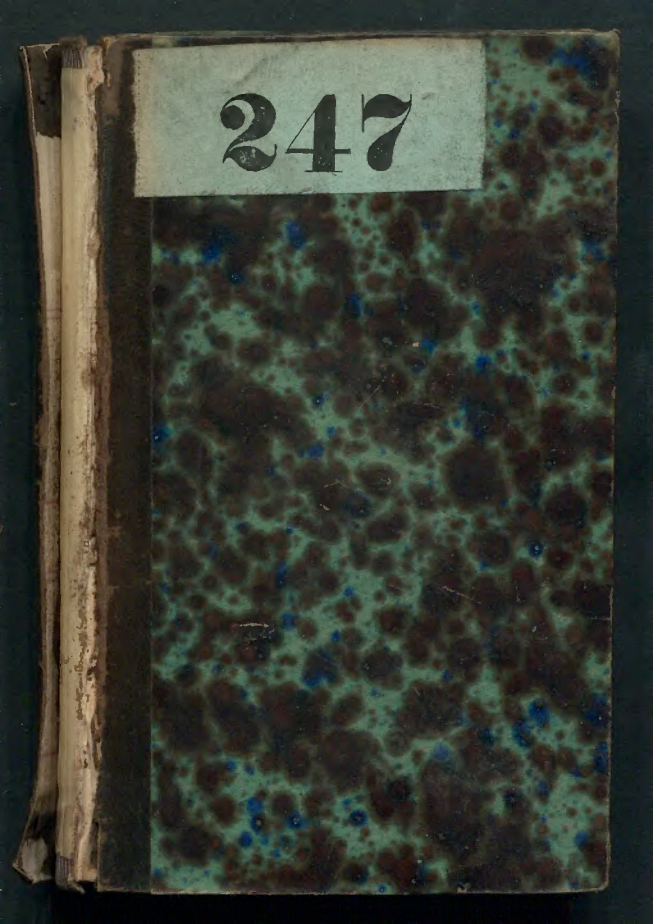

247

The image shows the front cover of an antique book. The cover is decorated with a marbled paper pattern featuring dark brown, teal, and blue-green spots. A rectangular, off-white paper label is affixed to the top center, bearing the number '247' in a large, black, serif font. The left edge of the book reveals the worn, aged binding and the edges of the paper pages.

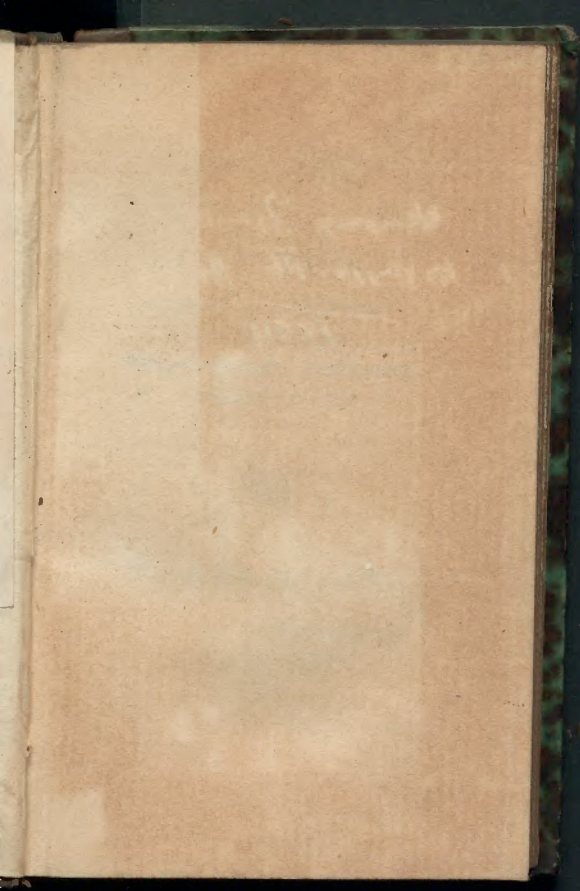
m. 242

Wempen 32"-1
Guzen-116 4th

1854

1460

W

ԷՊԷՏԻԼՈՅԷ

ՏԱՐԻ

ՆԱՍՈՒՆԱԹԼԷՐ

ԱԼՓՕՆՍՕ ՏԷ ԼԵԿՈՐԻ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՈՒՆ

ԹԷԼԻՓԼԷՐԻՆՏԷՆ ԹԷՐՃԻՒՄԷ

ՕԼՈՒՆԾՈՒՇ ՏՈՒՐ

ՎԷՆԷՏԻՔ ՇԷՀՐԻՆՏԷ

Ս . ՂԱԶԱՐ ՄԱՆԱՍԹԵՐԸՆՏԱ

ԻՒԶԻՆՃԻ ՊԱՍՄԱ

1834

W

1841

1842

1843

1844

1845

1846

1847

1848

1849

1850

1851

ՀԱՅԹԱՆԸՆ ՀԷՐ ԿԻՆԻՒՆՏԷ

ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ

ԹԵՓԵՔՔԻՒՐԼԵՐ

Պա-ԼեՔէ++է-ըւէրէ

Տո-Գապաէճէ :

Ա՛ ճան, Ալլահըն հուզու-
րունտա օլտուզունա գավի տին
իլէ ինանըպ եէրէ գափան . վէ
սէճտէ էտիպ, կիւնահլէրինին
աֆլինի տիլէտիքտէն սօկրա,
Ֆիքրինի աչաճագ նուրու՝ Յի-
սուս էֆէնաիմիզին խաթրը իչին՝
Ալլահսան նիյազ էտիպ, քեն
տինի կոյս Մարիամ Աստուածա-
ծինէ, վէ ճէննէթին սուրբլարը

նասրվարը շէտէրէք, պիր Ողջն,
վէ պիր Փառս Կօր սէօյլէ :

ԹէՖէքքիւրիւ ահէսթէ ա-
հէսթէ օգու տա, հէր մատտէ-
նին սօնուհնաա մէՖհումուհու
տիւշիւն: Վէ ԹէՖէքքիւր պիթ-
տիքտէն սօնրա, իւզէրինաէ պու-
լունան պէտ խոշլարըն, հէր
քերրէ՝ պիրինի պրադմաղա նիյ-
էէթ էտիպ՝ Ալլահա շէօյլէ արզ
վէ իգրար էյլէ.

Եա՛ րապպիմ, սուրբ եկեղե-
ցինին պանա հէր էօյրէթտիյինէ՝
գավի տին իլէ ինանըրըմ. զիրա
հէփիսինի՝ սէն եանըլմաղ Ալլահ,
սուրբ եկեղեցիյէ՝ սէն պէյան
էթմիշսին: Ալէմին եարատանը
Ալլահըմ՝ սէն օլտուղունա, վէ
ասլիհլէրէ էպէտի Ճէննէթինի
իւճրէթ, վէ կիւնահքեարլարա
Ճէհէննէթի զազապ վէրտիյինէ
ինանըրըմ: Սէն զաթինաէ պիր,
վէ Հայր, Որդի, վէ Հօգին

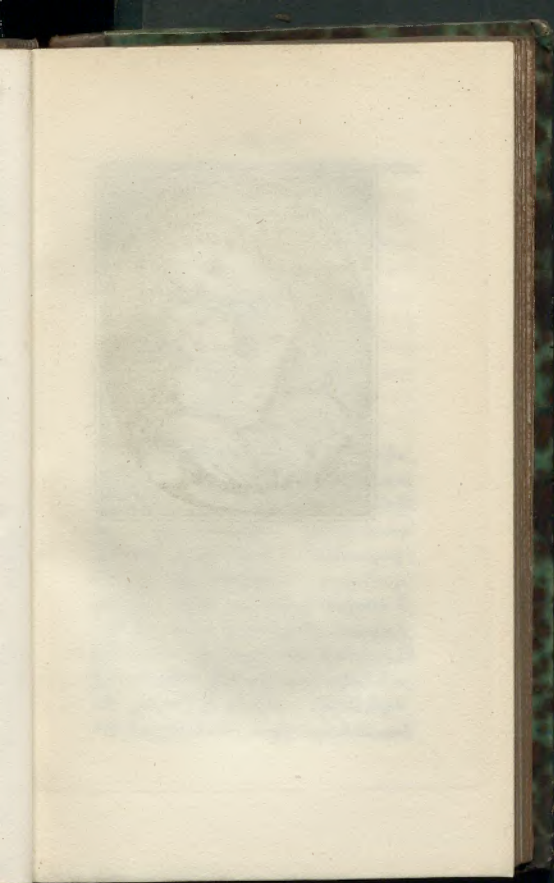
սուրբ՝ սրժաթտէ իւչ օլտուղու-
նա, վէ Յիսուս Գրիստոս թէն
ալըս էօլտիւլինէ, վէլ հասըլ
սուրբ եկեղեցիներն հէր ինանտը
ղընա ինանըրմ: Պէնի քրիսթի-
ան եարաթտըղընա շիւքիւրլէր
օլտուն ես րապսլի. պէն պու
սուրբ տինտէ եաշայըս էօլմէք
տիր նիյեէթիմ:

Չիւնքի սէն հէր շէյէ գատորր,
վատինտէ տուրուր, վէ մերհա-
մէթլի սին, սէնին էթտիլին վատ-
լէրէ կիւվէնիս, Յիսուս էֆէն-
տիմին սէվապլարը հիւրմէթինէ,
կիւնահլէրիմին աֆվինի, վէ
պունտան պէօյլէ կիւնահսըղ
եաշամագ լութֆինի, վէ սօնուն-
տա ճէննէթին իզղէթինի սէն-
տէն ումարմ:

Սէն թիւքենմէղ էյլէք սին ես
րապսլի, վէ թիւքենմէղ մուհապ-
պէթլէ սէվիլմէյէ լայըգսըն. սէ-
նի հէր շէյտէն զիյատէ սէվէրիմ,

վէ սէն կիպի պիր Թիւքենմէղ
քերէմ սահիպնին խաթրընը
եղգթըղմա փիւշման ըմ: Սէն
պանա պու սաաթտա, վէ պիւ-
թիւն էամրիւմաէ լութֆինի վէր
քի, պիր տահա սէնին խաթրընը
ինճիթմէքտէն խոէ, էօլիւմիւմիւ
իրթիքեապ էտիպ, կերէք սաղ-
լըղմտա, կերէք էօլիւմիւմ սաա-
թինաէ սուրք խորհուրդլարա
նաիլ օլայըմ:

Reproduit par

ՊԱԶԱՐ ԿՒՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՒԻՐԻՒՒ

Ինսանըն նէթիճէսի :

Ա. ՏԻՒՇԻՒՆ ԷՅ Ճան , տիւ-
շիւն քի , պու ոլան վարլըղընը սա-
նա Ալլահ վէրմիշ տիր . վէ սէնին
հիչ լիյադաթըն ոլմայարագ՝
քենտի սըֆաթընա եարատըպ ,
սուրբ միրտութիւն խորհուր-
դոլլա սէնի քենտիյէ էվլատ է-
տինմիշ . սէնի փէտէրմուհապպէ
թինտէն զիյատէ մուհապպէթ
իլէ սէվմիշ : Սէն տէ պու տիւնեա-
տէ քենտիյի սէվիպ , հիզմէթին-
տէ եաշարուան , օպիր տիւնեատէ

Ճէննէթինէ նաիւ էթմէք իջին
 եարաթմըշ: Սէն զէվգ սէֆա ի
 չին տողմուշ տէյիլ սին . մալ վէ
 գուտրէթ քէսպ էսիպ, եախօտ
 հայվան կիսլի՝ եէյիպ իջիպ, ույ-
 գու ույուամագ իջին տողմուշ տէյ-
 իլ սին . նէ պուռնլար իջին տող-
 մուշսուն, նէ պուռնլար իջին եա-
 շամալը սըն . իլլա Ալլահը սէվիպ
 ճանընը էպէտի սէլամէթէ չը-
 գարմագ իջին տողմուշսուն, վէ օ
 եօլտա եաշամալը սըն: Հաթթա
 եարատըլմըշ շէյլէրի Ալլահ սա-
 նա վէրմիշ իսէ, օ ազիմ նէթի-
 ճէնէ էրմէյէ եարսըմ օլսուն ի-
 չին վէրմիշ: Վա՛յ պանա, հէր
 շէյէ ագըլ եօրմուշում, ֆադաթ
 նէթիճէմի հիչ աիւշիւնմէմիշիմ:
 Եա՛ մերհամէթլի փէտէր, Յիսուս
 էֆէնտիմին խաթրը իջին օլսուն,
 պանա լուսթֆինի վէր քի, պուռն-
 տան սօնրա պէն պիր պաշգա էօմ-
 ըէ պաշլայըպ, սէնին մուրատը-

նա մութապրդ կիւնահարզ եա-
շայրմ :

Բ. Սաղլըղընտա Ալլահըն հիզ-
մէթինէ մուգայեէտ օլմուշ տէյ-
իլ իսէն , տիւշիւն քի , էօլիւմ
սաաթինտէ խղճմտանքըն սէնի
նասըլ էօրսէլէյէճէք . մալլէ օլ-
տուղուն մալտէն , պիւյիւքլիւք-
տէն , շէրէֆտէն , վէ դէվգտէն
սէֆատէն , էլինտէ պիր շէյ գաւ-
մատըղընը՝ օ սօն կիւնլէրինտէ
անլայաճագ օլուրսան , նէ կեօ-
նիւլ աղասըլ չէքէճէքսին . հէ-
վայի պիւյիւքլիւքլէր , վէ հիշէր
ուղուրունա՝ հէմ Ալլահըն լութ-
ֆունու , հէմ քենտի ճանընը
գուրսլան էտիսլ , պիր տահա էլէ
կէթիրմէյէճէյինի , վէ թութ-
սուղուն էօլտան կերի տէօնմէյէ
վագթին օլմատըղընը տիւշիւն-
տիւքճէ , պաղլանըսլ գալաճագ-
սըն : Օ նէ իւմիտ քէսիքլիյի տիր .
վայ ուգոււպէթ վայ : Վագթին

տէյերի նէ օլտուղունու օ զաման
անլարսն ամմա , տէյտիրէճէք
վադթին գալմազ . թէքրար է
տինմէյէ գանընը տախի վէրիրսին
ամմա , կէչէն վադըթ կերի տէօն
մէզ : Ալլահը ոհվիս , Ալլահըն
հիզմէթինտէ եաշամըշ օլմայան
քիմսէնին հադդընա նէ մուսի
պէթլի կիւն տիւր օ :

Գ . Պու ազիմ նէթիճէմիզ
մասլահաթինի գուլագ արտընա
սրապմըշըզ : Մալ սիրիթթիրմէյէ
չալըշըրըզ . եէյիս իչիս զէվգ
սէֆա էթմէյէ պագարըզ . նէ Աւ
լահա հիզմէթ էթտիյիմիզ վար ,
նէ ճանըմըզն սէլամէթինի տիւ
շիւնիւրիւզ . վէ էսլէտի նէթիճէ
միզի չօճուգ օյունճաղը եերինէ
գօմուշուզ : Պէօյլէ նիչէ քրիսթիյ
անլար չալս չաղըրարագ , կիւ
լիւս օյնայարագ , ճէհէնէմէ
տէօթիւլիյօր : Եաղլըգ քի , ճէ
հէնէմ նէ օլտուղուն սիլմէզլէր :

Ա՛տամ , ճէհէննէմէ կիթմէյէ
պու գատար եօրուլույօրսուն
տա , ճանընը սէլամէթէ չըգար
մաղա հիչ պիր շէյ էտէճէք տէյ
իլ մի սին : Ֆրանչա փատիշա
հը Ֆրանչիսկոսուն պիր սիրքեա
թիսի էօլիւքէն « Եազըգ քի ,
փատիշահըմըն մէքթուպլարընը
եազմաղա պու գատար քեաղըտ
սարֆ էթմիշիմ տէ , քենտի կիւ
նահլարըմը իշարէթ էթմէյէ պիր
թապագասընը դուլտնմամըշըմ
քի , պիր էյի խոստովանանք օլայ
տըմ » տէյերէք էօլմիւշ : Իսփա
նեա փատիշահը իւջիւնճիւ Փի
լիպպոս էօլտիւյիւ զաման « Քեշ
քի փատիշահ օլաճաղըմա , չէօլ
լէրտէ Ալլահա հիզմէթ էթմիշ
օլայտըմ » տէյի աղլամըշ : Լաքին
օ սաաթտա աղլայըպ Ֆէրեատ
էթմէնին նէ՞ Փայտէսի օլուր .
ճան աճըսընը արթըրմագտան
ղայրի իշէ եարամազ : Սէն տէ

սու իւծիտսիզլիյէ աիւշմէք իսթէ-
մէզսէն , էլին աիւշտիւյիւնտէն
իպրէթ ալ , ճանընը սէլամէթէ
չըգարմաղա ճահտ էյլէ : Ա է պիւ
քի , Ալլահըն իսթէտիյինտէն
խարըճ հէր նէ սէյլէր , իշլէր ,
վէ աիւշիւնիւրսէն , հէփ զայ օ-
լուր : Տէ իմաի գալգ . եաշամա-
նը թէպտիլ էաէճէք վադըթտըր :
Նիսթէրսին . իրշատ օլմաղա՝ էօ-
լիւմ սաաթինէ մի պէքլէյէճէք-
սին . էպէտիլք գափուսուհտա ,
ճէհէննէմին աղզընտա , իսլահ օլ-
մաղա գալմայաճադ վադթէ մի
պէքլէյէճէքսին : Աման եաթաու-
պի , աֆվէյլէ պանա . զիրա սէ-
նի հէր շէյտէն զիյատէ սէվիպ ,
հէր շէյտէն զիյատէ՝ խաթըրընը
լինճիթաիյիմէ փիւշման ըմ :

ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԵՍԻ
ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵԻՐԻՐԻ

ՆԵՐՔԵՐԵՐԻՆ ԿԵՐ ԴԱՆԿԱՐ

ՕՐԴԱՆ :

Ա. ՍԵՐԻՆ ՆԵՐՔԵՐԻՆ ԿԵ ՄԻՆ
ՀԻՄ ԴԱՆԿԱՐԻ ՕՐԴԱՆՈՐԸ
ԽԻՆԸՆ. ՀԵՐ ԶԵՅՈՆԱՅԻՆԸ
ՂԵՐԱ ԿԱԶԱ ՎԱՐԱՐՐՐՐԱՆ, ՃԱ
ՆԸՆԸ ՈՒՆԵՐԻ ԶՐԿԱՐՐԱՅ ԷՄԷ
ՄԵՆ ԳՈՐԹԼՈՐ ՕՐԴԱՐ, ՃԱՆԸՆԼԱ
ԹԵՆԻՆԸ ՀԵՐ ԷՅԼԵՅ ՆԱԽԼ ՕՐԴԱՐ
ՍՈՐՆ: ՎԷ ԻՆԸ ԷՐԵՆ ԳԱՅԱՐՐՐՐ
ՍԱՆ, ՃԱՆԸՆԸՐԱ ԶԱՅԱ ԷՐԵՐԱՆ
ԹԵՆԻՆԸ ՄԵ, ՃԵՆԸՆԸՐԱՆ ՄԵ

եատ օլուրսուն՝ Ալլահտան սա .
 էպէտէն սէֆիլ օլուր , Ճէհէն-
 նէմտէ եանարսըն : Պու սուրէթ-
 տէ մասլահաթլարըն մասլահա-
 թը պու տուր . հէր մասլահաթ-
 տան միւհիմ , հէր մասլահաթ-
 տան էլզէմ , Ալլահ հիզմէթ է-
 տիպ , Ճանընը սէլամէթէ չըդար-
 մագ տըր : Սագըն էյ քըլսթիյան
 դարտաշ , շիմտի մէզագըմը իճրա
 էտէյիմ տէ , սօկրա Ալլահա սէօ-
 նէր , ինշա Ալլահ Ճանըմը սէլա-
 մէթէ չըդարըրլմ տէմէ : Պու
 Ֆասիտ իւմիտ նիչէ Ճանլարը Ճէ-
 հէննէմէ աթմըշ տըր . ծիլար տա
 սէնին կիպի սէյլէր իմիշ : Լաքին
 շիմտի Ճէհէննէմտէ եանայօր ,
 արթըգ սէլամէթլէրի եօգ . Ճէ-
 հէննէմէ կիթմէյի՝ Ճէհէննէմտէ-
 քի Ճանլարըն հաճնկիտի գուրմուշ
 ուտու : Լաքին աֆլին իւմիտի
 իլէ կիւնահ իլլէյէնէ՝ Ալլահ սէտ-
 տուա օդուր . « Լանէթ օլսուն

իւմիտէ իսթինատէն կիւնահ իշ-
 ւէյէնէ” : Շու կիւնահը իշւէյիմ
 տէ , սօկրա վարըր խոստովա-
 նանք օլուրում, տէրսին . լաքին
 վազըթ պուլաճաղընը նէ պիլիւ-
 սին . կիւնահը իշւէտիյինլէ էօլ-
 մէյէճէյինի սահիհ պիլլըրմիսին :
 Օ արատա Ալլահըն լութֆուռու
 զայպ էտէրսէն , եա պիր տահա
 պուլամազսան : Ալլահ մերհա-
 մէթ էտէր ամմա , քենտիտէն
 Գօրգանլարա էտէր . քենտիյի
 սայմայանլարա էթմէզ . « Օնուն
 մերհամէթի քենտիտէն Գօրգան-
 լարա տըր” (Ղուկ . Թ . 30 :)
 Խոստովանանք օլտուղում զա-
 ման , իքի կիւնահ սէյլէյէճէյի-
 մէ , իւչ տէ սէյլէսէմ օ տուր :
 Եօդ . զիրա Ալլահ իքի կիւնահը
 աֆվ էտէրսէ , իւչիւնճիւյիւ
 էթմէյէճէք օլուր : Ալլահ սապր
 էտէր ամմա , հէր զաման սապր
 էթմէզ . « Կիւնահլարընըն էօլչիւ-

սիւ տօլտուգտա , ճէզալարընը
վէրիր . (ք . Մակ . Գ . 14 :) Կիւ
նահըն էօլլիւսիւ տօլտուգլայրն ,
Ալլահ արթըգ աֆվ էթմէզ . եա
էօլլամ կեօնտէրիր , հագգընտան
կելիր , եա կիւնահքեարը քենտի
հալինէ պրագըր քի , կիւնահտան
կիւնահա իսեանընը արթըրըպ ,
ճէհէննէմէ կիտէր . պու ղազապ
էօլլամտէն պէթէր տիր : Շու օ
գուտուղունա տըգգաթ էյլէ սի
րատէր , թէքմիլ օգու տա , քեն
տինի Ալլահա վէր . օլմայա քի ,
պու էօյիւթ՝ Ալլահըն սանա
կեօնտէրտիյի սօն խապէր օլտուն :
Շիմտիյէտէքխաթըրընըրգթըղըն
եէթիշիր . եէթէր սապր էթտի :
Պիր մահացու կիւնահ տահա իշ
լէրսէն , Ալլահ արթըգ աֆվ էթ
մէզ . գօրգ , թիթիրէ . պու ճան
մասլահաթըտըր , էպէտիլք մաւ
լահաթըտըր : Պու էպէտիլք ղալ
լէսի՝նիչէ քիմսէլէրի տիւնեասէն

այլըրըս, հիւճրէլէրէ դափաթմըշ
տըր, չէօլէրտէ, մաղարալարտա
եաշաթմըշ տըր : Այ հալիմէ
պէնիմ. իշէտիյիմ սլուհա կիւ-
նահ ըլա եիւրէյիմ տերտլի, ճա-
նըմ եարալը, ճէհէննէմի էտին-
միշ, Ալլահը իթիրմիշիմ : Աման
եա րապսլիմ, եա մէրհամէթլի
փէտէրիմ, պէնի քէնտի մու-
հապսլէթինէ պաղլա :

Բ. Պու էպէտիլք մաւլահա-
թընա խալգ նէ գատար հաճէթ-
սիգ տիր : Տիւշիւն քի, ճանլա-
րընըն սէլամէթինտէն ղայրի՝ հէր
շէյէ մուգայէհա օլույօրլար. Ալ-
լահըն հիղմէթինտէն ղայրի՝ հէր
իշէ վագըթ պուլույօրլար : Տիւ-
նեա առամլարընըն պիրինէ՝ սուրբ
խուրհուրդլարա սըգճա եագ-
լաշ, եախօտ կիւնտէ եարըմ սա-
աթ տուա էյլէ տէսէն, օլլում
ուշաղըմ վար, իշիմ կիւճլում
վար տէյի ճէվապ վէրիր : Եա ճա-

նրն եօգ մու, ա՛ դավալը: Էօ-
լիւմ սաաթինտէ օղլունու ուշա-
ղընը չաղըր, մալինի միլքինի պիր
էէրէ կէթիր. էյէր ճէհէննէմլէք
խսէն, սէնի գուրթարա կեօրսիւն-
լէր կեօրէյիմ: Գա՛րտաշ, Ալլահ
ըլա տիւնեայը, ճէննէթ իլէ կիւ-
նահը պիրպիրինէ ույտուրու-
ում իւմիտի իլէ քենտինի աւ-
տաթմա. ճան պազարըլը գօլայ
մասլահաթ տէյիլ տիր. ճանընը
գազանմագ իսթէրսէն, քենտի-
նէ զօր էթմէլիսին, չալըչըպ եօ-
րուլմալըսըն: Նիչէ քրիսթիյան-
լար՝ սօնրա Ալլահըն հիզմէթի-
նէ տիւշէր, ճանըմը սէլամէթէ
չըգարըրըմ իւմիտի իլէ, հալա ճէ-
հէննէմտէ եանայօր: Ազ վագըթ-
տա սօնու կելէճէք շէյէ՝ տուր-
մայըպ ագըլ եօրուպ տա, սօնու
օլմայան իշի՝ պէօյլէ գուլագ տր-
տընա պրագմագ՝ նէ ագըլըրըլըգ
սըր: Հալինի տիւշիւն ա՛ քրիս-

Թիյան, հալինի տիւշիւն. տիւշիւն քի, չօլա վարմազ, պու եէրտէն կեօջ էտիալ, էպէտիլիք մէմլէքէթինէ վարաճագարն : Վայ հալինէ. էյէր պիր քերրէ ճէհէննէմէ տիւշէրսէն, օնտան սօկրա արթըգ չարէն եօգ :

Գ. Ա՛ քրիսթիյան, քենտին քենտինէ շունու տիւշիւն. պիր ճանըմ վար, իթիրիրսէմ՝ հէր շէյի իթիրմիշ օլուրում. պիր ճանըմ վար, պու ճանըն թէլէֆի իլէ պիր տիւնեա գազանըրսամ, նէմէ՞ եարար : Պիր պիւլիւք աւամ օլուրսամ, էվիմի էվետուլարըմը պիւլիւտիւրսէմ, ճանըմը իթիրտիքտէն սօկրա՝ նէ՞ գազանմըշ օլուրում : Պիր զաման տիւնեատէ եաշայրալ տա, հալա թէնլէրի մէղար չուգուրունտա տար տաղըն, վէ ճանլարը ճէհէննէմտէ սիւրկիւն օլանլարա՝ կեօրաիւքլէրի պիւլիւքլիւք, էթտիքլէրի զէֆգ, սիւրտիւքլէրի

տարաթ՝ նե՛ ֆախէ էտէ պիլ-
միշ: Պու սուրէթտէ էյէր պիր
ճանըմ՝ վար ըսա, վէ էյէր ճան
պէնիմ իսէ, վէ պիր քերրէ ի՛-
թիրտիյիմէ՝ պիր տահա էլէ կէ-
թիրէմէզսէմ, սէլամէթէ չըգար-
մաղա չօգ ճահտէթմէլիյիմ: Փէք
միւհիմ պիր մատտէ տիր պու-
ղիրա եա էպէտէն գուլթու, եա
էպէտէն գուլթուզ օլմագտան
իպարէթ տիր: Ա՛հ, րապպի, պի-
լիրիմ, ութանըրըմ, շիմտիյէտէք
քէօր եաշամըշըմ, սէնտէն ուղագ
գալմըշըմ: շու պիր տանէ ճա-
նըմը սէլամէթէ չըգարմաղա
պագմամըշըմ: Սէն եա մերհա-
մէթլի փէտէր, Յիսուսուն խաթ-
րը իջին օլսուն, պէնի սէն սէլա-
մէթէ չըգար: հէր շէյիմ ֆիտա
օլսուն, թէք սէնի իթիրմէյիմ,
էֆէնաիմ: Եա կոյս Մարիտմ,
իւմիտիմ սէնտէ տիր, թէսիրլի
շէֆաաթընլա պէնի սէն սէլա-
մէթէ չըգար:

ՍԱԼԻ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

Մահացաւ իւնիս :

Ա. ՀԱԳ Թաալա սէնի՝ քեն,
տիյի սէվմէք իչին եարաթմըշ ի-
քեն, տիւշիւն քի, նէ ալչադ
նամքեօրլիւյիւլէ քենտիյէ ասի
օլմուշսուն. տիւշմէն նաղարլըլա
պադըս, նէ լութֆունու սայ-
մըշսըն, նէ տօսթլուլունու իթի-
պար էթմիշսին: Իշէյէճէյին կիւ-
նահ ըլա Ալլահըն խաթրընը եր-
գաճաղընը պիլիքքեն, սայմայըս
իշէտի՞ն մի: Կիւնահ իշէյէն նէ
եափար. Ալլահա արգասընը

տէօներ, Ալլահը խօրլար, էլ տա-
խի գալտորըր, վէ Եսայի մարգա-
րէնին « Մուսարէք ըուհունու
ինճիթտիլէր » (ԿԳ. 10.) տէ-
տիյի կիսի, եիւրէյինի աճըտըր :
Յիւնահ իշլէյէն քիմսէ՝ ամէլի ի-
լէ Ալլահը գովար. պէնտէն ու-
ղագ կիթ, պէնիմ սանա իթա-
աթ էտէճէյիմ եօգ, սանա չիղ-
մէթ էտէճէյիմ եօգ, սէնի նէ սա-
հաս թանըրըմ նէ Ալլահ, պէ-
նիմ ալլահըմ շու զէվգիմ տիր,
շու քեարըմ, շու ինթիգամըմ
տըր տէր : Սէն տէ կիւնահը իշլէ-
տիյին զաման, գալսինտէն պէօյ-
լէ սէօյլէտին : Պիր քրիսթիյան՝
կեօզ կեօրէ՝ նիճէ պիր մահացու
կիւնահ իշլէյէ պիլիւր տէյի, տէ
Փացցի տէտիքլէրի սրբուհի Մա-
րիամ թաաճճիւս էտէր իմիշ-
սէն նէ տէրսին, աճասլա գաջը-
նը իշլէմիշտին : Աման եա՝ ըասլ-
սլի, պանա մէրհամէթ էյլէ : Սէն

կիպի պիր թիւքենմէզ քերէմ
սահիպինին խաթրընը ինձիթմիշ
իմ . թէօվպէլէր օլսուն : Սէն
թիւքենմէզ մուհապսէթէ լոյ-
ըգ էֆէնտիմ , սէնի խօրլատը-
ղմա փիւշման ըմ , կիւնահլէրի-
մի աֆվ էյլէ . պուշտան պէօյլէ
կիւնահտէն իքրահ էտիպ , սէնի
սէվէրիմ :

Բ . Տիւշիւն քի , սէն կիւնահ
իշէտիյին զաման , Ալահ սանա՝
օղուլ , սէնի հիչտէն եարատան
Ալահըն պէն իմ , սէնի գանըմլա
սաթըն ալմըշըմ , կիւնահը պէն
սանա եասագ էթմիշիմ , սօնրա
ղաղապըմա ուղըարսըն տէտիք-
ճէ , սէն տէօնէր՝ խայր , պէնիմ
սանա իթաաթըմ եօգ . պէն պու
մէղագըմը իճրա էտէճէյիմ ,
սէնին կիւճէնտիյին վաղիֆէմ
տէյիլ , գօ լութֆուշուտ տա զայպ
էտէյիմ , գայտ էթմէմ , տէմիշ-
մին : Ա՛հ , Ալահ . պիր տէյիլ .

պին տէյիլ, չօգ տէֆա՛ս սէօյլէմի-
շիմ: Եա սէն նա՛սըլ սապլ-էթ-
տին: Ա՛հ. կիւնահ իշլէմէքտէն
իսէ, քեշքի էօլմիւշ օլայալմ:
Խայր, պուշտան սօկրա պիր տա-
հա խաթըրնը ինճիթմէմ. սէնի
ճանտան սէվէրիմ եա՛ քերէմ
տահիսլի, սէն պանա մէթանէթ
վէր, վէ մուհապպէթինի իհսան
էյլէ քի, սէնի էօմրիւմ օլտուգ,
ճա սէվէյիմ:

Գ. Կիւնահըն էօլջիւսիւ թէք-
միլ օլունճա, հագ թաալա կիւ-
նահքեարտան էլ չէքեր. «Ալլահ
սապր ըլա պէքլէր քի, շէրիաթ
կիւնիւ կելիս՝ կիւնահլարընըն
էօլջիւսիւ աօլտուգտա հագլա-
րընտան կելէ » . (ք . Մակաբայ .
դ . 14 :) Պու սուրէթտէ պի-
րատէր, պիր աահա ճանըն կիւ-
նահ իշլէմէք խաթէրսէ, սօկրա
խոսաովանանք օլուրու՛մ տէմէ .
եա ո սաաթտա Ալլահ սանա է

Ճէլինի կէօնտէրի՛րսէ նէ՛ եափար
սըն . եա Ալլահ սէնտէն էլինի
չէքերսէ , սէնին հալին էպէտիլք
տէ նի՛ճէ օլուր : Նիչէ՛ ճանլար
պէօյլէ զայ օլմուշ տուր : Օնլար
տա ափլէրինի ումարտը , լաքին
էճէլ պասըս , ճէհէննէմէ տէօ-
քիւտիւլէր : Գօրդ , թիթիրէ ,
տանա տա էօյլէ օլմասըն . Ալ
լահըն քերէմինի՛ քենտիխաթըր-
նը երգմաղա դուլլանան ատամ՝
մերհամէթէ լայըդ տէյիլ : Ալլահ
սանա սլուռնա կիւնահը ափլ
էթալքտէն սօկրա , պիր մահա-
ցու կիւնահ տահա իշլէրսէն՝ ար-
թըդ ափլ էթմէզ տէյի փէք
դօրդմալըսըն : Սանա շիմտիյէտէք
պէքլէտիյինէ շիւքը էյլէ : Վէ պիր
կիւնահ տահա իշլէմէքտէն իսէ ,
էօլիւմիւնիւ իրթիքեաս էթմէյէ՝
պու սաաթսա գավի նիյէէթ դօ :
Վէ պու կիւնտէն աղզընտա էզ-
պէր էյլէ . եէթէր էֆէնտիմ՝

սէնին խաթրընը երգտըմ. պուն-
տան պէջլէ գալան էօմրիւմիւ
սէնի ինճիթմէյէ թէլէֆ էթմէյ-
իւմ. եօգ, եօգ. լայրգ տէյիլ տիր.
իլլա եալընըզ սէնի սէվմէյէ, վէ
սէնին խաթրընը ինճիթտիյիւմ
կիւնահլարը աղլամաղա սարֆ է-
տէյիւմ: Պիւթիւն եիւրէքտէն
փիւշման ըմ, սէվկիւլիւ Յիսու-
սոււմ. պունտան սօկրա սէնի սէվ-
մէք տիր նիյէէթիւմ, սէն պանա
գուվվէթ վէր: Եւ աղիզ վալի-
տէմ Մարիամ, պանա սէն եար-
տըմ էյլէ. ամին:

ՉԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

ԻՃԷԼ:

Ա. ՏԻՒՇԻՒՆ քի , պու էօ
միւր պիթէճէք տիր . Էմրի Հագ
սատորր օլտուգլայն , էօլէճէքսին :
ԻճԷԼ սահիհ տիր , լաքին կելէ .
ճէք վագթի մալում տէյիլ : Պիր
ատամըն էօլմէսի նէյէ պագար ,
Եիւրէյէ պիր տամլա , կեօյիւստէ
պիր սամար չաթլամասը , պիր
պօղմաճա եօքսիւրիւք . պիր գան
թաշգընլըղը , պիր զէհիրլի պէօ
ճէյին տալամասը , պիր հարարէթ ,
պիր եարա , պիր չիպան , պիր սու

Ճօշմասը, պիր զէլզէլէ, պիր երբ
տորըմ, նէթիճէի քելամ պիր
շիմէք պիլէ սէնի էօլտիւրէ պի-
լըր: Էճէլ սէնի փէք մէմուլ էթ-
մէտիյին զաման պասար: Նիչէ
քիմսէլէր ագչամ ույգույա եա-
թըպ, սապահըսը էօլիւ պու-
լունմուշ, ոանա տա էօյլէ օլմ
մազ մը: Պունճա զաֆիլ էօլէն-
լէր, էօյլէ էօլմէք խաթըրլարըն-
տան կէչմիշ մի իտի. լաքին էօյլէ
դըսմէթ օլտու. վէ էյէր կիւնահ
իչինտէ իտիլէր իսէ, շիմտի ճան-
լարը նէրէտէ տիր. վէ պիւթիւն
էպէտիլիքտէ նէրէտէ գալաճադ-
լար: Հէր նասըլ օլուրսա օլսուն.
շու սահիհ տիր քի, սէնին տէ
պիր վապթին օլաճադ, ագչամ
օլուսլ՝ սապահ օլմայաճադ. սա-
պահը կէօրիւսլ, ագչամընը կէօր
մէյէճէքսին: Խըրսըզ կիպի կիզ-
լի վէ սէսսիզ կէլըրիմ, տէր Յի-
սուս էֆէնտիմիզ: Սէնին մէրհա-

մէթլի էֆէնտին ճանրնրն սէլա-
մէթինի իսթէտլի իչին սանա փի-
շին խասկեր վէրիյօր : Սէն տէ գըյ-
մէթինի սլիւ, նասիհատինի իշինէ
եարաթ, վէ էճէլ կիւլմէտէն, էյի
էօլմէյէ թէտարիք կեօր : Ահազըր
պուլունուէն ու տէր էֆէնտիմիզ :
Օզաման հազըրլանաճագ վադըթ
եօդ, հազըր պուլունմալը : Իօլէ-
ճէյին սահիհ տիր . սէնին հագ-
գընա պուլ տիւնեանրն օյունու
պիթէճէքամմա, նէ զաման . պիր
սէնէտէն մի, պիր այտան մը .
եարրնա սաղ չըգաճագ մը սըն :
Եւ Յիսուս, Ֆիքրիմէ նուր վէր,
կիւնահէրիմի տֆիւ էյլէ :

Բ . Տիւշիւն քի, էօլիւմ սաա-
թինտէ, պիր տէօշէքտէ սէրիլի
եաթուրլըն եէրտէ եանընտա
քահանայ՝ ճանրնրն մասլահաթը-
նը խաթրընա պրադըր, ագրապան
էթրաֆընտա տուրմուշ աղլար .
պաշըն ուճունտա խաչէլութիւն,

այադըն ուճունտա պիր մում ,
 ախրէթէ կեօջմէք իւղըէ սին . սէ-
 նին պաշըն սէրսէմ , կէօղէրին
 Գարարմը , տիլին գուրու , պօ-
 ղաղըն գափալը , կեօքսիւնտէ ա-
 ղըրլըգ , գանըն տօնմուշ , էթին
 էրիմիշ , եիւրէյին տէրտլի . հէր
 շէյի պրագըպ , չըրչըպլագ , վէ
 սէրսէֆիլ սէնի պիր չուգուրա
 աթաճագլար քի , օնտա չիւրիւյ-
 իւպ , գուրտլար ֆարէլէր թէնի-
 նի կեմիրէ կեմիրէ՝ էթի սոյուլու
 տէօրթ քեմիլինլէ , պիր ալուճ
 գօգմուշ թօիրաղընտան ղայրը
 շէյին գալմայաճագ : Պիր մէզար
 աչ տա , իչինտէ եաթան՝ մալի-
 նին սայըսընը պիլմէղ զէնկինէ
 պագ . ղարուրէթլէ եաշամըշ՝
 վարեէմէղ խասիսէ պագ . հէվաի
 նէֆս իլէ եաշամըշ՝ եօսմա գա-
 ղըյա պագ . պագ նէյէ տէօնմիւշ :
 Իշթէ էօմիւր տէտիյին էօյլէ պի-
 թէր : Էօլիւմ սաաթինտէ շէյ .

Թանլար էթրաֆընը ալըպ , չօ-
ճուգ եաշընտան պէրի իշէտիյ-
ին կիւնահլարը էօնիւնէ տէօքեր :
Շիմտի սանա կիւնահը իշէթմէք
իչին , շէյթան էօղիւրէր պու-
լուր , դապահաթի էօրթէր , սիւյ-
իւքլիւք սէվտասը պիր պիւյիւք
կիւնահ տէյիլ տիր տէր . շու սէ-
ֆա՝ շու թէքլիֆսիղլիք զարար-
սըղ շէյ տիր . պու քիւսիւտէ
սէնին հագգըն վար . պու կեօ-
րիւշմէնին զարարը եօդ տէր . լա-
քին էօլիւմ սաաթինտէ կիւնա-
հըն պիւթիւն աղըրլըղընը կեօ-
ղիւն էօնիւնէ դօր . վէ օ էպէտի-
լիք ըշըղընտա՝ պիր միւթաալ Աւ-
լահըն խաթրընը երգմագ՝ նէ
պիւյիւք դապահաթ օլտուղու-
նու կեօրիւրսիւն : Ալ իմտի վա-
դըթ կիւչիրմէ . շիմտի էտէ պիլիւ-
քեն , չարէսինէ պագ , էօլիւմ
սաաթինտէ էտէճէյին՝ վագըթ-
սըղ օլուր : Աւլահ , ֆիքրիմի սէն
աչ :

Գ. Էօլիւմ պիր տէմ տիր քի,
էպէտիլիք ծնա պապլը տըր: Է.
Ճէլ տէօլէյինտէ եաթան աւտամ,
էօլմէք իւզըէ օլմալլա, իքի էպէ.
տիլիյին պիրինէ եադըն վարմըշ
տըր. վէ հանկիտի գըսմէթ օլա.
ճաղը՝ օ սօն չէնէ աթմասընա պա.
դար. ծնտան սօկրա պիր տէմտէ.
Ճանը եա էպէտէն ճէննէթտէ
տիր, եա էպէտէն ճէհէննէմ.
տէ: Վայ օ տէմ, օ չէնէ աթըմը.
օ նէ տէմ տիր քի, պիր էպէ.
տիլիք ծնա պադար. պիր էպէ.
տիլիք քի, եա իզզէթ կէօրէճէք
եա ազապ. պիր էպէտիլիք քի,
եա տաիմա դուլթլու օլաճադ,
եա տաիմա դուլթսուզ. եա Ֆէ.
րահ կէօրէճէք, եա իզթիրապ չէ.
քեճէք. պիր էպէտիլիք քի, եա
հէր էյլիյէ նաիլ օլաճադ, եա հէր
պէլայէ միւպթէլա. պիր էպէտի.
լիք քի, եա պիր ճէննէթ գազա.
նաճադ, եա պիր ճէհէննէմ էտի.

նէճէք : Վէլ-հասըլ օ տէմտէ սէ-
լամէթ չըգտըն ըսա , արթըգ գօր-
գուն գալմաղ , էպէտէլ-ապաս-
րահաթ վէ մութլու օլուրսուն :
Վէ իլլաեանըլլալ ճէհէնէմէտիւ-
շէրսէն , Ալլահ՝ Ալլահ օլտուգ-
ճա , սէն մուսիպէթլէր իշլինտէ
լումիտսիղ տէրտիմէնա գալըրսըն :
Ճէննէթ նէ օլտուղունու , ճէ-
հէննէմ նէ օլտուղունու , մահա-
ցու կիւնահ , Ալլահըն խաթըրընը
ինճիթմէք , էմրինի սլասմագ նէ
օլտուղունու , խոստովաննքտա
կիւնահ սագլամագ , էլին զարա-
լընը էօտէմէմէք նէ օլտուղունու
էօլիւմ սաաթինտէ անլարսըն :
Վայ հալիմէ տէյէճէք ճան իւս-
թիւնտէ օլան ատամ , պիր ազ-
տան Ալլահըն հուղուրունա չը-
գաճաղըմ . աճապա գըսմէթիմէ
նէ հիւքմ օլաճագ . նէրէյէ կիտէ-
ճէյիմ , ճէննէթէ մի , ճէհէննէ-
մէ մի . մէլաիքէ իլէ մէսրուր օլ-

մաղանք, եօգսա ճէհէնէմ ճան-
լարըլա եանմաղանք մը : Ալլահ
էվլատը մը օլաճաղըմ, եօգսա
շէյթանն էսիրի մի : Չօգ գալմա-
տը, վայ սլանա, պիր ազտան
տույարըմ. վէ պիր քերրէ նէ-
րէյէ գօնարսամ, էպէտէն օնտա
գալաճաղըմ : Աման Ալլահ,
պիր գաջ սաաթտան, պիր գաջ
տագիգատէն, պէնիմ հալիմ նէ
օլաճագ : Շու վէրտիյիմ ֆէնա
խսրէթի, վէրտիյիմ զարարը,
երգտըղըմ ըրղը էօտէմէղսէմ,
տիւշմէնիմէ եիւրէքտէն հէլալ
էթմէղսէմ, պիր էյի խոստովա-
նանք օլմաղսամ, հալիմ նիճէ օ-
լաճագ : Օ զաման՝ կիւնահը իշ-
լէտիյին կիւնէ, օ սէֆայը էթ-
տիյին կիւնէ, օ ինթիգամը ալ-
տըղըն կիւնէ պին լանէթ օլուր-
ուուն ամմա, նաֆիլէ օլուր. զի-
րա օ արասա էթտիյին՝ Ալլահըն
մուհապպէթինտէն տէյիլ, զա-

զասլըն գօրգուսունտան տըր :
Իշթէ շիմաի պու սաաթտան
Թէօլպէ էտէրիմ եա'րապպի , էօ-
լիւմ ոաաթինէ պէքէմէմ . պու
սաաթտան սէնի սէվէր , սանասա-
րըլըրլմ . սէնին գուճաղընտա էօ-
լէյիմ : Սէն ազիզ վալիսէմ Մա-
րիամ , օ տար սաաթտա պանա
սէն իմատա էյլէ , սէնին էթէյին
ալթընտա էօլէյիմ :

ՓԵՐՇԷՄՊԷ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՒԻՐԻ

ԱԵՐԻՄԷ ԿԻՒՆԻՒՆ :

Ե. ՃԱՆԹԷՆ ԹԵՆՈՒՆ ԿՅՐԵԼՈՒԼ
ԿԻՐԵԼ , ԱՆԼԱՆԻ ՀՈՒՂՈՒՐՈՒՆԱ
ՎԱՐԵԱ , ՇԵՐԻԱԹԻ ԿԵՐԻԼԵՃԷՔ
ՏԻՐ : ՀԱՔԻՄԻՆ՝ ԱԷՆԻՆ ԽՈՐԼԱՅԵԱ
ՂԱՂԱԿԱ ԿԵԹԻՐՈՒՅԻՆ՝ ՀԵՐ ՇԵՅԷ
ԿԱՏՈՐՐ ԿԻՐ ԱՆԼԱՆ ՏՈՐ . ՇԵՐԵԱՅԷ
ԿԵԹԻՐԵՐԻՆ՝ ՏԻՐԵՄԵՆԻՆ ՕՂԱՆ ՇԵՅԷ
ԹԱՆԼԱՐ ՏՈՐ . ԿԵՐԻԼԵՃԷՔ ՄԱ
ՎԱ՝ ՔԵՆՏԻ ԿԻՐՆԱՀԼԱՐԸՆ ՏՈՐ .
ՀԻԼՔՈՒ ՄԵՆՈՒՄԷ . ՃԵՂԱՍՐ ԿԻՐ
ՃԵՀԵՆՆԷՄ ՏԻՐ : ԱՐԹԵՂ ՆԷ ԵԱ
ՐԱՆ ՎԱՐ ՆԷ ԱԳՐԱՍԼԱ , ՆԷ ՄՈՍԹ .

մասլահաթ սէն իլէ Ալլահըն պէյ-
նինտէ կեօրիւէճէք : Կիւնահա-
րընըն չիբքինլիյինի օ զաման կեօ-
րիւպ , շիմտիքի էթտիյին կիսլի՝
էօզը էաէմէզսին : Կերէք տիւ ի-
լէ , կերէք Ֆիքր իլէ , կերէք ա-
մէլ իլէ իշէտիյին կիւնահարհէփ
թէֆթիշօլունուպ , խաթըր էթ-
տիյին , իւշէնտիյին , էօրնէք օլ-
տուղուն գապահաթլար՝ հէփ
Ալլահըն ատալէթ վէղնէսինտէն
կէչէճէք տիր . վէ էյէր պիրինտէ
գապահաթլը պուղունուրսան ,
վայ հալինէ : Աման Յիսուսում ,
ատիւ հաքիմիմ , շէրիաթիմի կեօր-
մէտէն՝ կիւնահարըմը աֆվ էյլէ :

Բ . Տիւնեանըն սօնունտա հագ-
թաալա ալէմին շէրիաթինի Յով-
սափաթ տէրէսինտէ կեօրէճէք :
Թէնլէրին ճիւմլէսի տիրիլիպ ,
ճանլարլըլա պէրապէր՝ ամէլլէ-
րինէ կեօրէ իւճրէթլէրինի , եա-
խօտ ճէզալէրինի ալմաղա կիտէ .

Ճէքէր : Տիւշիւն քի , էյէր ճէ-
հէննէմլիք օլուրտան , սէնին պու
թէնին՝ օ սէֆիլ ճանընա էպէ-
տի զընտան օլաճագ : Օ գատէմ-
սիզ սաաթտա ճան ըլա թէն պիր
պիրինի պուլունճա , ճան թէնէ
լանէթ օգուր , թէն ճանա . շէօյ-
լէ քի , շիմաիքի հալտէ հարամ
սէֆալար արամաղա իթթիֆագ
էտէն ճան ըլա թէն , էօլտիւք-
տէն սօկրա , պիր պիրինին ճէլա-
տը օլմագ իչին՝ զօր ուլա պիրլէ-
շիրէր : Աէ իլլա ճանըն սէլամէ-
թէ չըգարսա , սէնին պու թէնին
կիւղէլ , փարլագ տիրիլիպ , նէ
տէրտ կէօրիւր , նէ պէլա . վէ
ճանըն ըլա , թէնին իլէ գուլթու
էօմիւրէ լայրգ օլուրսուն : Իշթէ
տիւնեանըն օլունու պէօյլէ պի-
թէր : Օ զաման պու տիւնեա-
նըն պիւյիւլիւքէրի , տարաթլա-
րը , սէֆալարը հէփ պիթէր : Հէ-
փիտի պիթտի , ֆագաթ իքի էպէ-

տիւլք գալտը . պիրի իղզէթլի ,
պիրի ազապլը . պիրի գութլու ,
օպիրի գութսուզ . պիրի սէվլինճ-
լի , օպիրի ուգուպէթլի : Կիւ-
նահարղար ճէննէթտէ , կիւնահ-
քեարլար ճէհէննէմտէ : Վայ
հալինէ օ դաման՝ պու տիւնեայէ
եիւրէք եաիրչթըրանըն . տիւ-
նեանըն մէյմէնէթսիզ մեղադլա-
րը իջին , հէր շէյտէն եատ օլմուշ ,
հէմ ճանընը իթիրմիշ՝ հէմ թէ-
նինի , հէմ ճէննէթի՝ հէմ Աւ-
լահը :

Գ . Մահէր կիւնիւնտէ օլու-
նաճագ սօն հիւքմիւ տիւշիւն .
հաքիմիմիզ Գրիստոս կիւնահ-
քեարլարա տէօնիւս , սիզին կիւ-
նիւնիւզ պիթթի ա՛նամքեօրլէր ,
սիզին կիւնիւնիւզ պիթտի . շիմ-
տի նէօվպէթ պէնիմ տիր . շիմտի
հագ վէ ատալէթ վագթի տիր ,
ղաղասս վէ ինթիգամ կիւնիւ կեւ-
տի : Չիւնքի լանէթ իսթէտլինիզ ,

ա ետրամագլար, լտնէթ պաշընըդ
տան էքսիք օլմասըն . շիմտի, հէմ
պիւթիւն էպէտիլիքտէ լանէթ
օլսուն սիղէ : Պէնտէն ուղագ,
հէր էյլիքտէն մահրում, էպէտի
աթէշ աղասընիա կիտին . « Պէն-
տէն ուղագ մէլունլար, էպէտի
աթէշէ կիտին » (Մատթ. ԻԵ. 41)
տէյիս գօվաճագ : Օնտան կիւ-
նահսըղ ճանլարա տէօնիւս, կե-
լին պէնիմ աղիզ էվլատլարըմ,
կելին . սիղէ հաղըրլանմըշ կեօյ-
լէր տէվլէթինէ մալիք օլուն .
պունտան պէօյլէ արտըմ սըրա
խաշ սիւրիւքլէմէյէ տէյիլ, իլա
պիլէմճէ տէվլէթ սիւրմէյէ կե-
լին : Կելին, մալիմէ վարիս, վէ սալ-
թանաթըմա շէրիք օլունս, էպէ-
տիլէրէտէք մէրհամէթիմի մէտհ
էտին . սիւրկիւնտէն չըգըն, վա-
թանընըզա կելին . ճէֆատէն սէ-
ֆայէ, կեօզ եաշընտան սէվին-
ճէ, ուգուպէթտէն էպէտի րա-

հաթէ կելնն : « Կելնն , փէտէ-
րիմին խայր տուասըն ալանլար ,
սիզէ հազըրլանան տէվլէթէ մա-
լէք օլուն » տէյէճէք , ճէննէթէ
տալլէթ էտէճէք : Եւ Յիսու-
սում , ուէն տէ պու խայր տու-
ալըլարըն պիրի օլմագ իւմիտինտէ
իմ : Սէնի հէր շէյտէն զիյատէ
սէվլէրիմ . պանա տուանը շիմ-
տիտէն վէր : Եւ ազիզ վալիտէմ
Մարիամ , պանա սէն տէ տուանը
վէր :

ՃՈՒՄԱ՝ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՒԻՒՐԻՒ

ՃԵՏԵՆԷՏ :

Ա. ՃԻՃԵՆԵՍԻՍ տէտիքէրի՝ Ե
չի տօլու աթէշ՝ պիր մուսիպէթ-
լի զընտան տըր : ՃԵՏԵՆԷՏԷՏԷ կի-
տէնլէր ոլու աթէշին իչինէ զարգ-
օլուպ , իւսթիւ աթէշ , ալթը ա-
թէշ , էթրաֆը աթէշ , պիր կիր-
տասլա տիւշէրլէր : Կեօղիւնտէ
աթէշ , աղզընուա աթէշ , հէր թա-
րաֆը աթէշ օլտուղունտան մա-
ուա , հէր հասսէսինին պաշգա
պաշգա աղասլը վար : Կեօղէ-
րի՝ թիւթիւնտէն գարանլըգտան

կեօրմէզ օլմուշ, օպիր ճանլարա վէ
շէյ թանլարա սլագմագոտան պա-
դըշը տէօնմիւշ : Գուլագլարը
գօրգունճ սէսլէր, ֆէրեատ ու
ֆիլանլար, վէ քիւլֆր իւ լանէթ-
տէն ղայրի շէյ իշիթմէզ : Կէն
զինի՝ գօգմուշ թէնլէրին մէքրուհ
գօգուսու սլօզմուշ : Տիմալը սու-
սուզլուգտան գուրումուշ, աճ-
լըգտան քեօփիւրիւր, նէ պիր
տամլա սու, նէ պիր լօգմա էքմէք
իւմիտի վար : Շէյլէ քի, օ սէ-
ֆիլ մահպուսլարը՝ սուսուզլուգ
պիր եանտան եագար, աթէշ օ-
պիր եանտան . հէր էզլյէթ
սլաշլարընտա թէքմիլ, ալլայրպ
ֆէրեատ էտէրէք՝ քէնտի քէն-
տիլէրին եէրլէր . լաքին նէ իմ
տատ էտէճէք, նէ պիր թէսէլլի
վէրէճէք պիր քիմսէլլէրի՝ նէ վար,
նէ օլաճագ : Ահ ճէհէննէմ ահ,
պազըլար իջինէ տիւշմէյինճէյէ-
տէք սանա ինանմայօր : Սէն քի

շունչարը օգույօրսուն , սէն նէ
սէրսին . ալու սաաթտա եօլէճէք
օլսան , կիտէճէյին նէրէսի տիր :
Մուսուն ալի գըվըլճըմընտան
շիմտի էլինի սագընըրսըն . ալի-
թիւն էպէտիլլէտէ քիմսէտէն
թէսէլլին վէ իմտատըն օլմայա-
րագ ալի աթէշ տէրեասընտա
տուրմայը՝ կեօղիւնէ եէտիրէ ալի-
լիւմիսին :

Բ . Օնտան սօկրա ագըլ գուտ-
րէթլէրին չէքեճէյի էղլէէթլէրի
տիւշիւն : Խղճմտանք տուրմայ-
ըպ Ֆիքրինի էօրսէլէր : Օ ալի
գուրա տուր քի , սօնու զէհիրլի
ալի գաչ սէֆա իչին , քիշի իրա-
տէթի իլէ քէնտի ճանընա գըյ-
տըղը խաթըրնա կելտիքճէ , եիւ-
րէյինի կեմիրիրտուրուր : Էյ վա՛հ .
էյ վա՛հ . ճէհէննէմտէ եիւզլէր-
ճէ՝ ալինլէրճէ սէնէլէրտէն սօկ-
րա , աճապա օ սէֆա տէմլէրի՝
կեօղլէրինէ նէ կիպի կեօրիւնէ .

Ճէք: Օ գուրտ, օ գուրա, թէօվ
պէյէ կեւմէք իջին, Ալլահն քեն
տիյէ քերէմ էթտիյի վագթի
խաթրընա պրագըր. Ճանը սէ
լամէթէ չըգարմագ իջին, կեօս
թէրտիյի գօլայըգլարը, արգա
տաշարընըն իպրէթլէրինի, քեն
տինին նիյէէթ էտիպ, իճրասընա
տուրմատըղը շարթլարը հէփի կեօ
ղիւ էօնիւնէ գօր. վէ օ զաման
անլար քի, քենտիյէ արթըգ սէ
լամէթ եօգ: Ա՛հ. օ նէ գաթմէր
Ճէհէննէմ օլուր: Մուրատը
տախմա զըտտընը կեօրիւր, հիչ
պիր իսթէտիյի շէյի պուլամագ,
օլան տախմա իսթէմէտիյի շէյլէր
տիր, եանի էգիյէէթլէրին հէր
տիւրլիւսիւ: Ագլը էրէր, իթիր
տիյի նէ պիւյիւք շէյ օլտուղու
նու, եանի, Ճէննէթտէն վէ Ալ
լահտան մահրում օլտուղունու
անլար: Աման Ալլահ, Յիտուտն

խաթըրը իշին օլտուն, կիւնահլա-
րըմը աֆվ էլէ :

Գ. Է՛յ կիւնահլետար, ճէննէթ-
տէն վէ Ալահտան մահրում օլ-
մայը՝ սէն շիմտի իշ եէրինէ գօ-
մայօրսուն: Լաքին գուծլու ճան-
լար սէվինէրէք կեօլէրէ չըդըս
տէվէթէ նայլ օլտուգլարը եէր-
տէ, սէն օ գուծլու վաթանտան,
Ալահըն հուղուրունտան, կոյս
Մարիամըն, վէ մէլէքլէրին, վէ
սալիհ ճանլարըն ճէմիյիէթին-
տէն՝ գուսուզ քեօփէք կիպի՝
գօվուտուղուն կեօրիւրսէն, էթ-
տիյին շաշգընլըղը անլայըս, տէօյ-
իւնիւս ֆէրետտ էտէրէք, ա՛
սէֆալար ճէննէթի, ա՛ թիւքէն
մէզ քերէմ սահիպի Ալահ, սէն
ա՛րթըգ պէնիմ տէյի՛լ մի սին .
ա՛րթըգ պէնիմ օլմայաճագ մը
սըն տէյի՛ աղլայըս ֆիղան էտէ-
ճէքսին: Գալգ իմտի, գալգ, թէօլ

պէյէ կել. սէն տէ զաֆիլ պու-
լունմայաւըն: Կել Ալլահա տէօն.
Ալլահը ճանտան սէվ. էֆէն,
տիմիզ Յիսուստան, կոյս Մա-
րիամ վալիտէմիզտէն իմտատ տի-
լէ:

Ճ Ո Ւ Մ Ա՝ Ի Ր Թ Է Ս Ի
Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

Թ Է Ֆ Է Ք Բ Ի Ի Ր Ի Ի

Ճ Է Կ Է Ն Ն Է Մ ա զ ա ո լ ա Ր Ը Ե ը
Է ո լ Է Գ Ի Լ Ի ՚ :

Ս . Ճ Է Կ Է Ն Ն Է Մ Տ Է պ ի Թ մ Է ք
Է ո ո գ . Է ղ լ յ Է Է Թ լ Է Ր ի ն հ Է Ր տ ի Լ Ր
լ ի Լ ա ի Լ չ Է ք ի լ ի Ր , վ Է հ Է փ ի տ ի Է ս Է
տ ի տ ի Ր : Շ Է օ յ Լ Է ք ի , օ Է ղ լ յ Է Է Թ
լ Է Ր Է ի Լ զ Է Ր Լ չ Է ք ի լ ի Ր , պ ի ն Է Ր Լ
չ Է ք ի լ ի Ր , Է ի ն Է Ճ Է Կ Է Ն Ն Է Մ օ Կ ի Լ Ն
ս լ ա չ Լ ա Ր . Է ի Լ ղ լ Է Ր Ճ Է Է ի Լ զ Է Ր Լ ,
պ ի ն լ Է Ր Ճ Է պ ի ն Է Ր Լ տ Է վ Ր օ լ ա ,
Է ի ն Է Ճ Է Կ Է Ն Ն Է Մ Է Է ն ի ս լ ա չ Լ ա Ր :
Է յ Է Ր ջ ի մ տ ի օ Է ա ն ա ն Ճ ա ն լ ա Ր ը ն

սիրինէ՛ Ալլահ սէնի ճէհէննէմ
տէն չըգտրաճագ տէյի՛ պիր մէ-
լէք միւճաէ կեօթիւրսէ . ամմա
նէ զաման . սուլարըն տամլասը ,
աղաճլարըն ետափրաղը , վէ տէրեա-
նըն վէ գարանըն գումուսնէ գա-
տար ըսա , հէր սիրինէ պինլէրճէ
պին սէնէլէր տէվը օլտուգտան
սօկրա տէսէ . (պու խասպէրէ
սանա իւրքիւնթիւ կելլիյօր .) պու
ճիւմլէ իլէ օ ոէֆիլ ճանա էօյլէ
պիւյիւք սէվլինճ օլուր քի , սանա
պիր պիւյիւք փատիշահլըգ պա-
ղըշլասալար , օ գատար սէվլինէմէզ
սին : Հայ հայ . զիրա օ ճան տիւ-
շիւնիւր քի , կերջի պունճա պին
սէնէ կեջէճէք , լաքին պիր կիւն
սօնու կելլէճէք ա : Անճագ էօյլէ
տէյիլ . օ պինլէրճէ սէնէլէր կեջ-
տիքտէն սօկրա՝ եինէ ճէհէննէմ
եհնիտէն պաշլար . օ սույուն աամ
լալարը , ետափրագլար , գումլար
հէր նէ գատար իւսթ իւսթէ

Թէքրար Թէքրար զարպ օլունսա,
 օնլարտան սօկրա եինէ ճէհէն,
 նէմ եէնիտէն պաշլար: Պու գավ-
 լի ճէհէննէմտէքի ճանլարըն հէ-
 փիսի գասլուլ էտիպ, ես րասլ-
 պի, ազասլըմը խթէտիյին գա-
 տար արթըր, միւստէթինի իս-
 թէտիյին գատար ուզաթ, րապի
 իմ, ֆագաթ պիր վատէ թայեին
 էյլէ տէր: Լաքին խայր, վատէ
 եօգ: Պարի օ սէֆիլ ճան քէն-
 տիյի ալտատըպ, քիմ սիլլըր,
 պէլքի պիր կիւն Ալլահ մէրհա-
 մէթէ կելիպ, պէնի ճէհէննէմ
 տէն չըգարա տէյի կեօնլիւնիւ ա-
 վունաուրա սիլսէ: Խայր . օ տա
 եօգ. էպէտի ճէհէննէմլիք ֆէր-
 մանը տայմա կեօզիւ էօնիւնտէ
 եազըլը տուրուր: Էօյլէ իսէ պու
 չէքտիյիմ էզիեէթլէր, պու ա-
 թէշ, պու մուսիպէթ, պու չըդ-
 ըրչմալար ասլա պիթմէյէճէք մի
 տէր: Եօգ, եօգ. ասլա պիթէ-

Ճէյի եօդ տէյի ճէվապ ալըր : Նի-
չէյէ տէք . տայմա , էպէտիյէ տէք :
Ա՛հ , օ նէ ապլա տըր . օ նէ տա-
իմա տըր . օ նէ էպէտիլլէ սիր :
Ա՛հ ճէհէննէմ ահ . ինսանլար
սանա ինանըպ տա , նի՛ճէ կիւնահ
իշէյէ պիլլիյօրլար . կիւնահ իշին-
տէ նի՛ճէ եաշայա պիլլիյօրլար :

Բ . Պիրատէր , սագըն քէնտի-
նի . սանա տա ճէհէննէմ վար ,
էյէր կիւնահ իշէրսէն : Օ գօր-
գունճ ֆուրուն այալըն ալթըն-
տա եանայօր . վէ շունու օգու-
սուղուն անաէ՝ աճապա իշինէ
նիչէ ճանլար տէօքիւլլիյօր : Տիւ-
շիւն քի , պիր քերրէ իշինէ տիւ-
շէճէք օլուրսան , պիր տահա չը-
գամաղսըն : Աէ էյէր պազը մուս-
թահագ օլտուղուն դաման օլմուշ-
ուսա , Ալլահա շիւքր էյլէ քի ,
սէնի օ սաաթտա կիօնտէրմէմիշ .
վէ չափուք չարէսինէ պադ . կիւ-
նահլէրինի աղլա . վէ ճանընը սէ-

լամէթէ չըգարմանըն՝ էլինտէն
կեղէն՝ էն միւհքեմ թարիգինէ
պագ : Սըգճա խոստովանանք օլ .
հէր կիւն պու քիթապճըղը , ես
խօս պուլնուլն կիպի պիր հոգևոր
քիթապ օգու . կոյս Մարիամ
վալիտէմիգէ իպատէթլի օլ . հէր
կիւն վարդարանընը չէվլը . Ճումա
իրթէսի կիւնլէրի Աստուածա
ծինին իզգէթինէ օրուճ թուլթ .
փորձուլթիւնլարտա սըգճա սըգ-
ճա Յիսուս Մարիամ տէյերէք
տայան . կիւնահ սէպէպլէրինաէն
գաչ . Ալլահ սանա տիւնեայը տա
խի թէրք էթտիրլրսէ , տիւշիւն
մէ , թէրք էյլէ . էպէտի ազաս-
տան գուրթուլմագ իչին հէր նէ
էթսէք ազտըր . « Եպէտիլլէթ թէհ
լլէքտէ օլտուղու եէրտէ , հիչ
պիր իհթիյալթ զեյաստէ տէյիլ
տիր » տէր սուրբ Բեռնարդոս :
Էպէտիլլիյիմիզտէն էմին օլմագ ի
չին . հէր նէ էթսէք ազ տըր :

Պագ նէ ատամլար ճէհէննէմէ
տիւշմէմէք իչին , չէօլէրէ տիւ-
շիւս , մաղարալարտա եաշամըշ-
լար : Սէն նէ եափայօրսուն .
գաչ տէֆա՛ ճէհէննէմէ մուսթա-
հագ օլմուշ իքէն , էթտիյլն նէ
տիր : Ճանընը ճէհէննէմէ աթայ-
օրսուն , սիլիբմիսին : Ալլահա
տէօն . Ալլահա տէօն . վէ պէն-
տէն հէր նէ իսթէրսէն հազըրըմ
եա րաուպի , տէյիս , վալիտէմիզ
կոյս Մարիամտան եարտըմ տի-
լէ :

ՅԻՍՈՒՍ ԷՖԵՆՏԻՄԻՋԻՆ
ՍԻՅԱՍԷԹԼԵՐԻ ԻՒՋԻՐԻՆԷ

ՊԱՋԱՐ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՐԵՐԻՐԻ

Յ ԷՔԷՆԻՄԻՏԻՆ ՍԻՅԱՍԷՆ ԸԷՄԷԿԷ
ԿԻՂԷ ՕԼԱՆ ՏՈՒՆԱԿԱԿԷՐԻ :

Ա. ՅԻՍՈՒՍ ԷՔԷՆՈՒՄԻՆ
տիւնեայէ կելմէսինաէն ոճիրա օ,
լան վազթ՝ արթըդ ԿՕՐԳՈՒ ՎԱԳ-
ԹԻ աէյիլ, իլլա մուհապպէթ
վազթի տիր: Ջիրա պիղիմ իջին
պիր Ալլահ էվլաթընըն էօլիւմիւ
ղուհուր էթմիշ: ԱՔՐԻՍՈՒՍ պի-

զի սէվտի , վէ պիզիմ' իշին քէն .
տիյի Ֆիսաա էթտի" տէր Պօղոս
առաքեալ (Եփես. Է. 2 :) Էս-
քի օրէնքոէ էֆէնտիմիզ թէն
ալմատան , Ալլահ պիզի չօդ սէ-
վէր մի տէյի' ինսան շիւպհէ հտէ
պիլլիրտի . լաքին պիր բիւսվայ տար
աղաճը իւղէրինտէ' գանը թիւ-
քենիպ , ըէզալէթլէ էօլտիւյիւ-
նիւ կէօրտիւքտէն սօկրա , պիզի
ճանտան սէվտիյինէ շիւպհէ է-
տէճէք եէր գալըր մը : Վէ կիւ-
նահլարըմըզըն ճէզասընը էօտէ-
մէք խուսուսունտա , Ալլահ էվ-
լաորընն պիզէ օլան մուհապպէ-
թի' նէ հատտէն աշըրը աշդ օլ-
տուզուն' ագըլլարա սըղար շէյ
տէյիլ տիր : Պէլի . տինճէ պիր
մատտէ տիր սլու . « Պէլի , կիւնահ-
լէրիմիզի օ եիւքլէնտի . վէ աղըրլա-
լըմըզը օ չէքտի" տէր Եսայի մար-
գարէ (Ժգ. 1 :) Վէ պունու սալթ
քենտի մուհապպէթի եափտը :

« Պիզի սէվտի , վէ դանընտա
եայգատը » (Յայա. Ծ. 5:) Կիւ
նա՜ չիւքինի եայգայըս , իւղէրի-
միզտէն դալտըրմագ իչին , պիւ-
թիւն գանընը տամարլարընտան
սիւղիւս , պիզի իչինտէ եայգա-
տը : Ա՛լլա՜ . պու նէ էօլչիւսիւզ
քերէմ տիր , նէ էօլչիւսիւզ մէր-
համէթ տիր . վէ նէ էօլչիւսիւզ
մուհասպէթ տիր :

Եւ՝ գուրթարըճըմ Յիսուս ,
սէնի սէվմէյէ պէնի փէք մէճ .
պուր էթմիշսին . սէնի ճանտան
սէվմէզսէմ , իֆրաթ նամքեօր
իւմ : Եւ՝ Յիսուս , սէնին մուհասպ-
պէթինի խաթրըմտան չըգարմազ
ըլա , սէնի խօրլամըլմ . լաքին
սէն պէնի խաթրընտան չըգար-
մամըլսըն : Պէն սանա արգամը
տէօնտիւմ , սէն պէնիւմ էթէյիմի
պրագմատըն : Պէն սէնին խաթ-
րընը երգմըլ իքեն , սէն պէնի
աֆ վէ տավէթ էսիպ , աֆվ էթ .

միշտին: Կեւ իմոյ եւ մէրհամէթ
լի Յիսուս, խաչ իւղէրինտէ պէ-
նի սէվախյին մուհապպէթ իջին
օլտուն, շիմտի քենտի մուհապ-
պէթին զէնճիրլէրի իլէ պէնի սա-
նա պաղլա. լաքին էօյլէ պաղլա-
քի, պիր սահա պրըլմայըմ: Եւ
քերէմ սահիպի, սէվէրիմ սէնի,
վէ էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ:

Բ. Յիսուսու սէվմէյէ պիզլիմ
մուհապպէթիմիզի ալէվլէնտիրէ-
ճէք, պիզլիմ իջին էօլիւմիւ իրթի-
քեապ էթտիյինտէն զիյատէ, վէ
չէքտիյի ալըրլարտան վէ բէզա-
լէթտէն զիյատէ, պունլարը չէք-
տիյինին սէպէպի տիր քի, հէվի
պիղէ օլանմուհապպէթինի կեսու-
թէրիպ, գալպիմիզի ճէլպ էթ-
մէք իջին տիր: « Պիզ Ալլահըն
մուհապպէթինի պունտան ան-
լատըգ » տէր Յովհաննէս աւե-
տարանիչ. « զերտ քենտի վիւ-
ճուաուուս պիզլիմ ուղուրումու-

զա գօտուռ » (Թ . Գ . 13 :) Պի-
ղի սէլամէթէ չըգարմագ իջին ,
Յիսուս պէօյլէ սիյասէթ չէքիս
էօլմէյէ հաճէթ եօլ ուտուռ . պի-
ղիմ իջին պիր տամլա դան , եա
պիր տամլա կեօզ եաշը ագըթսա ,
քիֆայէթ հտէրտի . Ինսան-Ալ-
լահըն պիր տամլա եա գանը , եա
կեօզ եաշը պինլէրճէ տիւնեայը
սէլամէթէ չըգարա պիլլրտի : Լա-
քին մուհապպէթինին չօգլու-
ղունու անլլատըս , քենտիյի սէվ-
մէյէ պիղի մէճսուր էթմէք իջին ,
պիւթիւն գանընը տէօքմէք իսթէ-
տի , վէ ալըըլար րէզալէթլէր տէր-
եատընտա էօմրիւնիւ գուրպան
էթտի : « Քրիստոսուն մուհապ-
պէթի պիղի մէճսուր հտէր » տէր
Պօղոս առաքեալ (Թ . Կոր . Է .
14 .) սիյասէթի տէմէզ , էօլիւ-
միւ տէմէզ . իլլա մուհապպէթի
տէր : Եա պիղ քլիմ իտիք , եա
րապալի , պիղ քլիմ իտիք քի ,

մուհապպէթիմիզի պու ապհայա
սաթըն ալըյօրսուն : « Քրիստոս
հէփիսի իջին էօմիւշ քի , եաշայ-
անլար քենտիլէր իջին եաշամա-
սըն , իլա քենտի ուզուրլարընա
էօլէն իջին եաշասըն տէյի » (ք .
Կոր . Ե . 15 .) Էօյլէ իսէ պիզհէփի-
միզ սալթ սէնին իջին , վէ սէնի
սէվմէք իջին եաշայալմ տէյի մի
պիզիմ ուզուրումուզա էօմիւշ
սիւն : Չավալը (տէյիմ պարի) ,
սէն պու գատար սէվլիլըսին , վէ
քենտինի ինսանլարա սէվտիր-
մէյէ պու գատար մէշագգաթ
չէքմիշսին . պու ճիւմլէ իլէ սէնի
սէվէր գանջ քիշի վար : Կեօրիւր-
իւմ , հեման հէր քես , քիմի մա-
լէ սէվէր , քիմի շէրէֆի , քիմի
զէվգի սէֆայը , քիմի ագրասլա-
սընը սէվէր , քիմի տօսթունու ,
հայլանլարը պիլէ սէվէն վար .
լաքին սէն էօլէիւսիւզ մուհապ-
պէթէ լայըգ Յիսուս , սէնի սա

հիհ մուհապպէթ իլն սէվէն՝
գաճ քիշն տիր : Եազըգ, Էազըգ.
փէք ազ տըր : Անճագ սուռ տգ
լարըն արասընտա պէն տէ օլայ-
ում. կերջի պիր զաման մախլու-
դա սէվտա վերիսլ, սէնին խաթ-
րընը երգմըշում, յաքին շիմտի հէր
էյլիքտէն զիյատէ սէնի սէվերիմ :
Ահ Յիսուս, պէնիմ իչին չէք-
տիյին սըգընթըլար՝ սէնի սէվմէյէ
պէնի փէք մէճսուր էտէյօր :
Լաքին օնտան զիյատէ պէնի մէճ-
սուր էտիսլ, Էիւրէյիմի սանա
սլաղլայան՝ քէնտինի պանա սէվ-
տիրմէք իչին՝ չէքտիյին մէշագ-
դաթըլար ըլա սլանա կիօսթէր-
տիյին մուհապպէթի ալլատը-
ղում տըր : Եա մուհապպէթլի
Յիսուսում, սէն մուհապպէթ ի-
լէ պիւթիւն քէնտինի պանա վէր-
միշսին. պէն տէ մուհապպէթ ի-
լէ պիւթիւն քէնտիմի սանա վէ-
րիւրիմ : Սէն պէնիմ խաթըրում ի-

չին հօլիւմիւ իրթիքեապ էթմիշ-
սին . պէն տէ սէնին խաթըրն ի-
չին՝ նէ զաման վէ նէ թարզ
մուրատ էտէրսէն , հօլմէյի գա-
պուլ էտէրիմ : Սէնի սէվմէյէ պէ-
նի գապուլ էյլէ , վէ լուծֆօն-
լա պանա եարտըմ էյլէ :

Գ . Ալլահ մուհապպէթինի
եիւրէյիմիզտէ ալէվլէնտիրմէյէ՝
Յիսուսուն սիյասէթլէրինի տիւ-
չինմէքտէն զայրի եօլ եօգ տուր :
Յիսուսուն եարալարը մուհապ-
պէթ եարասը օլմաղլա , էն փէք
եիւրէքլէրի տէլէր օգլար տըր , վէ
էն սօուգ եիւրէքլէրի թուծուշ-
տուրուր ալէվլէր տիր տէր սուրբ
Բոնավէնտուրա : Յիսուսուն չէք-
տիյի սիյասէթլէրէ ինանըպ , ֆիք-
րինտէ կեչտիրէն ասամ՝ խաթըր-
նը ինճիթմէք միւմքին տէյիլ , սէվ-
մէմէք միւմքին տէյիլ . հաթթա
սուրբ Լօրենցիոս Յուստինեան
« Ագըլըը կեօրտիւք , մուհապ-

պէթին չօգլուղունտան չըլտըր-
մըշ" տէտիյի կիպի , պիր Ալա-
հըն պիղիմ ուղուրումուղա պու
էթտիյի՝ ագըլտան խարըճ իշի
կեօրիւպ , մուհասպպէթինտէն
ագընը չըլտըրմամագ միւմքին
տէյիլ: Օնուն իջին տիր քի , փութ-
փէրէսթէր Քրիստոսուն խա-
չա կերիլտիյինին նագըլնի տինէ-
տիքէրինտէ , տէլիլք տիր տէրէր
իմիշ . « Պիզ խաչա չըգմըշ Քրիս-
տոսու վազ էտէյօրուզ , եահու-
տիլէրտէ քիւֆիւր , փութփէ-
րէսթէրտէ տէլիլք տիր" տէր
Պօղոս առաքեալ (Խ . Կոր . Խ .
23 :) Հէր շէյէ գատըր , վէ ա-
ղիմ իգպալ սահիպի պիր Ալահ՝
քենտի եարաթտըլը գուլարըն
ուղուրունա էօլիւմիւ իրթիքեապ
էթմէք օլո՛ւր շէյ մի տէրէր իտի :
Ա՛հ , ինսան աշըգը Ալահ ,
սէնին պէօյէ քերէմինէ , սէնին
պունճա մուհասպպէթինէ ինա-

նըրըզ տէյիպ տէ , պիզտէն նէ
գարշըլըդ կեօրիւյօրսուն : Մու-
հապպէթ՝ մուհապպէթ իլէ հօ-
տէնիր տէրլէր . լաքին սէնին մու-
հապպէթինի նաւըլ մուհապ-
պէթ տիր հօտէյէճէք . պիզլմ
իչին սանա հօլիւմիւ իրթիքեապ
էթտիրէն մուհապպէթի հօտէ-
մէյէ , կերէք քի , պիր զայրը Աւ-
լահ տա սէնին իչին հօլէ : Ա՛հ ,
օ խաչ , օ եարալար , Յիսուսու-
մուն հօլիւմիւ , Յիսուսու սէվ-
մէյէ՝ սիզ պէնի վէք մէճպուր
հտէյօրսունուզ : Եւ՝ սէվկիւլիւ
էֆէնտիմ , սէնի ճանտան սէվէ-
րիմ , պունտան սօկրա սալթ սէ-
նին իչին , վէ քենտիմի սալթ սա-
նա պէյէնտիրմէք իչին եաշայրմ :
Պէնաէն հէր նէ իսթէրսէն , հմր
էյլէ , հէփիսինի իճրա հտէրիմ :
Սէն , կիւվէնտիյիմ կոյս Մա-
րիամ , պէնիմ իչին Յիսուսա շէ-
ֆաաթ էյլէ :

ՊԱԶԱՐ ԻՐԹԻՍԻ
ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՐԻՐԻ

ՅԷ ԷՓԷՆԻՔԻՆՆԻՆ ՊԱՂԱՆԻՔԻ ԳԽԷ
ԲԵՐԼԵՆԻՊ, ԼԵՊԻՆԻ ՊԸԳԼԵՐ:

Ս. ԳՈՒՐԹԱՐԸՃԸՄԸՁ ՅԻ.
սո՛ւս էօլէճէք վազթի եազլաշ-
տըգտա, Գեթսէմանի պաղչէսի.
նէ չըգըս, սիյասէթինի ծնտա
քենտի պաշաաը, քենտիյէ էզիյ-
էէթ օլմագ իչին, եիւրէյինէ
գօրգու, թասա, վէ գասալէթ
կէթիրաի. չէքեճէյի սիյասէթ-
լէրտէն գօրգուս, էօլիւմ տէրէ-
ճէսինէ կէլաի: Գամջըլանաճաղը,

տիքէն թաճը , էնքսերլէրի , խա-
ջը , օ արատա հէփ պիրտէն կեօ-
ղիւ էօնիւնէ կելիւ , խուսուսա
նէ ինսանտան նէ Ալահտան պիր
խմտատը օլմայարագ՝ մէթրուք
հալ իլէ սիյասէթ չէքէճէյինի
տիւշիւնաիւքճէ՝ գօյուլուս ,
պունճա սիյասէթ վէ լէզալէթ-
տէն գօրդուս «Եա՛ փէտէր , միււ-
քին իսէ , պու գատէհի պէնտէն
չէվիր» տէյի (Մատթ . իղ . 38 .)
րէճա էտէր : Եա ինսանլար ու-
ղուրունա սիյասէթ չէքիւ , էօլ-
մէք արղուսունտա «Պիր վաֆ-
թիղիմ՝ վար եայգանաճագ , օ-
նու թէքմիլ էտինճէյէտէք՝ պէն
նէ արղու չէքէճէյիմ» (Ղուկ .
Ժք . 50 .) տէյէն Քրիստոս քէն-
տի տէյիլ մի իտի . շիմտի պու սիյ-
ասէթտէն , պու էօլիւմտէն նէ
գօրդայօր : Հայ հայ , Քրիստոս
պիղիմ իչին էօլմէք իսթէր իտի ,
լաքին Ալահլըգ գուվէթի իլէ

աղըը սըղը տույմատը գըյաս էթ,
մէյէլիմ տէյի, փէտէրինէ սու
տուայը էտիպ, պիզլիմ ուղուրու
մուզա սալթ էօլմէք տէյիլ, պէօյ-
լէ պիր էզլիյէէթլի էօլիւմ իւլէ
էօլէճէյինտէն գօրգաուլունու
անլաթմապ իչին խի :

Բ. Օ արատա աճըգը էֆէն-
տիմիզին եիւրէյինէ պիր մահզու
նիյէթ չէօքտիւ քի, էօտիւրէճէք
տէրէճէտէ. « Ճանրմ' էօլիւմ
տէրէճէսինտէ քետէրլի տիր »
տէտի : (Մատթ . իջ . 38 :) Լա-
քին էֆէնտիմ, ինսանլարըն սա-
նա հազըրլատըղը էօլիւմտէն
գուրթուլմագ' սէնին էլինտէ
տիր, էյէր իսթէրսէն, նէ գասա-
վէթ էտէյօրսուն : Ահ, ահ . մու-
հապպէթլի գուրթարըճըմըզն
եիւրէյինէ տէրտ օլան' չէքէճէյի
սիյասէթին գասավէթինտէն զեյ-
ատէ, պիզլիմ կիւնահլարըմըղ
տըր : Կիւնահը գալսըրմագ իչին

տիւնեայէ կելմիշ իբեհն, չէքե-
ճէյի սլունճա էգիյեէթլէրէ նիս-
պէթ՝ օլաճագ սայըսըզ եարա-
մազլըզլար ըտը. էօլմէտէն՝ քեն-
տիյի էօլիւմ տէրէճէսինէ դօյ-
ուպ, էէրլէրի ըսլատաճագ գա-
տար ըսըճագ քան թէրլէթաի.
« թէրի՝ դան տամլալարը կիպի
օլուպ, էէրէ տէօքիւլտիւ »
(Ղուկ. իբ. 44 :) Պէլի. զիրա
քենտի էօլտիւքտէն սօնրա, ին-
սան էվլատլարընըն էտէճէյի դա-
րազլար, թէն կիւնահլարը, խըր-
սըզլըզլար, քիւֆիւրլէր, սըր-
քապղծութիւնլար, վէ սաիր կիւ-
նահլար, ֆիթնէ վէ ֆէսատլա-
րլըյլա, օ արատա հէփ կեօզիւ էօ-
նիւնէ կելիպ, հէր պիրի պիրէր
եաուղ ճանաւար կիպի՝ եիւրէյի-
նի փարալամաղա պաշլատըլար :
Օ զաման ֆիքրինտէն ինսանլա-
րա տէօնէր, պէնիմ մուհասուպէ-
թիմին միւքեաֆաթը պո՛ւ մու-

տուր, ա՛ն ինսան էվլատլարը • սի-
զի՛ շիւքրիւնիւ սլիւր կեօրսէմ,
շիւտի էօլմէյէ նէ սէվլինճ իլէ կիւ-
տէճէյիտիւմ: Լաքին պէնիւմ պէօյ-
լէ մէշադգաթըմտան սօկրա, սի-
զին պոււնճա կիւնահընըզ. պէ-
նիւմ պու գատար մուհասպէ-
թիմտէն սօկրա, սիզին պէօյլէ
նամքեօրլիւյիւնիւզ • պու տուր
պէնի պէօյլէ էօլիւմ տէրէճէ-
սինտէ մահզոււն էտիպ՝ պանա
գան թէրլէտէն տէր:

Իօյլէ իսէ էֆէնտիւմ, սանա օ
զաման պու գատար մէշադգաթ
չէքտիրէն՝ պէնիւմ կիւնահլարլւմ
մըլմըշ: Իօյլէ իսէ պէնիւմ կիւ-
նահըմ էքսիք օլա, սէնին տէ
տէրալին էքսիք օլաճաղ ըմըշ: Սէ-
նին խաթըրը ինճիթալիյիմտէ,
պէն նէ գատար զէվգ տույմուշ
ուսամ, սէն օ գատար սըդլէթ
չէքմիշսին: Սէնին պէօյլէ մու-
հասպէթինէ գարշըլըգ՝ սանա

պէն պու գատար տէրտ վէ դա,
սավէթ վերտիյիմէ, պէն շիմտի
աճրմտան նիճէ էօլմէյօրում :
Պէնի պու գատար սէվէն եիւ-
րէյի՝ պէն պէօլէ աճրթմըշում
հա՞... ինսանլարըն էյլէյինի պիւ-
միշիմ . սալթ սանամը նամքօր
օլմուշում : Փիւշման ըմ Յիսու-
սում, փիւշման ըմ . աֆվ էյլէ
կիւնահլարըմը :

Գ . Յիսուս կիւնահլարըմըզը
քենտի իւղէրինէ ալընճա, կեօլ-
լէրինի կեօյէ գալտըրմալա ու-
թանըր կիպի « Եիւղիւ գօյու
երէ գափանըպ » (Մատթ . ի՞՞ .
39 .) Ճան իւսթիւնտէ եիւրէք-
տէն տուա էտէրտի . (ի՞՞ . 43 .)
օ տուատա էֆէնտիմ, պէնիմ
կիւնահլէրիմէ պէտէլ՝ քենտի
էօմրիւնիւ փէտէրինէ Ֆիտա է-
տիպ, աֆվիմի՞ մի նիյաղ էտէր-
տին :

Ա՛ ճան, պուենճա մուհասպէ-

թէ նի՛ճէ իլզամ օլմազսըն : Պու-
 նա ինանսըգստան սօկրա , Յի-
 սուստան ղայրիյի նի՛ճէ սէվէ պի-
 լիրսին : Գալգ իմաի , գալգ . ճան
 իւսթիւնտէ օլան գուրթարըճը-
 նըն այաղընա գամիան տա , շէյ-
 լէ նիյաղ էլէ . Եւ մուհապպէթ-
 լի գուրթարըճըմ , սէնի պէյ-
 լէ խօրլայանը՝ սէն նի՛ճէ սէվէ
 պիլմիշսին . նամքեօրլիւյիւմիւ
 պիլտիքտէն սօկրա , պէնիմ ուղու-
 րումա էօլմէյի նաւըլ իրթիքեապ
 էթմիշսին : Վեւ իմաի քերէմ էյ-
 լէ , պէնիմ կիւնաճլարըմ իջին ,
 սէնին Գեթսեմանի պողէսինտէ
 չէքտիյին աճըլարա պէնի տէ հիւ-
 սէտար էյլէ : Պէն տէ պուսա-
 աթտա կիւնաճլարըմտան իքրաճ
 էտիպ , սէնին օրատա էթաիյին
 կիպի պէն տէ իպա էտէրիմ :
 Սէվկիւլիւ Յիսուսումուն աշգը ,
 սէն սին պէնիմ մուհապպէթիմ :
 Սէնի սէվէրիմ , էֆէնաիմ Յի-

սուս , սէնի սէվէրիմ . վէ սէնին
աշգընա՝ հէր տէրտէ՝ հէր էօլիւ-
մէ հաղըր ըմ : Օ պաղչէտէ չէք-
տիյին ճան ալամէթինին հիւրմէ-
թինէ՝ պու նիյեէթիմտէ տէվամ
էթմէյէ՝ պանա գուլվէթ վէր :
Ես իւմիս էթտիյիմ վալտէմ
Մարիամ , պէնիմ իչին Յիսուսս
չէֆաաթ էյլէ :

Ս Ա Լ Ի Կ Ի Ի Ն Ի Ի Ն

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

ԻՓԷՆՔԻՄԻՆ ՅՆՈՒՆ ԼՈՒՐՈՒՆԱՅ ԿԱ-
ԺԻՆԷՐԻՆ ԿՈՒՂՈՐՈՒՆԱ ՆԸՓՄԱՍԸ :

Ա . ՅՈՒԴԱ ՔԵԹԱԵՄԱՆԻ
սլաղէսինէ կելիս , սիր էօփիւշ-
մէյլէ՝ էֆէնտիտինի էլէ վերտի :
Օ էտէստիզ զապիթէր հէման
իւզէրինէ տիւշիւս , սիր եարա-
մազ թութար կիսի՝ թութուս
սլաղատըլար . « Յիսուսու թու-
թուս սլաղատըլար » : (Յօվհ .
ԺԸ . 12 .) Պիր Ալահ սլաղան-
սըն . վէ նիջին : Վէ սլաղայան
քիմ : Քէնտի եարաթարըլդ դուլ-

լար : Ա' կեցիւն մէլէքէրի . պու-
նա սիզ նէ տէրսինիզ : Եա սէն
Յիսուսում , քենտինի նի՛ցն
պաղատըյօրսուն : Ի՛յ փատիշահ
լար փատիշահը , տէր սուրբ Բեռ-
նարդոս , սէն նէրէտէ , պաղան
մագ նէրէտէ :

Փատիշահլար փատիշահնա ,
սուրբլար սուրբունա , էսիրին
միւճրիմին իփի եագըշըր մը : Լա
քին ինսանլար պաղայօրսա , սէն
հէր շէյէ գատըր սըն . նի՛ցն իփ-
լէրինի չէօղիւպ տէ , պու զալմէ-
րին հաղըրլատըղը սիյասէթտէն
քենտինի գուրթարմայօրսուն :
Ա՛հ , ա՛հ . սէնի պաղայան օ իփ-
լէր տէյիլ տիր . սէնի պաղայան ,
սէնի գաթլէ մուսթահագ կեօ-
րէն՝ պիղէ օլան մուհապպէթին
տիր :

Պագ , տէր սուրբ Բոնալէնաու-
րա , պագ շու եարամաղլարա ,
Յիսուսա նէ էղիյէթլէր էտէր-

լէր . քիմի եագասընտան թուլթ-
մուշ , քիմի տիւրթէր , քիմի գօլ-
լարըն պաղլար , քիմի վուրուր
մուշթալար : Յիսուսա տա պագ
քի , մաղլըմ գուղու կիպի՝ հիչ
գարշը գօմայրպ , գուրպան օլմա-
ղա կիտէր : Եւ սի՛ղ շայըրտլարը ,
սի՛ղ նէ եափարսընըզ . վարըպ
էֆէնտինիզի տիւշմէնլէրի էլլին-
տէն ալտանըղնա : Հիչ օլմաղսա ,
պիլէտինճէ հաքիմ հուզուրու-
նա վարըպ , հագգընա պիր տիլ
եարտըմը հտին : Էյ վա՛հ . շայ-
ըրտլարը տա Յիսուսուն թու-
թուլուպ պաղլատըղըն կեօր-
տիւքլէյն , պրագըպ գաչորլար .
«Օ վագըթ շայըրտլարը քենտիյի
պըրագըպ , հէփ գաչորլար » :
(Մարկ . ԺԳ . 50 :) Ա՛հ սէֆիլ
Յսուս , սէնին էն սէվկիւլիւլէրին
սէնի պէօյլէ թէրք հտէրսէ , սա-
նա քի՛մ եարտըմ էթսին : Էյ
վա՛հ , էյ վա՛հ . պու ըզալէթ սէ-

նին սուս սիյասէթինէ պիթմիշ
տէյիլ. հալա նիչէ ճանլար ար-
տըն սըրա կէլիպ, սանա թապի
օլմաղա պաղլանմըշլար իբէն, վէ
սէնսէն մախսուս լութուֆլարա
նաիլ օլմուշլար իբէն, պիր խայր-
սըղքէար իչին, պիր ինսան խաթ-
րը իչին, պիր մուրտար սէֆա ի-
չին, սէնի թէրք էտէյորլար: Այն
հալիմէ. սուս նամքէօրլէրին պի-
րի տէ պէն իմ: Աման Յիսու-
սուս, աֆվ էյլէ. թէօլպէլէր օլ-
սուն, սէնի պիր տահա սըրազմայ-
լմ. սէնի սէվէյիմ. վէ պիր տա-
հա սէնին լութֆունուս զայպ էթ-
մէքտէն իսէ, էօմրիւմիւ զայպ է-
տէյիմ:

Բ. Յիսուսուս Աննա քահանայ-
ապետին հուղուրունա կեօ-
թիւրոիւքտէ, քահանայապետ
Յիսուսա շայըրտլարընը վէ վար-
դապետութիւնունուս սօրտու.
«Պէն հէվի աշիքէար սէյլէմիշիմ,

պէնիմ սէօյլէտիյիմի իշթէ պուռն,
լար պիւրի » (Յովհ. ԺԷ. 21.)
տէյի , էթրաֆընտա օլանլարը
կէօսթէրտի : Լաքին պու ճէվա-
պա՝ օ դասլիթլէրին պիրի՝ պու
էրքեանսըզըդարը՝ Քահանայա-
պետէ պէօյլէ մի ճէվապ վէրիր-
սին » տէյերէք , եիւղլւնէ պիր
եաման սիլլէ վուրտու : Ա՛հ , պէնիմ
էֆէնտիմին սասըր : Պէօյլէ պիր
մազըմ ճէվապա , օ դատար խալ-
դըն իչինտէ , վէ հաքիմին կեօղիւ
էօնիւնտէ , պու ըհզալէթ լայըդ
մըյըտը . հաքիմ տէ թազիր էտէ-
ճէյի եէրտէ , սիւքիւթի իլէ պու
եարամազըղը թահսին էթմէք
ճալիզ մի իտի : Ա՛հ էֆէնտիմ ,
ա՛հ . սէնին պուռնլարը չէքտիյին ,
պէնիմ կիպի պիր էտէպսիզին
սանա էթտիյի ըհզալէթլէրի էօ-
տէմէք իչին իտի : Սանա թէշէք-
քիւրիւմ վար էֆէնտիմ . վէ սէ-
նի քէնտիմտէն զիյատէ սէվէրիմ :

Սէն եւ Գէտէր-ուլլահ , Յիսուսուն սէվապլարը իջնն ոլսուն , կիւնահլարըմը աֆվէյլէ :

Սօհրա Կայիափա քահանայապետ՝ սէն սահիհ Ալլահըն էվլաւոր մը սըն տէյի՝ Ալլահըն իսմինէ անտ վէրինճէ , Յիսուս Ալլահըն իսմինէ րիայէթէն , ինքեար էթմէյիս , սէն սէօյլէտին տէտի . հէման Կայիափա բուպասընը փարալայըս , քիւֆր էթտի տէյինճէ , օսկիրլէր տէ՝ էօլիւմէ մոլսթահագ տըր տէյի ճէվապ վէրտիլէր : (Մատթ . ինչ :) Պէլի էֆէնտիմ , էօլիւմէ մոլսթահագ սըն . զերա պէնիմ կիսլի պիր էպէտի էօլիւմէ մոլսթահագ օլանըն պօրճունու պօյնունա ալմըչ սըն : Վէ չիւնքի սէն էօլիւմիւնլէ պանա էօմիւր ալըվէրմիշսին , հագ տըր քի՝ պէն տէ էօմրիւմիւհէփ սէնին ուղուրունա սարֆ էտէմ : Սէնի սէվէրիմ էֆէն-

տիմ, վէ սէնի սէվմէքտէն զայրի
չէյ արզու էթմէմ: Չիւնքի սէն
փատիշահլար փատիշահը իբէն,
սէնիմ խաթրըմ իչին՝ հէր քէս
տէն զիյատէ խօրլանմաղա թէ
նէզզիւլ էթալին, սէն տէ տիւն
եատէ հէր նէ դատար խօրլա
նըրսամ, սէնին խաթրըն իչին չէ
քէրիմ, անճագ սէն պու չէքտիյ
ին խօրլուգլար իչին օլտուն, պա
նա գուվվէթ վէր քի, տայանա
սլիլէմ:

Գ. Քահանալարըն մէճլիսին
տէ Յիսուս էօլմէյէ մուսթահագ
տէյի Փասլ օլունճա, օ գուտուր
մուշ եահուտիլէր էղիյէէթէ
պաշլայըս՝ գապահաթը իսպաթ
օլմուշ կիպի, քիմի սիլէ, քիմի
թէփմէ, քիմի տէ եիւզիւնէ
թիւքիւրէրէք, « Պիզէ փէյղամ
սէրլէք էտիպ սիլսէնէ, սա
նա վուրան քիմ տիր » տէյէրէք,
Մատթ. իմ.) սապահա դատար

խօրհայրս խորհալատորլար : Ա՛հ ,
սէվկիւղիւ Յիսուսում , պունկար
սանա սիլէ վուրուր . եիւզիւնէ
Թիւքիւրիւր . սէն պիր գուզու
կիպի՝ հիչ Թընմաղ , սապր էտէր ,
պիղիմ իջին փէտէրինի փիշքեշ
էտէրսին : Եսայի մարգարէնին
տէտիյի կիպի « Բենտիյի գըրդա-
նըն էօնիւնտէ պիր գուզուճուգ
կիպի սուս տուրուս , աղղընը աչ-
մաղ » . (ԾԳ . 7 :) Լաքին սէնի
օնլար Թանրմաղսա , պէն Թանըր
իգրար էտէրիմ . պէնիմ Ալլա-
հում , պէնիմ սահապում սըն . վէ
պիլիւրիմ քի , սէնին հիչ կիւնա-
հըն օլմայարագ՝ հէր չէքտիյին
պէնիմ խաթըրում իջին տիր : Շիւ-
քիւրլէր օլսուն սանա էա՝ մու-
հապպէթլի Յիսուս . պէնտէ սէնի
պիւթիւն եիւրէքտէն սէվէրիմ :

Սապահ օլուս , Յիսուսուն
էօլիւմիւնիւ հիւքիմ էթտիրմէք ի-
ջին , Պիղատոսուն հուզուրունա

կեօթիւրտիւէր : Կերջի Պիղա-
առս Յիսուսու գասլահաթարդ
չըգարտը ամմա, եահուտիւէրին
էթտիյի կիւրիւլթիւտէն խէլաս
օլմագ իչին, թուլթուպ Հերովդէ-
սէ կեօնտէրտի . օ տա քենտի
մէզագը իչին, սիւր միւլիգէթինի
կեօրմէք արզուսուստա օլմաղլա,
Յիսուսա սիւր աղ շէյ սօրտու :
Լաքին ճէվասպա լայըդ օլմատը
ղընտան, Յիսուս հիչ սիւրինէ
ճէվասլ վէրմէյիպ՝ սուս աուր-
տու : Օ ալչագ տա մասդարայա
ալըպ, չօք ըզալէթ էթտիքտէն
սօկրա, արգասընա տէլի կիպի
սիւր պէյաղ ըուպա վէրիպ կերի
կեօնտէրտի : Է՛յ ադըլար էրմէզ
հիքմէթ սահիպի Յիսուս, սանա
սու տէլիլէք ըզալէթի էքտիյ ի-
տի : Պէն տէ, էֆէնտիմ, սէն աէ
սէնի Հերովդէս կիպի իօրլա-
մըչլմ : Աման էֆէնտիմ, սէնի
տէ Հերովդէս կիպի՝ իլհամընտան

մահրում էթմէ : Հերովդէս սէ-
նի թանրմատը . պէն սէնի Ալլա-
հըմ թանըր՝ իգրար հտէրիմ : Հե-
րովդէս սէնի խօրլատըլընա փիւշ-
ման օլմատը . պէն պիւթիւն
էիւրէքտէն փիւշման ըմ : Հե-
րովդէս սէնի սէվմիշ աէյիւ իտի .
պէն սէնի հէր շէյտէն զէյատէ
սէվէրիմ : Կել էֆէնտիմ , իւհա-
մընըն սէսինի գուլաղըմտան էք-
սիք էթմէ . հէրնէ իսթէրսէն էմը
էյլէ , հէփիսինի լութֆոնլա իճ-
րա հտէրիմ : Եա կոյս Մարիամ
վալիտէմ , պէնիմ իչին Յիսուսա
շէֆաաթ էյլէ :

ՉԱՐՇԱՄՊԱ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

ՅԻՍՈՒՍԱՆ ՔԱՆԸԼԱՆԿԵԼԸ :

Ա . ԵՍԶՈՒՏԻԼԻՐ մութլադա
Յնուն էօլմէսինի թալէս էթաիք
լէրինսէն , Պիղատոս Յիսուսու
թուծուս գամջըլար ըլա տէօյ
տիւրտիւ . (Յովհ . ԺԹ . 1 :)
Օ զալիմ հաքիմ՝ պունո՛ւնլա
տիւշմէնլէրինի թէսքին էտիս ,
էօլիւմսէն դուրթարըրըմ գըլ .
աս էթաի : Լաքին պու թէր
թիս՝ Յիսուսա չօգ էղիյէէթլի
օլոու . զերա Պիղատոս « Էօյլէ
իսէ թէտիս էտէր դօյլէրիրիմ »

(Ղուկ . իգ . 16 .) տէտիյին տէն , եահոտիլէր անլատըլար քի , սու ճէղա իլէ ազատ էտէ ճէք , ճէլատլարարիւշվէթ վէրիսւ գամջը ալթընտա էօլտիւրթմէյէ գաստ էթտիլէր : Կեւ իմտի էյ ճան . սիւր քերրէ Պիղատոսուն սարայընա կիր . գուրթարըճընա օլան սիյասէթին վէ ըէղալէթին եէրինի կեօր . վէ սրբուհի Բրի ճիտեայա սէյսն օլտուղու կի սի , հէման ըուպասընը քենտի սօյունուս , ինսան էվլատլարընա օլան աշգընը՝ վէ ուղուրլա ըընա չէքտիյի էղիյէթի ինսան լարա սիլտիրմէք իչին , սադ տի ըէյէ նէ աշգ ըլա սարըլըր . կիւ նահսըլ գուղու կիսի՝ պաշընը էյմիշ , ութանտըղընտան էիւղիւ դըղարմըշ , օ ղալիմ սիյասէթէ սիքլէր : Օ մերհամէթսիղ ճէլատլար գուտուրմուշ քեօփէքլէր կիսի՝ իսսթիւնէ իւշիւս , քիմի

կեօքսիւնէ վուրուր , քիմի ար-
գասընա . քիմի եանընը տէօյէր ,
քիմի րասթ կեղէն եէրէ վուրուր .
աղիզ պաշընը , մուպարէք եիւ-
ղիւնիւ պիլէ էսիրկեմէտիլէր :
Վահ , վահ . օ մուպարէք գան
հէր թարաֆընտան ագըս տու-
րույօր . գամջըլար , տէյնէքէր ,
տէօյէն ճէլատլարընէլէրի , պաղ-
լանտըլը տիրէք , վէ եէրին թա-
շը թօփրաղը հէփ գանա պուլան-
մըշ . օ զալիմէր՝ վուրաճագ սաղ
էթ պուլամայըս , աջդ եարա-
լարընը թէքրար եըրթարագ , օ
մուպարէք թէնի պիւթիւն փա-
րալատըլար : “ Աղըրլարըմա աղ-
ըր գաթուրլար ” տէր Դաւիթ
մարգարէնին աղըլըլա . (Սաղմ.
կԾ . 27 :) Է՛յ նամքէօր ճան , սէ-
նին իջին պէօլէ գամջըլանան
Ալլահըն խաթըրընը նիճէ ինճի-
տէ պիլմիշսին : Եա սէն էֆէն-
տիմ Յիսուս , պիր նամքէօրիւն

խաթրը իջին, սուռ գատար սիյ-
ասէթի՝ նասըլ չէքմիշսին: Ա՛հ,
Յիսուսումուն եարալարը, իւմի-
տիւմ սալթ սիզ սինիզ: Ա՛ սէվ-
կիւլիւ Յիսուսում, ճանըմըն աշ-
դը եալընը սէնասէ տիր:

Բ. Պու սիյասէթ՝ էֆէնտիմի-
զէ փէք իսքենճէլի օլտու. զերա
Տէփաճցի տէտիքլէրի սրբուհի Մա-
րիամ մագդաղէնացիյէ սէյան
օլտուղունա կէօրէ, նէվսէթ իլէ
տէօյէնէր ալթմըշ քիշի իմիշէր-
վէ դուլանտըդլարը գամշը վէ
սաիր ալաթլար էօյլէ եավուղ ու-
մուշ քի, էնտիյի եէրտէն եարու-
սըզ դալգամաղ ըմըշ: Սոյըսը տա-
խի սիր դաջ սինէ պալիլ օլուպ,
սրբուհի Բրիճիտեայա սէյան օլ-
տուղու կիսլի՝ էթլէրի սօյու-
լուպ, սէօյրիւնիւն քեմիքլէրի
կէօրիւնիւր իւմիւշ: Շէօյլէ քի,
Պիղատոս սու սիյասէթ տէն սօկ-
րա, տիւշմէնլէրինի մէրհամէթէ

կեթիրիրիմ գըյասըլա, տիշարը
չըգարըս « Իշթէ ատամ » կեօ-
րիւն ատամը տէտի : Պու սիյա-
սէթ իլէ դուրթարըճըմը Յիսուս
նէ աճընաճագ հալէ տիւշէճէյի-
նի Եսայի մարգարէ մուգատտէմ
խապէր վէրիս « Պիղիմ եարամագ-
լըգլարըմը իչին իւղիւլմիւշ »
տէյօր . վէ թէնի հագգընտա
« Պիղ ծնու միսքին եերինէ գօ-
տուգ » (ծգ.) տէտիյի կիսի, մու-
սարէք կեօվտէսի՝ սիր միսքին
ատամըն կեօվտէսինէ պէնղէր,
սիւթիւն եարա պէրէ օլաճա-
ղընը սէյլէր :

Ահ, էֆէնտիմ Յիսուս, սէնին
սու տէրէճէտէ մուհապէթի-
նի թէշէքքիւրիւմ վար : Եա-
ղըգ, եաղըգ . պէն տէ օ ճէլատ-
լար ըլա սերասպէր սէնի գամը-
լամըլըմ : Լանէթ օլսուն ահ, սա-
նա պէյլէ սիյասէթ էտէն կիւ-
նահլարըմա : Պանա օլան աշգը-

նը՝ պուշտան պէջլէ սրգճա սրգճա սէն խաթրըմա պրադ քի, պէն տէ սէնին խաթրընը կեօղէտիպ, պիր տահա կիւնաճ իշլէմէյիմ: Պէն սէնին մուհասպպէթինի պէջլէ թանըտըգտան սօկրա, վէ սէն տէ սլանա սլու դատար քերրէ աֆվ էթտիքտէն սօկրա, էյէր պէն եինէ սէնին խաթրընը ինճիտիպ, ճէհէննէմէ մուսթահադ օլուրսամ, պանա նամ սըլ ճէհէննէմ եագըշըր: Ա՛հ, սէնին պու մուհասպպէթին, սէնին պու մէրհամէթին՝ պանա ճէհէննէմի չօգ զիյատէ ազապլը ճէհէննէմ էտէճէք տիր: Եօգ, եօգ. պրադմա քի պիր տահա խաթրընը ինճիտէմ. զերա սէնի սէվէրիմ էֆէնտիմ, վէ ճանը կեօնիւլտէն սէվէրիմ, վէ էօմրիւմ օլտուգճա սէվէյիմ:

Գ. Իմտի սլիզիմ կիւնահլարըմըզը, խուսուսա փաքլէյէ դարշը

օլանլարը հօտէմէք իջին , Յիսուս
 պու ազլիմ սիյասէթի՝ քենտի կիւ-
 նահարզ վիւճուտինտէ չէքմէյէ
 թէնէղզիււէթտի : “ Պիղիմ եա-
 րամազլըբլարմըզ իջին քենտի
 ետրալանտը” տէր Եսայի մարգա-
 րէ (ծգ . 5 .) : Էօյլէ իսէ էֆէն-
 տիմ Յիսուս , Ալահըն խաթ-
 րընը պիղ ինճիթտիք , Ճէզասը-
 նը սէն հօտէտին : Սէնին պիղէ
 օլան աշգըն մուպարէք օլսուն :
 Պօրճումու սէն հօտէմիշ օլմա-
 ոան , պէնիմ հալիմ նիճէ օլուր-
 տու : Ա՛հ , քեշքի էօլէյտիմ տէ
 սէնին խաթրընը ապլա ինճիթմիշ
 օլմայայտըմ : Անճագ պուռնտան
 էվվէլ կիւնահ ըլա սէնի խօրլամըշ
 ըսամ , պուռնտան սօկրա սէնի
 սէվիպ՝ սէնտէն սէվլլմէք տիր ար-
 զում : Պէնի սէվէնի սէվէրիմ տէյ-
 էն սէն սին . պէն տէ սէնի սէվէ-
 րիմ , վէ ճանտան սէվէրիմ . քենտի
 մուհասպպէթինէ պէնի սէն լայ .

ըգ էյլէ : Ումարըմ քի , կիւնահ-
լարըմը աֆվ էթմիշտին , վէ ուու
սաաթտա քերէմինլէ պէնի սէ-
վէյօրսուն : Ա՛հ . սէվկիւլիւ գուր-
թարըճըմ , պէնի քենտի մուհապ-
պէթինէ կիւնտէն կիւնէ զիյա-
տէ պաղլա . սլրագմա քի պիր
տահա սէնտէն այրըլայըմ : Սանա
թէսլիմ օլմուշում , պէնի իսթէ-
տիլին կիսլի թէ՛ տիպ էյլէ , լա-
քին մուհապպէթինտէն մահ-
րում էթմէ : Պանա լութֆինի
վէր . սէնի սէվէյիմ տէ , պէնի նէ
հալէ իսթէրսէն 40 : Եւս իւմի-
տիմ Մարիւամ , պէնիմ իչին Յի-
սուսա շէֆաաթ էյլէ :

ՓԵՐՇԵՄՊԵ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԻՖԼԻՍԻՐԻԻ

Յոռն փիլէն Լաճ ըսա Լաճանաբըշ,
վէ Իշթէ ատամ:

Ա. Օ զալիմէր Յիսուսուն
մուսարէք վիւճուտինէ էթտիք-
լէրի սիյասէթէ գանաաթ էթմէյ-
իս' շէյթանլարըն վէ Էահուտի-
լէրին Թահրէբի իլէ՝ փատիշահ
տէյի մասգարայա ալաճագ օ-
լուպ, փատիշահ քիսվէթի տէյէ-
րէք՝ արգասընա պիր դըրմըզ
չափուլ Էօրթալիւլէր, Էլինէ
հիւքիւմ առասը տէյի պիր դա-
մըշ փարչասը վէրտիլէր, վէ տի-

քէնտէն պիր հալգա պիւքիւպ՝
Թաճ տէյի պաշնա կիյտիրտիւէր :
վէ պու Թաճ սալթ րէզալէթ
տէյիւ, պիր չօդ տա աղըր վէրսին
իջին, Մատթէոս աւետարանիցին
(իւ. 30.) սէօղիւնէ կեօրէ՝ է-
լինտէն գամըշը ալըպ, տիքեն-
լէր պիր էյի պաթսըն տէյի Թա-
ճընը տէյերլէր իտի : Շէօյլէ քի,
Դամիանեան սուրբ Պետրոսուն
տէտիյինէ կեօրէ՝ տիքենլէր պէյ-
նինէ գատար պաթար . վէ եա-
րալարընտան ագան գան օլ գա-
տար չօլ ուտու քի, սրբուհի Բրիւ-
ճիտեայա պէյան օլտուլու կիպի՝
Յիսուսուն եիւզիւ, կեօղիւ վէ
սաշը սագալը հէփ գանա պու-
լանտը : Պու տիքեն իլէ Թաճ-
լանմասը՝ Յիսուսա հէմ փէք
աղըր էզիյէթ օլտու, հէմ փէք
ուզուն . զիրա էօլիւնճէյէտէք օ
Թաճ պաշնտան չըգմատը . վէ
եա պաշնա, եա Թաճընա հէր

տօգանը լարգճա , օ զալիմ ալըր-
լար թաղէլէնիբրտի :

Ա՛հ , էյլեք պիլմէզ տիքենլէր ,
սիղի եարատանա պէօյլէ էղել-
եէթ վէրիլնր մի : Տիքենի՞ն նէ
դապահաթի վար : Սէն սին սէն ,
ա՛ ճան , Ֆէնա Ֆիքիրլէրէ ըիզա
վէրտիքճէ , Յիսուսուն պաշընը
սէն եարալամըշտըն : Եւ սէվկիւ-
լիւ Յիսուսում , սէն կէօյլէր
փատիշահը սըն , լաքին շիմտի ըէ-
ղալէթ վէ աղըրլար փատիշահը
շտուն : Պադ իմտի , սիւրիւնէ օ-
լան մուհապպէթ՝ սէնի նէ հալէ
գօտու : Ա՛հ , էֆէնաիմ . սէնի
եիւրէքտէն սէվէրիմ . լաքին պէն
տիւնեատէ իքէն , սէնտէն այրը-
լըպ պունտան էվլէլ էթտիլիմ
կիպի , մուհապպէթիմի սէնտէն
քեսմէք թէհլիքեսիստէ իմ : Ա-
ման էֆէնտիմ , էյէր սիր տահա
խաթըրնը ինճիտէճէքսէմ , կել
պու սաաթտա ճանըմը ալ . զիրա

ուամարմ քի, պու հաաթտա սէ
նին լուծֆինտէ իմ: Պրապմա
քի, սէնի պիր տահա զայս է
տէյիմ. կերչի սէն կիւնահլարմ
սէպէսի իլէ՝ օ մուսիպէթէ մուս,
թահադ ըմ, լաքին սանա լայրդ
տէյիլ տիր: Եօդ, Յիսուսում,
պէն սէնի պիր տահա զայս էթ
մէմ:

Բ. Օ եարամաղլար պու թա
ճը Յիսուսուն պաշնա էօյլէ զա
լմանէ կէջիրալքտէն սօկրա դար
շըսընա կէջիս, տիղ չէօքիւս “Սէ
լամ, եահուսիլէր փատիշահը,,
տէյերէք, եէր էօփիւս մաս
գարա էտէրլէր իտի. յէ եիւ
ղիւնէ թիւքիւրիւս, շամարլայ
ըս, գահգահայլա, չըղըշըս
ղէվգլէնիւրլէր իտի: (Մատթ. իէ.
Յովհ. Ժթ:) Ահ, էֆէնտիմ
Յիսուս, պու նէ հալէ տիւշտիւն:
Շունաան պիրի կէջլքէն, սէնի
պու պօղուդ հէյէթտէ կէօրսէ,

արգանտա օ գըրմըզը չափուծ ,
էլինտէ պիր գըրըգ գամըշ փար-
չասը , պաշընտա տիքենտէն պիր
թաճ , գարշընտա պիր ալայ
հաղալէ՝ րէզիլէնիս մասգարա
էթտիքլէրինի կէօրսէ , սէնի նէ
գըյաս էտէր . ինտանլարըն էն
րուսվայը , էն եարամազը եէրինէ
գօմա՞ղ մը : Իշթէ , իշթէ , Ալա-
հըն էվլատը Երուսաղէմին մաս-
դարատը օլմուշ :

Ա՛հ էֆէնտիմ Յիսուս , տի-
շարտան վիւճուտինէ պագա-
րըմ , հէփ գան ըլա եարալար .
իչէրտէ եիւրէյինէ պագարըմ ,
սէնի էօլիւմ հէյէթինէ գօմուշ՝
կեօնիւլ ազապըյլա սըգընթըտան
ղայրի շէյ կէօրմէմ : Ա՛հ , էֆէն-
տիմ . քենտի եարաթտըզը դու-
լարըն ուղուրունա՝ պու տէրէ-
ճէտէ խօրլանմայը՝ սէնին կիպի
պիր էօլէիւսիւզ մէրհամէթ սահի-
պինտէն զայըլ քիմ իրթիքեապ

հտէրտի: Սէն չիւնքի Ալլահ սըն՝
Ալլահ կիպի սէվէրսին: Շու իւ-
ղէրինտէ կէօրտիւյիւմ եարալար՝
հէփ պիղէ օլան մուհապպէթի-
նին նիշանէլէրի տիր: Պիւթիւն
Երուսաղէմէ էյլէնճէ օլտուղուն
հալտէ՝ սէնի ինսանլարըն հէ-
փիսի կէօրմիւշ օլսա, սանա
մուհապպէթ վէրմէյէն օլա պի-
լըր մի իտի: Եւ Յիսուս, իշ-
թէ պէն սէվէրիւմ սէնի, վէ պիւ-
թիւն քէնտիմի սանա Ֆիտա հտէ-
րիւմ: Պիւթիւն գանըմը վէ հօմրիւ-
միւ սանա փիշքեշ հտէրիւմ:
Սէնին մուրատըն իւղըէ հէմ է-
ղիյէթ չէքմէյէ, հէմ էօլմէյէ հա-
ղըր ըմ: Սէն պէնտէն նէ գանընը
հսիրկեմիշսին, նէ հօմրիւնիւ. պէն
սէնտէն նէմի՞ հսիրկէյէ պիլըրիւմ:
Կել էֆէնտիւմ, պէնիւմ կիպի սէնի
սէվէն՝ պիր սէֆիլ կիւնահքեարըն
պու հէտիյէհսինի գապուլ էյլէ:

Գ. Օնտան սօկրա Յիսուսու

Թէքրար Պիլատոսուն հուզու-
րունա կեօթիւրտիւքտէ, Պիլա-
տոս տիշարը չըգարրայ, “ Իշթէ
ատամ, տէյի Յիսուսու խալքա
կեօսթէրտի: Եանի, փաաիշահ-
լըգ իտտիասընտա տըր տէյի շի-
քեայէթ հտիսլ՝ հուզուրումա
կեթիւրտիյինիզ ասամը կեօրիւն.
Իշթէ շու հալէ դօտունուզ.
պունտան պէյլէ եաշայաճաղը
եօգ. օ վէսվէսէնիզ սավար. պրա.
դըն պարի վարսըն էվլինտէ էօլ-
սիւն, պէնի տէ պիր գասպահաթ-
սըզ ատամըն գանընա սօգման
տէյէ կեօրսիւ: Լաքին եա-
հուտիլէր տահա զիյատէ դու-
տուրուս “ Խաչա չըգար, խաչա
չըգար . . . գանը պիղիմ պօյ-
նումուզա, վէ էվլատլարըմըզըն
պօյնունա, (Մատթ. Իէ.) տէյի
չըղըչըրլար ըսը: Պիլատոս Յի-
սուսու խալքա պէյլէ կեօսթէր-
տիյի եէրտէ, Փէսէր-ուլլահ տա

Էվլատընը պիղէ կեօսթէրիսլ՝ իշ-
թէ սիղէ վատ էթախիմ ասամ,
սիղի սէլամէթէ չըգարաճագ
դուրթարըճը . սիղին տէ պուռն-
ճա հասրէթ իլէ պէքէտիլինիլ
ատամ, իշթէ պու տուր տէր: Իշ-
թէ պէնիմ քենտիմ գատար սէվ
տիլիմ՝ պիր տանէ Էվլատըմ քի,
սիղին խաթրընըլ իչին ինսան-
լարըն էն սէֆիլի, վէ էն բէղլիլ
օլմուշ: Կեօրիւն, կեօրիւն, վէ
մուհապպէթինիլէ լայըգ ըսա՝
սէվին, տէր: Պէլի, եա Բապպի
պէլի. սէնին Էվլատընը պէն կեօ-
րիւպ, սէվէյօրում, լաքին սէն
տէ պիր կեօր տէ, չէքախի աղ-
ըլլարըն ըուսվայըգլարըն հիւր-
մէթինէ՝ պէնիմ սայըսըլ իսեա-
նըմը աֆիլ էյլէ. « Գանը պիղիմ
պօյնումուղա». օ սէնին Էվլատըն
օլան ատամըն գանը՝ պիղիմ ճանը,
մըղա տէօքիւլիւպ, սէնին մէրհա-
մէթինի ալը վէրէ: Զիրա սէնին

խաթըրընը ինճիթտիյիմէ փիւշ
մանըմ, վէ սէնի ճանտան սէվէ
րիմ : Պէնիմ զայիֆլէյիմի սէն
պիլիրսին , մերհամէթինլէ պանա
եարաըմ էյլէ : Վէ սէն կիւվէն
տիյիմ կոյս Մարիամ , պէնիմ իջին
Յիսուսա շէֆաաթ էյլէ :

ՃՈՒՄԱ՝ ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՒԻՐԻ

Յիսուսան էօլիմի հիւփ օլուպ ,
Գողգոթայա կիլիկի :

Ա . ՊԻՂԱՏՈՍ Յիսուսուն դա-
պահաթսըզ օլտուղունու պիր
գաչ տէֆ'ա իգրար էթմիշ իքէն ,
չասարըն կեօղիւնտէն չըգմամագ
իչին , ագըպէթ խաչ իւղէրինտէ
էօլմէսինի հիւքմ էթտի : « Ե՛յ
կիւնահսըզ գուրթարըճըմ , գա-
պահաթին նէ՞ իտի քի , էօլիւմէ
մուսթահագ օլտուն » տէր սուրբ
Բեռնարդոս : Վէ տէօնէր ճէվա-
պընը տա քէնաի վէրիր . « Սէնին

գապահաթին քենտի աշգըն ըտրոյ տէր : Պէլի , սէնին գապահաթին՝ պիղի հատտէն աշըրը սէվտէյին տիր . օ տուր սէնի՝ Պիղա տոստան զիյատէ՝ գաթլէ մուսթահագ կեօրէն : Յիսուսուն նահագ Ֆէրմանը օգունուր . Յիսուս տինլէր , վէ պաշ էյիպ՝ Փէտէր . ուլահըն էմրինէ ըիղա վէրիր քի , պիղիմ կիւնահլարըմըղ իչին մութլագա հէմ էօլմէսինի իսթէր , հէմ խաչ իւղէրինտէ էօլմէսինի իսթէր : « Քենտիյի խօրլայլայ , իթաաթ էթտի թա էօլիւմէ տէք , վէ խաչ էօլիւմիւնէ տէք » (Փիլիպ . ք . 8 :) Ա՛հ , էֆէնտիմ , սէն կիւնահսըղ իքեն , պէնիմ խաթըրմ իչին էօլմէյի իրթիքեապ էթտին . պէն կիւնահքեար՝ սէնին խաթըրն իչին՝ հէր նասըլ , վէ նէ զաման էմր էտէրսէն՝ էօլիւմիւ գապուլ էտէրիմ :

Ֆէրմանը օգունտուղու պիր .

լէ, պու կիւնահարդ գուղույու
թուլթուպ, րուպասընը կիյտի-
րիպ, հէման իբի եօնուլմամը
աղաճըլա պիր խաչ չաթտըլար,
Յիսուս օնլարա պէքլէմէյիպ,
խաչա քենտի սարըլըր, էօփէր,
վէ կել պէնիմ աղիդ խաչըմ, օ-
թուզ իւչ սէնէ տիր պէն սէնի ա-
րարըմ, գուղուլարըմն ուլուրու-
նա՝ սէնին իւզէրինտէ էօլմէք տիր
արզում տէյէրէք, խաչը եարալը
օմուզունա եիւքլէնիր: Ա՛հ է-
ֆէնտիմ Յիսուս, սէնի սէվմէյէ
պէնիմէճսուրէտէճէք պունտան
ղիյաուէ նէ էտէ պիլիրտին: Պէ-
նիմ պիր հիզմէթքեարըմ քենտի
եէրիմէ սալթ էօլմէյէ ըիզա վէր-
սէ, գալպիմի ճէլպ էտէրտի. եա
սէն պէնիմ իչին պէօյլէ էօլ-
տիւյիւնիւ պիլլըքէն, պէն սէնի
պունճա զաման նիճէ սէվմէմի-
չիմ: Լաքին սէն պանա աֆվ էթ-
մէք իչին էօլմիւշսիւն: Պունտան

սօնրա սէվէրիմ սէնի էֆէնտիմ,
վէ սէնի սէվտիյիմ իչնն՝ խաթ-
րընը ինճիթտիյիմէ փիւշման ըմ:

Բ. Զապիթան ալայ տիւղիւս,
գաթլ օլաճագ ատամլար ըլա
պէրապէր, կէօյլէր փատիշահը
տա խաչը օմուզունտա չըգար:
« Վէ խաչը օմուզունտա, գա-
ֆա տալը տէտիքլէրի եէրէ չըդ-
տը » . (Յովհ. ԺԹ . 17 :) Զը-
դըն սիզ տէ սերովբէլէր, չըգըն
ճէննէթտէն . էֆէնտիմիզ տալ-
տա գաթլ օլմաղա կիտէյօր, կէ-
լին եանընա այագտաշ օլուն:
Պու նէ ղարիս սէյրան տըր . ին-
տանլար իչին պիր Ալլահ գաթլ
օլույօր: Էյ ճան, շու սէնին իչին
էօլմէյէ կիտէն գուրթարըճընըն՝
պիր քերրէ հալինէ պագ . խաչ
աղաճընըն եիւքիւ ալթընտա իքի
գաթ օլմուշ, տիղլէրի թիթիւրէր,
վիւճուտի եարա փարա, գանլա-
րը ագար, պաշընտա պիր տէմէտ

տիքեն իլէ ինլէյերէք, հէր ա-
թըմընտա ճանընը վերէճէք կիպի
կիտէյօր : Ա՛հ , Ալլահըն գու-
զուսու , նէրէյէ կիտէյօրսուն
տէյի՝ սօր պիր քերրէ : Սէնին իչին
էօլմէյէ կիտէյօրում . պէնի էօլ-
միւշ կեօրտիւքտէն սօկրա , սա-
նա օլան մուհապպէթիմի ու-
նութմա . խաթըրնա կեթիր տէ ,
սէն տէ պէնի սէվ տէյի ճէվապ
վերիր : Ա՛հ , էֆէնտիմ Յիսուս ,
սէնին մուհապպէթինի՝ պէն շիմ
տիյէտէք նիճէ ունուտա պիլմի-
շիմ : Ա՛հ , պէնիմ զալիմ կիւնահ-
լարում . էֆէնտիմին եիւրէյինէ ,
պէնի պու գատար սէվէն եիւ-
րէյէ՝ պու աճըլարը վերէն՝ սիզ
սինիզ : Փիւշման ըմ էֆէնտիմ
Յիսուս . վէ պանա շիմտիյէտէք
սապր էթտիյինէ շիւքր էտիպ ,
պունտան սօկրա սէնի սէվէրիմ .
պէլի , սէնի ճանտան սէվէրիմ .

վէ պիւլթիւն մուհապպէթիմ
էալընըզ սէնտէ տիր : Պանա օ-
լան մուհապպէթինի սէն ապա
խաթըրմտան չըգարմա քի՝ պէն
տէ սէնի սէվմէյի ապա ունութ-
մայրմ :

Գ. Յիսուս Գողգոթայա չը-
գայօր. պիղի տէ արտը սըրա տա-
վէթ էտէյօր : Հայ հայ , էֆէն-
տիմ. սէն կիւնահսըզ իբէն , խա-
չընը օմուզունա ալմըշ՝ էօնիւմ
սըրա կիտէյօրսոն , պէն տէ սէնի
պրագմամ : Պանա իսթէտիյին
խաչը վէր. պէն օ խաչա սարը-
լըպ , էօլիւնճէյէ գատար օ խաչ
ըլպ արտըն սըրա կելիւրիմ : Սէն
պէնիմ իչին էօլմիւշսիւն , պէն
տէ սէնինլէ էօլիւրիւմ : Սէնի սէ-
վէյիմ տէյի պանա էմր էտէյ-
օրսուն , պէնիմ տէ արզում սալթ
սէնի սէվմէք տիր էֆէնտիմ .
պէնիմ աշգըմ սալթ սէնտէ տիր .

վէ տալմա սէնտէ օլմալը տըր :
Պանա եարտըմ էլէ քի , սատա
գաթըմտա դուսուր էթմէյիմ :
Վալիտէմ կոյս Մարիամ , պէնիմ
իջին Յիսուսա ըէճա էլէ :

ՃՈՒՄԱ՝ ԻՐԹԻՍԻ
ԿԻՒՆԻՒՆ

ԹԵՖԵՔԵՐԻՐԻ

ՅԻՍՈՒՍԱՆ ԽԱՆԱ ԼԵԳԵՐ ԷՕԼԵՒԻ :

Ա. ԻՃԹԵ ԳՈՂԿՈԹԱՅԱ ԿԵԼ
տիք . իշթէ ԱՂԼԱՀՐՆ մՈՒՀԱՍԱԿԵ-
թինի կեօրէճէք եէր . պՈՒՐԱՄԱ
պիր ԱՂԼԱ՝ սիյասէթ տէրեասըն-
տա՝ պիղիմ իչին էօլիւյօր : ՅԻՍՈՒՍ
ԳՈՂԿՈԹԱՅԱ ԵԷթիշտիյի պիրէ .
ՀԷման արգասընտան ըՈՒՍԱՍՐՆԸ
Եափրըմըշ Եարալարընտան գօ-
փարըպ , քէնտիյի խաչըն իւզէրի-
նէ երգարլար : ԱՂԼԱՀՐՆ գՈՒՂՈՒ-
ՍՈՒ Օ գՈՒՐՈՒ ԷՃԷԼ Եաթաղը իւ-

զերինէ ուղանալ, գօլարընը ճէլ
լատարա թէսլիմ էտէր, էամրիւ-
նիւ տէ ինսանլար ուղուրունա՝
փէտէրինէ գուրպան սունար: Իշ
թէ խաչա մըխլայըպ, խաչ ըլա
հաւայա գալարըրար:

Գալարըր իմտի կեօզիւնիւ ա՛
ճան, շու աղաճտան աշաղա իւջ
էնքսէրիլէ ասըլըէ ֆէնտինէ պագ-
քի, նէ րահաթի վար, նէ տայա-
նաճագ պիր եէրի. կեահ էլէրի-
նէ տայանըր, կեահ այագլարը-
նա. լաքին հանկի եանա տայան-
սա, աղըրլարըն արթըրըր: Ա՛հ,
էֆէնտիմ Յիսուս, պու նէ կիւճ
էօլիւմ տիւր սէնին չէքտիլին:
Խաչըն եաֆթասընսա « Եահու-
տիլէր փատիշահը՝ Իսանասրանի, »
տէյի եաղըլը. լաքին մասգարա-
լըգ իչին եաղտըղլարը պու իւն-
վանտէն զայրը՝ փատիշահըգ. նէ՛
նիշանըն վար: Պէլի. պու սիյա-
սէթ թախթը, պու մըխը էլէր,

սուռ տէլիք տէլիք օլմուշ պաշ ,
սուռ փարալանմըշ էթլէր , սէնին
փառիշահ օլտուղունու խապէր
վերիյօր ամմա , մուհապպէթ փա
տիշահը տըր տէյօր : Պէն տէ ա
ճըգը եիւրէյիմէ՝ շու եարալը
այագլարընա գափանըս , պէնիմ
իչին իւղէրինտէ էօլիւս՝ մուհապ
պէթէ գուրսան օլտուղուն խա
չա սարըլըրմ : Ա՛հ , Յիսուսում ,
Ալլահըն աստպէթինի՝ պէնիմ ի
չին սէն էօտէմիշ օլմասան ըսը ,
պէնիմ հալիմ նիճէ օլուրտու :
Շիւքիւրլէր օլսուն սանա :

Բ . Յիսուս խաչ իւղէրինտէ
քիմսէտէն պիր թէսէլիսի եօդ .
էթրաֆընտա օլանլարըն քիմի
քիւֆր էտէր , քիմի զէվդէնիւր .
պիրի “ Ալլահըն էվատըյրսան ,
խաչտան էն , տէր . օ պիրի “ Ղայ
րիլէրի խէլաս էթաի . քենտիսիյի
խէլաս էտէմէյօր , տէր . (Մատթ .
իէ :) Կերչի վալիտէսի խաչըն տի

պինտէ, ճան իւսթիւնտէ էվլա-
տընա մուհապպէթլէ պագար .
լաքին օ աճրգլը վալիսէսինէ
պագարդճա, Յիսուս թէսէլլի
պուլմատըղընտան պաշգա, քէն-
տի իչին չէքտիյի աղապրկէօրիւպ,
տահա ղիյատէ աճը տույար :
Քիմսէտէն չարէ օլմայընճա, Յի-
սուս Փէտէր-ուլլահա տէօնէր : Օ
տա ինսանլարըն կիւնահընը հէփ
օնուէն իւհտէսինտէ կէօրիւպ, ճէ-
ղալարընը էօտէմէք իւղըն օլտու-
ղունտան, էօգ, օղուլ, պէն սէ-
նի թէսէլլի էտէմէմ . սէնի օ սիյ-
ասէթլէր իչինտէ պրագըպ, թէ-
սէլլիսիղ էօլաիւյիւն կէօրմէլլիյիմ
տէր : Իշթէ օ զաման տըր քի, Յի-
սուս տէօնիւպ “ Եա՛ Բապպիմ,
Եա՛ Բապպիմ, պէնի նի՛չին պրագ-
տըն ” տէտի (Մատթ.իէ. 46:) Ա՛հ,
նէ աճրգլը վէ մահղուն սուն Յի-
սուսում : Հագգըն վար, հագ-
դըն վար . քէնտինի ինսանլարա

սէվտիրմէք ի չին, պու գատար սիյ-
ասէթ չէքտիքտէն սոկրա, սէնի
սէվէնլէր պէօյլէ ազ օլտուղունաս
մահզուն սուն: Կէլին, կէլին,
պիր Ալլահըն էօմրիւնիւ եագան
մուհասպպէթին թաթը ալէվլէ-
րի, կէլին պէնիմ տէ գալպիմտէ
օլան տիւնեա սէվտալարընը եա-
դըն. վէ պէնիմ խաթրըմ ի չին
պիր սիյասէթ աղաճը իւզէրինտէ
ճանընը վէրէն էֆէնտիմին մու-
հասպպէթի աթէշի իլէ գալպիմի
թուլթուլտուրուն: Սանա էթ-
տիյիմ իսեանը՝ սէն էվլէլինտէն
պիլլըրքէն, էֆէնտիմ, եինէ պէ-
նիմ ի չին էօլմէյի՝ նիճէ իրթի-
քեապ էթտին: Կէլ էֆէնտիմ,
չիմտի պէնտէն ինթիգամընը ալ.
պանա պիր եիւրէք աճըսը վէր քի,
էօմրիւմ օլտուգճա՝ սէնին խաթ-
րընը երգտըղըմա աճըլար չէ-
քէյիմ: Կէլին, կէլին, էֆէնտի-
մէ պունճա էզլյէթ էտէն գամ

չըլար, տիքենըէր, խաչար. կելին,
եւրէյիմի եարաւայրն, վէ էֆէն,
տիմին պանա օլան մուհասպուէթի-
նի խաթրըմտան չըգարթման: Պէ-
նի սէն սէլամէթէ չըգար, էֆէն-
տիմ Յիսուս, սէն սէլամէթէ չը-
գար. վէ պէնի սէլամէթէ չըգար-
մագ, սէնի սէվմէյէ լուծֆինի
իհսան էթմէք տիր. զիրա սէնի
սէվմէք տիր պէնիմ ճանըմըն սէ-
լամէթի:

Գ. Գուրթարըճըմը Յիսուս
էօլէճէյինէ եագըն պիր պայըն
սէս իլէ « Թէքմիլ օլտու » տէր.
եանի, առամլար՝ հէփ Թէքմիլ
տիր, սիղի ազատ էթմէք մասլա-
հաթը Թէքմիլ օլտու: Պուհտան
սօնրա պէնի սէվին, զիրա քէնտի-
մի սիղէ սէվտիրմէյէ՝ զայրը շէյիմ
գալմատը տէմէք իսթէր: Է՛յ ճան,
Յիսուսա պագ, իշթէ ճանընը
Թէսլիմ էտէյօր, կեօղէրինին
նուրու ագմըշ, չէհրէսի սօլմուշ.
եւրէյիստէ պիր զաիֆ չըրփըն.

Թը, վիւճոտոտ աիւշքիւն, էճէ-
լէ Թէսլիմ օլույօր . պադ, պադ,
Ճանընա պադ քի, մուպարէք Թէ-
նինտէն այրըլլօր : Կեօլէր գա-
րարըյօր, եէրլէր սարսըլլօր, մէ-
ղարլար աջըլլօր . պունլար հէփ
տիւնեայը գուրան էօլմէք իւզըէ
օլտուլունա պէշարէթ տիր : Նի-
հայէթ Յիսուս մուպարէք Ճանը-
նը փէտէրինէ սըփարըշ էթաիք-
աէն սօնրա, աճըգլը եիւրէյինտէն
պիր ահ էաիպ, պիզլիմ ուղուրու
մուզա Ճանընը ֆիտա էթտիյի-
նէ՝ Թէքրար նիշանէ իչին, պաշը-
նը էյիպ, ագըպէթ աղըլլարըն
շիտտէթինտէն սօն նէֆէսին վէ-
րիպ, Ճանընը ազիզ փէտէրինին
էլինէ Թէսլիմ էաէր :

Կել իմաի, ա՛ Ճան, շու խաջա
եազլաշ, սէնին իչին գուրպան ճ-
լան Յիսուսուն այազլարընա սա-
րըլ տա, տիւշիւն քի, օնուն էօլ-
մէսի սանա օլան մուհապպէթին-
տէն իաի : Եւ Յիսուս, ինսանլա,

բա օլան աշգըն, վէ խոսոսա
պանա օլան մուհապպէթին՝ սէ-
նի նէ հալէ գօտու: Սէնին էօլ-
մէնաէն, էֆէնաիմ, պէնտէն ղիյ-
ատէ քիմ ֆաիտէ կեօրմիւշ:
Պէնիմ ուղուրումա պիր Ալլահ
էօլմէք՝ նէ պիւլիւք մուհապպէթ
օլտուղունու՝ սէն պանա անլաթ
քի, պէն տէ պունտան պէօլէ
սէնաէն զայրը շէյ սէվմէյիմ: Պէ-
լի, սէնի ճանտան սէվէրիմ եւ
ճանըմըն սահիհ աշգը, վէ էօլ-
ջիւսիւզ քերէմ սահիպի, ճանըմը
սէնին էլինէ թէսլիմ էտէրիմ:
Շու էօլիւմիւնիւն սէվասլարը
իջին օլտուն, պէնի տիւնեա սէվ-
տալարը հագգընա էօլիւ էյլէ քի,
եալընըզ սէնի սէվէյիմ. զերա
թէքմիլ մուհապպէթիմէ լայրգ՝
եալընըզ սէն սին: Եւ իւմիտիմ
կոյս Մարիամ, պէնիմ իջին Յի-
սուսա սէն շէֆաւթ էյլէ:

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ ՕԼՈՒՊ
ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՄԱՂԱ

ԹԵՏԱՐԻՔ ՎԵ ԹԵՇԷՔԲԵՐԻ
ՏՈՒՆԱՐԸ

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔԱԹԵՏԱՐԻՔ

Հասկում :

ԽՈՍՏՈՎԱՆԱՆՔ օլաճագ ա-
տամ՝ խոստովանանքա օթուր-
մատան էվվէլ՝ իշլէտիյի կիւնահ-
լարը թանրըպ , եիւրէյինտէ
փիւշմանըդ աճըսը տույմագ ի-
շին , վէ քենտիյի իսլահ էթմէյէ

գալի նիյէէթ դոյա պիլմէք իջին ,
Ալլահտան լուծֆ իսթէմէլի :
Վէ աճըդը կոյս Մարիամ վա-
լիտէմիզտէն փիւշմանըդ աճըսը
տիլէյիպ , եիւրէքտէն պիր Ու-
ջոյն սէյլէտիքտէն սոկրա , պու-
տուալարը էթսին :

Տաւ :

Եւ մերհամէթլի էֆէնտիմ ,
իշթէ սէնին խաթըրնը թէքրար
թէքրար ինճիտէն նամքէօր՝ շիմ-
տի խաքիփայինէ կելտիմ , աֆվի-
մի նիյաղ էտէրիմ : Աման էֆէն-
տիմ , պէնտէն եիւզ չէվերմէ :
« Թէօվպէքեար վէ հագիր եիւ-
րէյէ , եւ Բապպի , սէն խօր պագ-
մագսըն » . (Սաղմ. Ծ :) Պանա պու-
անէտէք պէքլէյիպ , ճանըմը կիւ-
նահ իջինտէ ալմասուրլընա , վէ
լայըլըմ իւղրէ՝ պէնի ճէհէննէ .

մէ աթմատրղընա թէշէքքիւ-
րիւմ վար էֆէնտիմ: Վէ չիւնքի
պու անէտէք պանա սասյր էթ-
միշտին, ումարըմ քի, պու խոս-
տովանանքըմտա սանա գարշը
իշէտիյիմ կիւնահլարըն ճիւմէ-
սինի՝ Յիսուսուն սէվապլարը
հիւրմէթինէ աֆվ էտէրսին. զի-
րա օ կիւնահլարըն սէպէպի իլէ,
ճէննէթի իթիրիպ, ճէհէննէմէ
մուսթահագ օլտուղումտան զիյ-
ատէ, սէն էօլլիւսիւղ քերէմ
սահիպինին խաթրընը երգարղը-
մա եիւրէքտէն փիւշման օլուպ,
աճըսըն չէքերիմ: Սէնի ճանտան
սէվէրիմ, վէ սանա օլան մու-
հապպէթիմտէն՝ էթտիյիմ նամ-
քեօրլիւյիւ աճըրըմ: Սանա ար-
գամը տէօնիւպ, խաթրընը երգ-
մըշըմ, լութֆուռու սոսթլու-
ղուռու սայմամըշըմ, վէլ-հասըլ
իրատէթիմ իլէ սէնի էլտէն ու-
շուրմուշում: Յիսուսուն խաթ-

ըր իջին օլսուհն էֆէնտիմ, աֆվ
էյլէ կիւնահլարումը. զերա հէփի-
սինտէն իյրէնիր իբրահ էտէրիմ,
վէ իշլէտիյիմէ եիւրէքտէն փիւշ-
ման ըմ: Վէ սալթ մահապու տէյ-
իլ, ներէլի կիւնահլարումա տա
փիւշման ըմ, զերա ծնլար տա սէ-
նին կիւճիւնէ կէլիր: Պուստան
սօկրա սէնին լոլթֆոնէնլա՝ պիր
տահա իրատէթիմլէ կիւնահա
տիւշմէմէյէ նիյէէթ դօրոււմ: Պէ-
լի էֆէնտիմ, էօլէյիմ, թէք պիր
տահա սէնի կիւճէնտիրմէյիմ:

Նախհաթ:

Էյեր հէր զաման տիւշմէյէ
խույ էթմիշ պիր կիւնահը վար
ըսա, պիր տահա տիւշմէմէյէ, վէ
օ կիւնահըն սէպէպլէրինտէն սա-
դընմաղա պաշգաճա նիյէէթ է-
տիպ, իսլահ օլմագ իջին խոստո-

վանահայրըն վէրտիյի նասիհաթ-
լարը թուժուպ, եախօտ քեն-
տինին տահա զիյատէ մինասիպ
պուլտուղու չարէյէ ճահտ էթ-
մէք կերէք տիր :

ԽՈՍՏՈՎԱՆ ԵՆՔՏԱՆ ՍՕՆՂՐԱ

ՏՈՒՆ

Շիւքիւրէր օլտուն սանա, եւ
սէվկիւլիւ Յիսուսում. ումարըմ
քի, պու կիւն սէնին գանընըն սէ-
վապլարը հիւրմէթինէ՝ կիւնահ-
լարըմըն ափլինէ նաիլ օլտում .
շիւքիւրէր օլտուն սանա : Ումա-
րըմ քի, ճէննէթէ նաիլ օլուպ,
սէնին մէրհամէթինի էպէտիլք-
տէ մէտհ էթմէյէ լայըգ օլտում :
Պէն սէնի չօգ տէֆա իթիրմիշիւմ,
լաքին պու տէֆա սէնտէն ան-
թըգ այրըլմաւ. եաշամամը սա-
հիհ թէպտիլ էտէրիւմ. զերա սէն

պիւթիւն մուհապպէթիմէ լայրդ-
որն , սէնի ճանտան սէվէրիմ, վէ
պուռնտան պէօյլէ սէնտէն այրըւ-
մամ: Սէնին խաթըրնը ինճիթ-
մէմէյէ նիյէէթ էթմիշ իտիմ. լա-
քին շիմտի եինէ նիյէէթիմի թէք-
րարլայըպ, կիւնահ սէսէպլէրին-
տէն պու վէճհ իլէ (նէ վէճհ իւէ
օլա պիւրէսէ , օ աբապա նիյէէթ էթ-
մէլէ) սագըրնըպ , սէնին խաթըրնը
պիր տահա պասմամ: Անճագ
պէնիմ զայիֆլիյիմի սէն պիւր-
սին Յիսուսոււմ. սէն պանա գուվ-
վէթ վէր քի , էօլիւմ սաաթիմէ-
տէք պու նիյէէթտէ գավի տու-
րայըմ: Եւ մէրհամէթլի վալի-
տէմ Մարիամ, իւմիտիմ սէնտէ
աիր . սէն սլանա եարտըմ էյլէ:

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՄԱՂԱ

ԹԵՏԱՐԻՔ

Հասկալ :

ՔԻՇԻ կիւնահտան վաղ կե-
ջիւ , Ալլահ մուհապպէթինի
դալայինտէ արթըրմանըն չարէսի՝
հէր շէյտէն զիյատէ սուրբ հաղոր-
դութիւն տուր : Եա սլաղը ճան-
լար պունճա հաղորդութիւն-
տան սօկրա եիւրէքլէրի եինէ էօյ-
լէ սօուդ , վէ իւլէրլէրինտէ եինէ
օթադսիրաթլար , նէտէն օլույօր :
Գալսլլէրինտէ իսթիատտ օլմայ-
ըպ , էյի հաղըրլըդ կեօրմէտիքլէ-
րինտէն օլուր : Պու հաղըրլըդա
իքի շէյ կերէք : Պիրի՝ Ալլահ

սէվմէյէ ԷնկէԼ օլան սէվտալարը
պրապմագ. օ պիրի՝ Ալլահը սէվ-
մէյէ զիյատէ արզուսու օլմագ :
Սալէղեան սուրբ Ֆրանչիսկո-
սուն նասիհաթինէ կեօրէ, սըր-
բութիւն ալան քիմսէնին պաշ-
ը նէյէթի՝ Ալլահըն մուհապ-
պէթինի եիւրէյինտէ արթըրմագ
օլմալը : Սալթ մուհապպէթ սէ-
պէպի իլէ քենտիյի պիզէ վէրէ-
նի՝ պիզ տէ սալթ մուհապպէթ
իչին ալմալըյըղ տէր :

Տի՛ն ԻԳՐԱԷ :

« Ահա սա եկն վազելով՝ի վե-
րայ լերանց, խայտալով՝ի վերայ
բլրոց » . (Երդ . ք . 8 :) Ա՛հ պէ-
նիմ՝ մուհապպէթլի գուրթարը-
ճըմ, սու սրբութիւն սրբոցուն
սուրէթի ալթընտա կելիպ պանա

գառււմագ իշին սէն նէ կիւճ, վէ
նէ սարպ տաղլար աշմըշսրն : Աւ-
լահ իքէն , ինսան օլմալըյըմըշ-
սրն . հատսին հուտուտին եօգ՝
էօլլիւսիւղ իքէն , չօճուգ օլմա-
լըյըմըշսրն . սահապ իքէն , գուլ
օլմալըյըմըշսրն . Փէտէր-ուլլահն
դօյնունտան՝ պիր պիքիրին ըահ-
մինէ էնմէլլիմիշսին . կեօլլէրտէն՝
պիր ախօրա , իղղէթլէր թախ-
թընտան՝ պիր տար աղաճընա
գօնմալըյըմըշսրն : Աէ հալա պու
սապահ ճէննէթ թախթընտան
կելլիպ պէնիմ ճանըմա գօնա-
ճագսրն : « Ահաւասիկ սա եկաց
յայնկոյս որմոյն մերոյ , կարկա-
ռեալ ընդ պատուհանս , հայե-
ցեալ ընդ վանդակապատն » ,
(Երգ . Բ . 9 :) Իշթէ ա՛ ճան , սէ-
նին ուղուրունա՝ խաչ իւղէրին-
տէ էօլէն աշըգըն Յիսուս , շիմ-
տի եինէ էիւրէյինտէ սանա օ
մուհապպէթ իլէ՝ սրբութիւն

սրբոցուն սուրէթի ալթընտա՝
դաֆէս արաընտա կիզէնմիշ պա-
գար կիսի՝ սէնտէն տէ մուհապ-
պէթ արզուլէյիպ , օ Նշխարքըն
արաընտան սէնի կեօրիւպ՝ քէն-
տի կեօրիւնմէյէրէք պագայօր քի,
պու սասահ քէնտի մուպարէք
թէնինի թաամէտէճէքսին . ֆիք-
րին նէ տիր , աշգըն նէտէ տիր ,
նէ արզուլէյիպ՝ նէ տիլէյէճէք-
սին , վէ քէնտիյէ նէ հէտիյէէ
սունաճագսըն , օնլարապէքլէյօր :

Կէլ իմտի թէտարիք կեօր .
Յիսուսու ալմաղա հազըր օլ : Վէ
դամլի տին իլէ սըտգընը շէյլէ
արղ էյլէ . Եա՛ սէվկիւլի գուր-
թարըճըմ , պիր ազոտան սէն պա-
նա՛մը կելէճէքսին : Ե՛յ փէրտէ
ալթընտա տուրան Ալլահ , ին-
սանլարըն չօլու սէնի թանըմաղ .
լաքին պէն ինանըր իգրար էտէ-
րիմ . վէ պու սրբութիւն սրբոց-
տա մէվճուտ՝ էֆէնտիմ վէ

գուրթարըճում՝ սանա սէճտէ է-
տերիմ: Աէ սրբուծիւն սրբոցտա
սէնին մէվճուա ոլտուղունու շէ-
հատէթ էթմէք իչին էօմրիւմիւ
տախի ֆիտա էտերիմ: Սէն կե-
լիպ պէնի լուծֆոնչա իհեա
էտէճէքսին, կելիպ պէնիմէ պիր
օլաճադսըն. պու կելմէնտէ՝ պէն
սէնտէն նէ՞ սըտդ ըլա իւմիտ էթ-
մէլիյիմ:

Ի-ժիպ *բւլը:

Էյ ճան, դալպինի կենիշ
թութ. Յիսուսուն սանա հէր
էյլիյի վէրէ պիլիւր, զիրա սանա
մուհապպէթի իֆրաթ Խըր: Էյ-
լէ մուհապպէթին շիտոէթին-
տէն սանա փիւր մուհապպէթ
իլէ կելէն էֆէնտինտէն ազիմ
շէյլէր ում: Պէլի պէնիմ ազիզ
Յիսուսում, վէ եէքթա իւմի-
տիմ. պէն սէնին քերէմինէ կիւ-
վէնմիշիմ. ումարըմ քի, պու սա-

պահ սէն պանա կեւմէն իլէ սէ-
նին թաթը մուհապպէթինին
աթէշինի՝ պու տէրտիմէնտ եիւ-
րէյիմտէ ալէվլէնտիրիպ, քենտի-
մի սանա պէյէնտիրմէք արզու-
սունա գօրսուն. շէօյլէ քի, պուն-
տան պէօյլէ պէնիմ հէր իսթէ-
տիյիմ՝ եալընըզ սէնին իսթէ-
տիյին օլսուն :

Մուհապպէթ աբլէ :

Ահ Րապալիմ, ճանրմըն եէք
թա վէ սահիհ աշըդը. քենտինի
պանա սէվտիրմէյէ սէն տահա
նէ էտէ պիլլերսին : Պէնիմ իջն
էօլմէն եէթիշմէտի. պիւթիւն
քենտինի պանա վէրիպ, պէնիմ
կիպի պիր մէքրուհ վէ նամքեօր
մախլուգ ուլա եիւրէք եիւրէյէ
պաղլանըպ՝ պիր օլմագ իջն, պու
ազիմ խորհուրդու տա իճատ
էթտին : Օնտան մառա սէնի եիւ-

րէյիմէ արմաղա՝ պէնի հէմ քեն տին տալէթ էտէյօրսուն, հէմ արմամը արզուլէյօրսուն : Ա՛հ, աղիմ մուհապպէթ . պիր Ալլահ պիւթիւն քենտիյի պանա վերմէք իսթէյօր . նէ ագըլլարա սըզմաղ աշդ տըր պու . պու նէ էօլ չիւսիւղ մուհապպէթ տիր :

Էյ ճան, պունա ինանըրմըսըն . ինանտըգտան սօկրա, նէ եափարսըն, նէ տէրսին : Ա՛հ Բապպիմ, թիւքենմէղ մուհապպէթ իլէ սէվլիմէյէ լայըգ Ալլահըմ, մուհապպէթլէր մագսուտի էֆէնտիմ, սէնի ճանտան սէվէրիմ . սէնի հէր շէյոէն զիյատէ, քենտիմտէն վէ քենտի էօմրիւմտէն զիյատէ սէվէրիմ : Ա՛հ, ալէմ սէնի սէվտիյին կեօր սէմ : Քեշքի սէնի հէր եիւրէյէ՝ լայըգ օլտուղուն իւզըէ՝ պէն սէվտիրէ պիլսէմ : Սէնի սէվմէք խուսուսունսա՝ պու սէֆիլ եիւ-

րէյիմի սերովբէլէրին վէ հվլա-
տըն Յիսուսուն եիւրէյինէ գա-
թըպ , սուրբլարըն վէ կոյս Մա-
րիամըն վէ խուսուսա Յիսուսուն
աշգըլա սէվէրիմ : Վէ սէվտիյի-
մին ասըլ սէպէպի , սէնին սէվիւ-
մէյէ լայըգ օլտուղուն տուր , վէ
օնունլա խաթըրըն խօշ էթմէք
տիր'նիյէէթիմ : Սիգ' եիւրէյիմսէ
օլան տիւնեա ալադալարը , Աւ-
լահա տաիր օլմայան սէվտալար'
չըգըն եիւրէյիմսէն չըգըն : Եւ
թաթըլ մուհասպպէթ վալիտէսի
ազիզ Մարիամ , սէնին պունճա
սէվիպ' ալէմին տէ սէվտիյինի
կեօրմէյէ արզու էթտիյին Ալա-
հը' պէն տէ սէվմէյէ եարարմ
էյլէ :

Էփեսա Էնօնիւլ աբլլէ :

Էյ Ճան , սէն շիմտի վարըս'
Յիսուսուն մուսլարէք թէնինի

Թաամ էտէճէքսին . պարի լայ-
նդ մը սըն : Ա՛լլահ , պէ՛ն քիմ ,
սէն քիմ : Սէն քի քենտինի պա-
նա վերիյօրսուն , սէնին քիմ օւ-
տուղունու պէն պիլիւր իգրար
էտէրիմ : Լաքին պէն քի սէնի
ճանըմա ալաճաղըմ , պէնիմ քիմ
օլտուղումու սէն պիլիւրմիսին :
Ա՛հ Յիսուսում , սէն փաքլեք
փունարը իքեն , տիւշմէնինի չօգ
տէֆ՝ա եաթագ , վէ պունճա
կիւնահ ըլա մէքրուհ օլմուշ ճա-
նըմա կեւմէյէ՝ եիւրէյին նիճէ
չէքե պիլիյօր : Պէն սէնին աղա-
մէթինի տէ Թանըրըմ էֆէնտիմ ,
քենտի հագարէթիմի տէ պիլիւ-
րիմ . հուղուրունա չըգմաղա ու-
թանըրըմ : Հաթթա հիճասլըմ
տան կերի տուրո՛ւրտում ամմա ,
սէնտէն կերի տուրուրտում՝ նէ-
րէյէ վարայըմ , քիմէ՞ տիւշէյիմ ,
օղաման հալիմ նիճէ օլուր : Հա-
շա , հաշա , սէնտէն այրըլմամ .

հաթթա կիւնտէն կիւնէ զիյա-
տէ եադլաշմաղա ճահտ էտէրիմ:
Չիւնքի քենտինի պանա թաամ
էթմէյէ սէն ըիզա վէրիյօրտուն,
հաթթա քենտին տալէթ էտէյ-
օրտուն. պէն տէ եա մուհապ-
պէթլի գուրթարըճում, դապա-
հաթլարըմըն հիճապըյա՝ եիւ-
զիւմ եէրտէ, լաքին իւմիտիւմ
սէնին մէրհամէթինտէ, վէ պա-
նա օլան մուհապպէթինտէ, պու-
կիւն կեւիւր սէնի ճանըմա ալըր-
ում:

Փիւմանլըֆ իֆրաւը:

Եա Բապալի, եազըդ քի, սէ-
նի շիմտիյէտէք սէվմէմիշիւմ. հաթ-
թա սէնի սէվէճէյիմէ քենտի
մէզագլարըմը իճրա էթմէք իջին,
սէնին կիւլի պիւր էօլէիւտիւզ քե-
րէմ սահիպինին խաթլընը եր-
գըս, սանա արդամը տէօնմիւշ-

իւմ. լուծֆոունու սօսթլուղու-
նու իշ եէրինէ գօմայրս , սէնի
հիւ իւէ տէյիշ էթմիշիւմ: Աման
էֆէնտիւմ, փիւշման լւմ, էթտիյի-
մէ եիւրէքտէն աճրլւմ, կերէք
մահացու , կերէք ներեւի կիւ-
նահլարլւմն հէփիսինտէն հէր
քեօթիւլիւքտէն ղիյատէ իքրահ
էտէրիւմ. ղիւրա օնլարլա սէն թիւ-
քէնմէզ քերէմ սահիպինին
խաթրրնը ինճիթմիշիւմ: Ումար-
լւմ քի , շիմտիյէտէք հէփիսինի
պանա աֆիլ էթմիշսին . անճագ
էյէր սահա էթմիշ տէյիլ իտէն ,
շիմտի ա սէվկիւլիւ Յիսուսոււմ,
սէնի ճանրմա արմատան էվլէլ
աֆիլ էյլէ . պիր ազտան կելիս
գօնաճաղըն պու սէֆիլ ճանրմը՝
մուպարէք գանլնլա եայգայրս
փաքլէ :

Հասրէթ արււ :

Ե՛յ ճան , իշթէ օ ուղուրլու
սաաթ կելտի , Յիսուս կելիս սէ-
նին սէֆիլ եիւրէյինէ գօհաճագ :
Իշթէ կեօյլէր փատիշահը , իշթէ
գուրթարըճըն , իշթէ Ալլահըն ,
սանա կելիյօր : Մուհապպէթ ի-
լէ ալմաղա հաղըր օլ , վէ ար-
զոնլա տաւլէթ էյլէ : Կել էֆէն-
տիմ Յիսուս . կել , շու հասրէ-
թինի չէքէն ճանրմա կել : Սէն
քենտինի պանա վէրմէսէն , պէն
պու սէֆիլ եիւրէյիմի սանա վէ-
րիւրիմ . գապուլ էյլէ էֆէնտիմ ,
կել պիր առ էվլէլ զապթ էյլէ :

Կել , պէնիմ էֆէնտիմ , կե-
ճիքմէ կել . հէր էյլէյին փունա-
րը , էօմրիւմիւն խաղինէսի , ճա-
նըմըն ճէննէթի Յիսուսում , կել :
Ա՛հ , պէն տէ սէնի կոյս Մարիս-
մըն , վէ սէնի սէվէն սալիհ ճան .

լարն աշգնջա ալա պիւտէմ. պու
արզնայա պու կիւնքի հաղոր-
դութիւնումու ծնարն հաղոր-
դութիւնունա դաթարում:

Եւ սուրբ կոյս, եւ վալիտէմ
Մարիամ, իշթէ սէնին էվլատընը
ալմապա վարքօրում. ահ, պէն-
տէ սէնին եիւրէյին օլմալըլը-
տը, հաղորդութիւն ալտըղըն վա-
գըթ օլան աշգըն պէնտէ տէ օլ-
մալըլտը: Ահ, աղիզ վալիտէ,
սէվկիւլիւ էվլատընը՝ ախրտա
ջօպանլարա վէ իւջ փատիշահա
սունաուլուն կիպի, պու սապահ
պանա տա սուն. պէն պու սուրբ
հաղորդութիւնու սէնին էլին-
տէն ալըրում: Պէն սէնին իպա-
տէթլի գուլուն օլտուլումու Յի-
սուսա սէյլէ. օ զաման օ տա
պանա տահա զիյատէ մուհապ-
պէթ նաղարըլա պագըպ, եիւ-
րէյիմէ կէլտիյիտէ՝ պէնի քեն-
սիյէ տահա զիյատէ ճէլպ էտէր:

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ԱԼՏԸԳՏԱՆ
ՍՕՆ ՂՐԱ

ԹԵՇԵՔԵՐԻ

Հազորդութիւնտան սօկրա օ
լան մուպարէք վագրթ՝ լուծֆ
խազնէլէրի էսինէճէք վագրթ
ալըր . զերա Յիսուս քիշինին ճա-
նընտա օլմաղլա , օ արատա օլան
տուալարըն նիյաղլարըն դուվվէ-
թի վէ լեյագաթը սաիր վագրթ-
լար կիսլի օլմաղ : Սրբուհի Թե-
րեղիա տէր քի , օ արատա ԱԼ-
լահ՝ քիշինին ճանընտա՝ մերհա-
մէթ Թահթընտա օթուրմուշ կի-

պի օթուրուս , տիլէ պէնտէն նէ
տիլէրսին , պէն սանա քերէմ էթ-
մէյէ կեւմիշիմ տէր : Հայ հայ ,
սուրբ հաղորդութիւնտան սօնրա :
Յիսուս ուլա միւզաքերէյէ կի-
րէն ճանլար՝ նէ ազիմ ինայէթ-
լէրէ նաիլ օլուրլար : Պունա պի-
նաէն , սրբութիւն ալան ատամ
շու տուալարը էթաիքաէն սօնրա ,
օ կիւն Յիսուսա իբրամ իջին ,
աշգ վէնիյազընը էքսիք էթմէսին :

Տէն իԳրուր :

Իշթէ Ալահըմ պանա կելտի .
իշթէ գուրթարըճըմ ճանըմա
կելտի . իշթէ Յիսուսում իջէ-
րիմաէ տիր : Յիսուս քենաիսինի
պանա վերաի , պէնի տէ քենտի-
նին էթմէյէ կելտի . Յիսուս պէ-
նիմ օլտու , պէն Յիսուսուն . Յի-

սուս պիւթիւն պէնիմ տիր , պէն
պիւթիւն Յիսուսուն :

Պու նէ աղիւմ քերէմ տիր . պիր
Ալահ պէնիմէ պիր օլմագ իչին ,
վէ քենտիյի պանա վերմէք իչին ,
կելիպ ճանըմա կիրիյօր : Պու նէ
էօլէիւսիւղ մուհասպպէթ տիր .
պու նէ թիւքենմէզ մերհամէթ
տիր : Է՛յ ճան , Ալահա պու դա-
տար եագըն ոըն , Յիսուս ուլա
պիր օլմուշսուն . նէ եափարսըն .
Յիսուսա պիր շէյ սէօյլէմէզ մի-
սին , պիլէնճէ օլան Ալահըլա
սէօյլէշսէնէ : Տիրիլթ իմաի իթի-
դատընը տա՝ տիւշիւն քի , իչէ-
րինտէ օլան Ալահա սէճտէ էթ-
մէք իչին՝ մէլէքլէր սէնին էթրա-
ֆընը դուշաթմըշ տուրույօր :
Սէն տէ իչէրինտէ օլան Ալահը-
նա սէճտէլէր գըլ : Հէր զաիլէնի
իչէրինտէն չըգար , ֆիքրինի թօի-
լա : Պիւթիւն մուհասպպէթինի
սուրբ ճանլարըն մուհասպպէթի-

նէ դաթըպ , Յիսուսա սարըւ
տա՝ շէօյլէ թէպրիք էյլէ :

Յիսուսա ի գրամ արւլ :

Եւ սէվկիւլիւ Յիսուսում ,
եւ ճանրմըն հայաթի , վէ թիւ-
քենմէզ խաղնիէսի . պու սէֆիլ
ճանրմա գուտումին մուպարէք
օլսուն : Ա՛հ էֆէնտիմ , նէրտէ
սին . նէրէյէ տիւշտին : Տօղտու-
ղուն ախըրտան պէթէր՝ քեն-
տիյէ պէյէնմիշ՝ պէտխույլար եւ
թաղը եիւրէյիմէ մի գալտըն .
նի՛ճէ թէնէզզիւլ էտէ պիլտին :
Չըգ , չըգ , տէյիմ պարի պէն տէ
Պետրոս աւաքեալ ըլա . « Չըգ
պէնտէն , զիրա պէն կիւնահ-
քեար առամ ըմ » : Սէնին կիսի
պիր թիւքենմէզ քերէմ սահի-
պի Ալլահը՝ ճանրմա դօնտուր-
մաղա պէն լայրգ տէյիլիմ էֆէն-
տիմ : Վար , ոանա մուհապպէթ

իլէ հիզմէթ հտէն սալիհ ճանլա-
րա կիթ : Ահհ, նէ սէօյլէտիմ :
Եօգ էֆէնտիմ, եօգ . պէնտէն
ուզադ կիթմէ . սէն պէնտէն այ-
րըրըսան , պէնիմ զայ օլաճա-
ղըմ սահիհ տիր : Եօգ էֆէնտիմ,
սանա սարըրըրմ, սէնտէն այ-
րըմամ : Ահհ, պէն նէ տէլի իմի-
շիմ քի , եարատըմըշ մօխլու-
գաթըն խաթըր իջին սէնտէն այ-
րըմըշմ . էյլիյինի պիլմէյիւ, սէ-
նի թէրք էթմիշիմ : Լաքին պուն-
տան պէօյլէ պիր տահա սէնտէն
այրըմամ . սէնինլէ եաշայըպ ,
սէնին գուճաղընսա էօլլըրիւմ :
Եա կոյս Մարիամ, վէ սիզ սե-
րովբէլէր, վէ Ալլահը սաֆ մու-
հապպէթ իլէ սէվէն ճանլար ,
էիւրէյինիդտէ օլան մուհապպէ-
թի պանա տա ալըվէրին քի , սէվ
կիւլիւ Յիսուսումա լայըդ իւզըն
իքրամ հտէ պիլէյիմ :

ՅԵՆՆԱՆ ԹԵՂԵՆԻՐ ԿԵՆԸ :

Սէնին պու ոտապահ կելիպ ճա-
նրմա գօնաուղուն քերէմէ՝ շիւ-
քիւլէր օլտուն , եւն Բապաի .
կերչի պէնիմ արղում՝ սանա լայ-
ըգ՝ վէ պու էթտիյին քերէմէ
ճայիղ Թէշէքքիւր էթմէք տիր ,
լսքին պէնիմ կիպի պիր սէֆիլ՝
սանա լայըգ նէ՝ Թէշէքքիւր էտէ-
պիլերիմ :

Հաղորդութիւն ալան ճանըն
աուր աշգը՝ Ալլահ պանա կել-
տի տէյի տիւշիւնիւս հայրան օլ-
մագ տըր տէր Սէնէէրի վարգա-
պետ : « Ալլահըն պանա վէրտիք-
լէրինէ դարշըլըգ՝ պէն նէ՝ վէրէյ-
իմ » տէր իտի Դաւիթ մարգարէ :

Եւ պէն նէ վէրէյիմ էֆէն-
տիմ Յիսուս , պէն նէ վէրէյիմ .

սէն քի պանա հէր քերէմինի իհ-
սան էթախքտէն սօկրա պու սա-
պահ քէնտինի տէ վէրտին :
Շիւքը էյլէ իմտի ա կիւնահքեար
ճանրմ, էտէ պիլտիյին գատար
Ալլահըն մէտհինի օգու : Վէ սիդ
վալիտէմ կոյս Մարիամ, վէ
պաշտպան սուրբլարրմ, պահա-
պան հրեշտակրմ, վէ Ալլահը
տէվէն ճանլար, ճիւմլէնիդ « Կե-
լին Ալլահտան գօրգանլար ճիւմ-
լէնիդ տինլէյին, Ալլահ ճանրմա
նէլէր էթտի նադլ էտէյիմ » . կե-
լին մէտհինի սիդ օգույուն . պա-
նա էթտիյի աղիմ քերէմլէրէ
հայրան օլուպ, պէնիմ իջին շիւք-
րիւ սէնալէր էտին :

Յիսուս Ժիշէշ աւու :

« Սիրելին իմ ինձ, և ես նմա » :
(Երգ . Բ . 16 :) Պիր փատիշահ
պիր Ֆադըր չօպանըն մանտրա-

որնա վարսա, օ սէֆիլ՝ պիր փա-
տիշահա նէ փիշքէշ սունա պի-
լիւր. մէյէր պիւթիւն մանարաւը-
նը հալի իլէ վէրէ: Չիւնքի սէն
տէ Բասրայիմ Յիսուս պէնիմ Ֆա-
գըր ճանրմա կեմէյէ թէնէղղիւ-
էթտին, պէն տէ ճանրմը, վէ
պիւթիւն քենտիմի կեօնլիւմ վէ
իրատէթիմլէ սանա սունար սանա
փիշքէշ էտէրիւմ: « Սիրելին իմ
ինձ, և ես նմա »: Սէն քենտինի
պիւթիւն պանա վէրտին, պէն
տէ քենտիմի պիւթիւն սանա վէ-
րիրիւմ: Պէն արթըգ քենտիմին
տէյիլ իմ. պունտան պէօյլէ սէ-
նին իմ, վէ պիւթիւն պիւթիւնէ
սէնին իմ: Հասսէլէրիւմ սէնին
օլսուն քի, պունտան սօկրա պա-
նա՝ եալընըղ սէնին խօշանտըլըն
իշտէ եարասընլար: Ալգանթա-
րալը սուրբ Պեարոսուն տէտիյի
կիպի, ինսան գըումընա՝ Ալլահը
խօշանտըրումգ կիպի՝ խօշանա.

Ճագ շէյ օլամազ: Աղլըմըն գոււ-
րէթէրինի հէփ սանա վէրիբիմ,
հէփիսի սէնին օլտուն . Ֆիքրիմ՝
սէնին քերէմէրինի վէ մուհապ-
պէթինի խաթրըմտան չըգարմա-
սըն . չիւնքի սէն աուրմայըս պէ-
նի տիւշիւնիւյօրսուն, պէնիմ տէ
աղլըմ տաիմա սէնտէ օլտուն . մու-
րատըմ տա Բապպիմ՝ եալընըզ
սէնի սէվսին, վէ եալընըզ սէնին
խթէտիյինի խթէսին: Իմտի պէ-
նիմ մուհապպէթլի գուրթարը-
ճըմ, պէն պու սաաթ քենտիմի
հէր հասսէմ վէ պիւթիւն Ֆիք-
րիմ իլէ, հէր աչգըմ վէ հէր ար-
զուամ ուլա, հէր սէվտամ վէ մէյ-
լիմ իլէ, պիւթիւն կէօնլիւմիւ վէ
հէր օլտնըմը սանա Ֆիտա էտիպ,
ճանըմը վէ թէնիմի սանա թէս-
լիմ էսէրիմ:

Կեւէֆէնտիմ, տիւնեա եիւ-
ղիւնտէ ճիւմէտէն կիւնահքետր
պու գուլունուէն շու փիշքեշինի

գապուլ էյլէ : Սէնին էյլէյինի շիմ
տիյէտէք հէր նէ գատար պիլմէ
տիմ իսէ , շիմտի քէնտիմի պիւ
թիւն ոանա վէրիր ֆիտա էտէ
րիմ էֆէնտիմ , պէնի նասըլ իս
թէրսէն էոյլէ էյլէ , սէնին իսթէ
տիյին կիպի օլայրմ : Կեւ Ալահ
աշգընըն շէտիտ աթէշի , կեւ պէն
տէ պէնիմ օլանը , վէ սէնին մու
պարէք կէօզիւնէ խօշ կեօրիւն
մէյէնի հէփի եապ քիւլ էյլէ քի ,
պէն պուհտան պէօյլէ հէփի սէնին
օլուպ , սալթ էմրինի իճրա էթ
մէք տէյիւ , իլլա հէր մուրատը
նը վէ խօշանտըղըն շէյի էթմէք
իչին եաշայրմ . ամին :

Եւ սուրբ կոյս Մարիամ , պու
հէտիյէէմի ամենասուրբ Երրոր
դութիւնա սէն էլինիէ սունուպ ,
գապուլ էթտիր , վէ լութֆու
նու ալըվէր քի , էօլիւմիւմ սա
աթինէտէք քէնտիյէ սատըգ
պէնտէլք էտէյիմ : Ամին , ամին ,
ամին :

ՏԻԼԷ՜ ԽԵՂԸ՜ :

Է՛յ ճան , սլու սաաթ հէր նէ լուծֆ իսթէրսէն , ալա պիլըր-սին : Փէտէր-ուլահ սէվկիւլիւ էվլատընը սէնտէ կեօրիւս , մեր-համէթ կեօղլիւլէ սանա պապայ-օր : Ղայրը տիւշիւնճէլէրի հէփ Ֆիքրինտէն չըգար , իթիգատընը արթըր , եիւրէյինի աչ , վէ հէր նէ իսթէրսէն տիլէ : Յիսուսու տինլէ «Նիսթէրսին քի սանա է-տէյիմ » տէյօր . ա՜ ճան սէյլէ , պէնտէն նէ տիլէրսին . սանա տէվլէթ կեթիրաիմ , մախսուս կեօն-լիւնիւ խօշ էթմէյէ կեւտիմ . սըտիւ ըլա տիլէ տէ , հէր իսթէտիլ-ինէ նայլ օլուրսուն տէյօր : Ա՛հ սէվկիւլիւ գուրթարըճըմ , չիւն-քի պանա լուծֆ էթմէյէ կեւ-տին , վէ սէնտէն քերէմլէր տիլէ-մէմի իսթէյօրսուն , պէն սէնտէն տիւնեա մալի իսթէմէմ . նէ զէն .

կինըք իսթերիմ, նէ շէրէֆ իս-
թերիմ, նէ զէվզ վէ նէ սէֆա .
ֆադաթ սէնին իսթըրնը ինճլթ-
տիյիմէ եիւրէք աճըսը վէր: Ֆիք-
րիմի աչ քի, կերէք տիւնեանըն
սոշ օլտուղունու, կերէք սէնին
նէ մուհապպէթէ լայըփ օլտու-
ղունու թանըյայըմ: Եիւրէյիմի
թէպտիլ էտիս, տիւնեանըն հէր
սէվասընտան այըր, վէ սէնին
մուսարէք մուրատընա ույղուն
պիր եիւրէք վէր քի, սէնին իսթ-
ընտան զայըր շէյ արամասըն, վէ
սէնին մուհապպէթինտէն զայ-
ըսընը արզուլէմէսին: «Պէնտէ
պիր փաք եիւրէք եարաթ եւ
Բապպի»: Պէն պու քերէմէ լայ-
ըփ տէյիլ իմ, լաքին սէն լայըփ
սըն եւ Յիսուս, մատամ քի կե-
լիս ճանըմա դօնմաղա թէնէզ-
ղիւլ էթտին: Պէն պու քերէմի
եինէ սէնին սէվապլարընըն հիւր-
մէթինէ իսթերիմ, վէ ազիզ վա-

լիտէնին խաթրը իջին , վէ էպէտի
Փէտէրինին աշգընա տիւէրիմ :

Պունտա պիր աղ էյլէնիսլ , կե-
րէք քենտին իջին , կերէք էլէր
իջին այրըճա պաղը լուծֆլար
տիւէ . խուսուսա կիւնահքեար
գարտաշլարընը , քաւարան ճան-
լարընը , վէ պու քիթապըղը եա-
զան կեաայը ունուծմա :

Եւ էպէտի Փէտէր-ուլլահ ,
սէնին աղիզ էվլատըն Յիսուս
քենտի վատ էթմիշ տիր քի , քեն-
տի խամինէ սէնտէն հէր նէ իս-
թէրսէք վէրէճէքսին . « Սիզէ սա-
հիհ սէյլէրիմ , պէնիմ խամիմ փէ-
տէրտէն հէր նէ իսթէրսէնիզ ,
սիզէ վէրիր » տէմիշ : Էյլէ իսէ ,
հալա եիւրէյիմտէ օլան օ էվլա-
տընըն իսթրը իջին օլտուն , տու-
ամը դապուլ էտիսլ , պու տիւէք-
լէրիմի պանա իհսան էյլէ էֆէն-
տիմ :

ՅԻՍՈՒՍՈՒՆ ՍԻՅԱՍԷԹԻՆԻ
ՎԷ ԷՕԼԻԻՄԻՒՆԻԻ

ՓԷՏԷՐ—ՈՒԼԼԱԶԱ ԱՐՁ ԻԼԷ

ՏՊԻՍ :

Եւ հպեաի Փէտէր—ուլլահ, վէ
ինսանլար աշըգը Ալլահ, սէնին
հօլլիւսիւղ մէրհամէթինէ շիւ-
քիւրլէր օլտուն քի, պիղիմ կի-
պի զայ օլմուշ գուլլարընը սէլա-
մէթէ չըգարմագ իչին, վէ հպե-
աի աղասլարուան խէլաս էթմէք
իչին, քենաի կիւնահսըղ էվլատը-
նա իրատէթինլէ գըյըպ, զալիմ
հզիյէէթլէր իլէ պիր մուսիպէթ-
լի հօլլիւմէ վէրաին :

Պուռ նէ մուհապպէթ տիր, նէ
ադըլ էրմէզ մէրհամէթ տիր քի,
տիւնեատէ օլէքեսիզ գուզու կի
պի փաք վէ մուպարէք զաթ էօզ
լիքէն, քենտիյի պիզէ ֆիտա էթ-
տի, վէ քենտի էօլմէսի իլէ պի-
զի էօլմէքտէն գուրթարմագ իչլին
սիյասէթ չէքիպ, վէ թէքրարտի-
րիլմէսի իլէ, պիզէ պիր սահիհ
էօմիւր պլինա էթտի:

Իմտի եւ մէրհամէթլի Փէտէր,
պիզիմ իչլին քենտիսին սանա
գուրպան սունան պու ազիմ քա-
հանայապետի, սէնին պու ազիզ
էվլատընը, պիզիմ էօզ վէ սատըզ
ջօպանըմըզը սանա փիշքէշ սու-
նարըզ:

Օ՝ տիւնեայէ մէրհամէթ կե-
թիրէնին եիւզիւնտէն պիզէ իհ-
սան էթտիյին քերէմլէրէ պօր-
ճումուզ օլան թէշէքքիւրլէրին
սանա արզ էտիպ, կիւնահլարըմը
զըն օ աֆվի իլէ հէր քերէմի ոէն:

տէն ումար , վէ տիլէմէյէ Ճէսա-
րէթ էտէրիզ . չիւնքի պիղէ հագ
վէ հիքմէթ օլան օ տուր , վէ պիղի
փաքլէյիսլ՝ սէլամէթէ օ չըդար-
մըշ տըր . պիղի տիրիլտէն օնու՛ն
եարալարը տըր . պիղիմ՝ վէ պիւ-
թիւն տիւնեանըն կիւնահլարը-
նա մէրհամէթ էթմիշ տիր :

Եւ ֆէտէր , պիղի սէնինլէ սլա-
րըշթըրան ալիզ էվլատընըն խաչ
իւսթիւնտէ սանա սունտուղու
գուրպանը՝ մէրհամէթինլէ գա-
պուլէյլէ . զիրա սանա մագպուլ ,
վէ պիղէ ֆախէլի՝ օնտան զայ-
րի շէյ օլամազ : Օնու՛ն կեօղ եա-
շընը , սէսինի , վէ ֆէրեատընը ,
սանա փիշքէշ էտէրիզ . իփլէրի-
նի , գամշըլարընը , տիքէն թաճը-
նը , վէ եարալարընը , խաչընը ,
գանընը , վէ էօլիւմիւնիւ սանա
սունար , նիյազ էտէրիզ քի , ճան-
լարըմըզըն չիւքլինէ եարասընա
օնլար տէվա ալըվէրսինլէր :

Սէնին օ էվլաարն էֆէնտիմիզ
Քրիստոսուն խաթրը իչնի օւ
սուն, պիղէ քերէմ էյլէ քի, պէօյ-
լէ պիր շէֆաաթճըյա վաճիպի
իւղրէ սըղընրպ, պու մուսարէք
սիյասէթլէրին սահիհ մէյվէսինէ
նաիլ օլալմ: Աէ գապահաթլէ-
րիմիղի էօտէյիպ, ճանլարըմըզ
օէլամէթէ չըգարմալա, վէ խու-
սուսա գուրթարըճըմըզն սալթ
սէվապլարընա վէ վատլէրինէ
կիւվէնմէք տէյիլ, իլլա թէնպիհ-
լէրինի իճրա էտիպ, վէրաիյի իպ-
րէթլէրտէ վէ կէօսթէրտիյի էօր-
նէքլէրտէ տէ տէվամ էթմէյէ՝
լազըմ օլան լութֆու պիղէ իհ-
սան էյլէ:

ԽԱՉ ԻՒՋԻՐԻՆՏԻ
ԷՓԵՆՏԻՄԻՋԻ ՓԵՏԵՐՈՆԻ

ԱՐՁ ԷՏԵՐԻՔ

ՍՈՐԷ ԲԵՆԵՐԴՈՐԱՆ ՔԻՐԻ ԻՆԷ

ՏՈՒՄ :

Թանը ա՛ ճան թանը, սէնի
սէլամէթէ չըդարան՝ էֆէնտիմիզ
Յիսուս Քրիստոս պուտուր. ԱԼ
լահըն պիր տանէ էվլատը, սա-
հիհ Ալլահ, վէ սահիհ ինսան
պուտուր քի, կեօք գուպպէ ալ
թընտա լէքեսիզ ճան՝ պուռտան
ղայրի պուլունմուշ տէյիլ: Պու
ճիւմլէ իլէ, եարամաղլար սըրա-
սընա դօնուպ, միսքին կիպի ին-
սանլարըն էն էտնասը սայըլլապ:

էքսիք տօղան էվատ կիսի՝ վալի-
տէսի օլաճադ գուլթսուզ սինօ.
վատան տիշարը պրագըլտը: Ին-
տան էվլատլարընտա պունուն կի-
սի կիւղէլ եօղ իքէն, չէքլինէ
պագ՝ նասըլ պօղուլմուշ:

Պիղիմ՝ կիւնահլարըմըղ իչին
եարալանմըշ. պիղիմ՝ եարամազ-
լըգլարըմըղ իչին քետէր կեօրմիւշ.
վէ սէնին ղազապընը, եա՛ Բապսի,
իւղէրիմիղտէն չէվիւրիս, պիղի
ճէննէթտէ պիլէսինճէ գօնտուր-
մագ իչին, սանա մագպուլ գուր-
պան օլմուշ:

Սէն եա՛ աղիզ փէտէր, սէն օ
մուսարէք թախթընտան, պալա
կեյլէր մէքեանընտան կեօղիւնիւ
չէվիւր տէ, պու աղիմ՝ քահանայ-
ասպետիմիղ օլան աղիզ էվլատըն
Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիղին՝
գարընտաշլարընըն կիւնահլարը
իչին ոունտուլու՝ շու մուսարէք
գուրպանա նաղար էյլէ տէ,

գապահաթլարըմըզն զապապը-
նը իւղէրիմիղտէն գալտըր : Ե-
ֆէնտիմիղ Յիսուսուն գանընըն
սէսինի տինլէ , խաչըն իւղէրին-
տէն սանա ֆէրեատ էտէյօր :

Քսոունուն եիւզիւնէ պադ է-
ֆէնտիմ , պադ քի , էօլիւմէտէք
սանա միւթիւ օլմուշ տուր : Եւ-
րալարընը չալդլարընը կէօզիւն
էօնիւնտէն ասլա այրումա քի , կիւ-
նահլարըմըզտան սէն նէ ինթի-
գամ ալարղըն խաթրընտա օլ-
սուն :

Սէնին թիւքէնմէղ քերէմինէ
էա ֆէտէր , տիլլէր շիւքր իւ սէ-
նա օդուսուն քի , գալպինին պիր
տանէ էվատընը էսիրիէմէտին ,
վէ ճէննէթտէ պիղիմ ճիւմլէմիղ
իջին՝ սէնին եանընտա սատըգ շէ-
ֆաաթճը օլսուն տէյի՝ օնու էօ-
լիւմէ վէրալին :

ԽԱՉ ԻՒԶԻՐԻՆՏԷ
ՔՐԻՍՏՈՍ ԷՓԷՆՏԻՄԻԶԷ

ԵՖՆԷ ՄԱՐԲ ԲԷՆԿԱՐԴՈՒՄՆ

ՆԻՅԱԼԸ :

Էֆէնտիմ Յիսուս Քրիստոս ,
պէն սէնի պիւթիւն գալպիմ իլէ
պիւթիւն ճանըմ ըլա , վէ պիւ
թիւն գուվվէթիմ իլէ սէվմէլյ
իմ . վէ սէն պէնիմ ուղուրումա
էօլմէյի իրթիքեապ էթմիշսին ,
պէն տէ սէնին էօլունտա եաշա
մալըյրմ : Անճադ պունլար սէն
տէն օլմատրգճա , պէնտէն նիճէ
օլա պիլիր : Ճանըմ սէնտէն այ
րըլմասըն , էֆէնտիմ , զիրա ծնուն
հէր գուտրէթի սէնտէն տիր :

Խմոր պէնիւմ գուրթարըճում,
էֆէնտիւմ, վէ սահիհ Ալլահում,
սանա սէճտէ էտէրիւմ, սանա սը-
ղընմըճում, հէր իւմիտիւմ վէ տը-
ղում սէնտէ տիր . էքսիքլէյիմէ
սէն իմտատ էյլէ :

Պէնիւմ սէլամէթիւմէ չալըչտը-
ղըն էղիյէէթլէրին մուսարէք նիւ-
շանէլէրինէ՝ եէրէ քափանըս ,
կիւնահը եէնէն խաջընըն պայ-
րաղընա՝ սէնին իսմինէ, եա՛ Գրիւ-
տոս , եիւղիւմիւ սիւրէր, գանըն-
լա պոյանմըչ մըխլարընա , պէոյ-
րիւնիւ տէլէն խըշտընա վէ վիւ-
ճուտունուն եարալարընա սէճ-
տէ գըլարում . վէ գանընա , էօ-
լիւմիւնէ , վէ կիրտիյին մէղարա
նիյաղ իլէ սէճտէ էտէր , իղգէթիւ-
նի օգուրում : Օնլարըն գոււվէ-
թի իլէ շէյթանըն տէքլէրինտէն
պէնի էմին էյլէ , վէ գոււվէթ
վէր քի , սէնին էմրինին իճրասը
պանա խօշ վէ գօլայ օլտուն , վէ

արարն սրբա կեօթիւրմէյէ՝ պա-
նա էմր էթաիյին խաչըն եիւքիւ
Ճանրմա խաֆիֆ օլտուն :

Էլէրիմի այադլարըմը սէնին
սուրբ խաչընա մըխլա , եւ Բաալ
պի , պիւթիւն էօմրիւմիւ սէնին
մուսարէք սիյասէթլէրինէ ույ-
աուր , վէ սէնին հայաթ վէրէն
էօլիւմիւնէ շէօյլէ պէնղէթ քի ,
թէն հադդընտա էօլմիւշ օլուպ ,
փաք վէ կիւնահսրղ էօմր իւլէ
եաշայրմ :

Գուրթարըճըմ Նլլահըմը մէտհ
էյլէ ա՛ ճանրմ , վէ էպէտիլէրէ
տէք իսմինէ իզղէթ էյլէ :

ՍՐԲՈՒԹԻՒՆ ՍՐԲՈՑԱ
ԶԻՅԱՐԷԹ ԷԹՏԻՔՏԷ

ՕԼՈՒՆԱՃԱԳ

ՏՐԱՎ ։

Եւ եֆէնտիմ Յիսուս քրիս-
տոս , սէն քի ինսանլարա օլան
մուհապպէթին սէպէպի իլէ կէ-
ճէ կիւնտիւզ պու սրբութին
սրբոցտա տուրուպ , մուհապպէթ
իլէ հէր քեսէ պէքլէյօրսուն . վէ
հէր քեսի չաղըրըպ , տալէթ է-
տիպ , զիյարէթինէ կէլէնլէրի քե-
րէմինտէն մահրում էթմէյօր-
սուն . պէն տէ սէնին պու սրբու-
թին սրբոցտա մէվճուտ օլտու-

դունա գալի տին իլէ ինանըպ ,
ճանտան սէճտէ էտէրիմ : Պանա
էթտիյին սլունճա քերէմլէրէ
շիւքիւրլէր օլտուն եա Յիսուս ,
խուսուսա պու սուրբ խորհուրդ-
տա քենտինի պանա վերտիյինէ ,
վէ պանա վալիտէն կոյս Մարիամ
կիպի պիր շէֆաաթճը նասպ էթ-
տիյինէ , վէ պու կիւն պու զիյա-
րէթի պանա գըսմէթ էթտիյինէ
շիւքիւրլէր օլտուն :

Պու կիւն սէնին մուպարէք վէ
մուհապպէթլի եիւրէյինէ սէճ-
տէ էտէրիմ : Վէ պու սէճտէմ
սանա իւջ նիյէէթ իլէ տիր . պի-
րի՝ պու սուրբ խորհուրդու պի-
ղէ իհսան էթտիյինէ թէշէքքիւր
իչին . պիրի՝ պու սուրբ խորհուրդ-
տա տինսիզ վէ հերետիկոս վէ
քեօթիւ ուղղափառլարն սանա
էթտիյի իբրամսըզըզա պէտէլ
իչին . վէ օ պիրի՝ տիւնեանն հեր
հանկի քեօշէսինտէ պուլունտու-

դուն սլու սրբութիւնն սրբոցու
խաթըրա կեթիրմէյիպ, վաճիպ
օշան իբրամաա օշունան գուսու-
րու թամամլամագ իչլն սանա
սէճտէ հտէրիմ: Սէնի ճանտան
սէվէրիմ, եա Յիսուա, վէ շիմտիյ-
հտէք սէնի կիւճէնտիրտիյիմէ
փիւշման ըմ. վէ սլուտան պէօյ-
լէ սէնին լութֆոնչա սլիր տա-
հա խաթըրնը ինճիթմէմէյէ նիյ-
եթէ հտիպ, շու միսքին հալմէ
պիւթիւն քէնտիմի սանա վէրիւ-
իմ. հէր մուրատըմը վէ սէվտա-
լարըմը, վէ հէր արզումու թէրք
հտիպ, հէր շէյիմի սանա ֆիտա
հտէրիմ: Պունտան պէօյլէ պէնի
վէ հէր իշիմի խթէտիյին կիսլի
գայըր: Պէն ֆագաթ սէնի արար,
սէնին մուսպարէք մուհապպէթի-
նի վէ մուհապպէթինտէ տէվամ
էթմէյի տիլէր, մուրատընըն թէք
միլ իճրասընը արզուլէրիմ: Քա-
ւարանտաքի ճանլարը, վէ խու-

սուսա սրբութիւն սրբոյա վէ կոյս
Մարիամ վալիտէմիզէ իպատէթ
լի օլանլարը սէնին քերէմինէ սի-
փարըշ էտէրիմ: Վէ թէօլպէսի
օլմայան սէֆիլ կիւնահքեարլարը
տա սէնին մերհամէթինէ հավալէ
էտէրիմ: Վէլ-հասըլ գալսլիմին
աշգընը սէնին մուհապպէթլի
եիւրէյինին աշգընա գաթըպ ֆէ-
տէրին Ալլահա պէրապէր սու-
նար, նիյազ էտէրիմ քի, սէնին
իսմինյէ վէ սէնին խաթըրն իչին
պէնիմ տէ մուհապպէթիմի մազ-
պուլ կեօրիւպ, տուամը գապուլ
էյլէյէ:

Սուրբ հաղորդութիւն խոր-
հուրդունու էֆէնաիմիզ Յիսուս
պիւլիւք փէրշէմպէ կիւնիւ ի-
ճատ էթմիշ իսէ տէ, օ կիւնլէրտէ
քէնտի սիյասէթինին եաա կիւն-
լէրի օլմաղլա, սուրբ եկեղեցի

վաճիւյ օլան զիյնէթի իճրա է-
 տէմէտիյինտէն, սրբազան տէօր-
 տիւնճիւ Ուրբանոս փափ չոգե-
 գալուստուն իրթէսի պազարը-
 նըն փերշէմպէ կիւնիւ սուրբ հա-
 ղորդուծիւն իղզէթինէ եօրթու-
 թախսիս էտիպ, կոնդակընտա նի-
 չէ ներողուծիւնլարտան պաշ-
 գա, պիր քիմսէ հէր նէ վաղըթ
 թէօվպէքեար եիւրէյիլէ սրբու-
 թիւն սրբոցա զիյարէթ էտիպ,
 ալթը Հայր Ջէր, ալթը Ուշն, վէ
 ալթը Փառք հօր սէօյլէրսէ, կերէք
 քենտի նիյէէթինէ, կերէք քա-
 լարան ճանլարընիյէէթինէ լիա-
 կատար ներողուծիւն վէրմիշ
 տիր :

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ
Վ Ա Լ Ի Տ Ի Մ Ի Ձ Ի Ն

Պ Ի Ր Պ Ս Տ Կ Ե Ր Ի Ն Է

Ջ Ի Յ Ա Ր Է Թ Է Թ Մ Է Ք Տ Է

Տ Ի Մ Է :

Եւ պիբիր վէ լէքեսիղ կոյս
վալիտէմ Մարիամ, սէն էֆէն-
տիմին վալիտէսի, վէ ալէմին սու-
լթանը սըն . կիւնահքեարլարըն
իւմիտի, կիւվէնէճէյի, վէ շէ-
ֆաաթճըսը սըն . պու կիւն պէն
ճիւմլէտէն սէֆիլ գուլուն, սա-
նա սըղընըպ, սանա սէճտէ էտէր
իւմ եւ սուլթանլար սուլթանը .
վէ սանա պու անէտէք էթտիյ .

ին քերէմէրէ , վէ խուսուսա
պէնի տէֆ'աթլէ մուսթահագ
օլտուղում ճէհէննէմտէն էսիր
կետիյինէ շիւքիւրլէր էտէրիմ :
Ա' սէվկիւլիւ վալիտէմ, պէն սէ
նի ճանտան սէվէրիմ. վէ սանա
օլան մուհապպէթիմ իչին , սէ
նի ղայրիլէրէ տէ սէվտիրմէյէ՝ է
լիմտէն կելտիյի գատար՝ սայ ու
ղայրէթ էտէրիմ :

Հէր իւմիտիմի վէ պիւթիւն
էօմրիւմիւ սանա թէպլիմ էտէր
իմ . սէն տէ եա մերհամէթլի
վալիտէ, պէնի պէնտէլիյինէ գա
պուլ էտիպ , էթէյին ալթընտա
հըֆզ էյլէ : Աէ չիւնքի Ալլահըն
եանընտա սէօզիւն նաֆիզ տիր ,
պէնի շէյթան իվվալէրինտէն խէ
լաւ էյլէ , եախօտ գուլվէթ ալը
վէր քի , էօլիւմիւմ սաաթինէ
տէք եէնէ պիլէյիմ : Յիսուսու
սէվմէյէ սահիհ մուհապպէթի
սէնտէն սիլէրիմ եա ազիզ վա

լիտէ . վէ սօն սաաթիմտէ էյի էօ
լիւմիւ սէնտէն ումարըմ : Ալլա-
հա օշան մուհապպէթին իչին օշ-
սուն , պանա հէր տէմ իմտատ էյ-
լէ , խուսուսա էօմրիւմիւն սօն տէ-
մինտէ , պէնի սէլամէթ Ճէննէթ-
տէ կեօրիւպ , սէնին մէտհինի մէր-
համէթինի էպէտիլիքտէ օգու-
տուղումու իշիթմէտիքճէ , պէնի
պրագմա , եւ մէրհամէթլի վալլ-
տէ : Ամին . էօյլէ ումարըմ , էօյ-
լէ օլսուն :

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԻՆ

Չէրպիտի էն աղի՛մ ալեւ ճշուր իրա-
րէնի իւէ Յիսուս եփէնարիֆիլաէն
իւրիւնին արեւմտե կարինէ ալիւէ-
ճէյի ալեւ աղի՛մ լա-՛վճա- գաղանճագ
իւրն

Տաւուս :

— 102 —
The first of these is the
fact that the number of
the population of the
country has increased
very rapidly in the
last few years. This
is due to the fact that
the country is very fertile
and the people are very
industrious. The second
fact is that the country
is very rich in minerals.
This is due to the fact
that the country is very
large and the people are
very industrious. The
third fact is that the
country is very rich in
agriculture. This is due
to the fact that the
country is very fertile
and the people are very
industrious.

— 103 —

Reverendi me

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆԷ

ԻՊԱՏԷԹԼԻ ՕԼԱՆԼԱՐ

Պու. քիթասուճըգտա պէյանն ու
լունան լուծֆլարը պիղէ իհսան
էթմէյէ՝ Յս էֆէնտիմիզ ազիզ
վալիտէսի կոյս Մարիամա վատ
էթմիշ իսէ տէ, հէր քեսէ վէր-
մէյէ սլորճու օլմայըս, ֆագաթ
քրիսթիյանճա եաշայըս սրտդ
վէ աշգ վէ իսլատէթլէ հէր կիւն
տիլէյէնլէրէ վէրտիյինի տէ պի-
լէլիմ. զիրա « Ալլահըն կէօղլէրի

սալիհներն իւղէրինտէ, վէ գու-
լապարը ծնարըն տուասընտա Դ
տէր Դաւիթ մարգարէ (ԼԳ. 16):
Օնուն իչին Յիսուս էֆէնտիմի-
զին սիյասէթլէրինէ, վէ կոյս
Մարիամ վալիտէմիզին աճըլա-
րընա իպատէթլի օլանլար սու-
պէշ Հայր մեր պէշ Ողջունու՝ եա-
ղըլ օլան սուալարըլա, վէ սօ-
նունտաքի կոյս Մարիամ վալիտէ-
միզէ օլան նիյաղը հէր կիւն տէ-
վամ էտիպ, մէֆհումունտա օլան
խորհուրդլարը ֆիքրինտէ իշէ-
տիրսէ, օլութֆլարա նախօլուր:

Պու տուալարը հէր կիւն օ-
գումայան ատամ, եալընըղ պիրի-
նի օգուլուպ ֆիքրինտէ իշէ-
տէրէք, պէշ Հայր մերի պէշ Ող-
ջունու սէյլէմէք օլա պիւլըր. վէ
տուրաճագ վադթի եօղուսա,

իշ արասընտա , վէ հօլտա եիւլ
րիւրքեն սէյլէյէ պիլըր : Վէ պիր
քիլիսէ էօնիւնտէն կեչէրքեն ,
իպատէթ իչին իչէրի կիրիպ սէյ-
լէրսէ , օ սէպէպ իլէ սաիր ներո-
ղութիւնլար տա գաղանա պիլըր :
Վէ տախի պու տուալար պիր
գաչ տէֆատան տա սէյլէնսէ
օլուր :

Պուլնտան մաւտա օգուամագ պի-
լէնլէր պու քիթապճըղը տախմա
իւղէրինտէ թաշմալը տըր . քէն-
տիլէր իչին տէյիլ իսէ տէ , պու
իպատէթի պիլմէյէնլէրէ էյրէթ-
մէյէ եարար քի , էճըրնի էֆէն-
տիմիզտէն զանի զանի ալըր :

Օգուամագ պիլմէյէնլէր տախի
կերէք Հայրամերլէրի սէյլէտիքլէ-
րի եերտէ՝ պատկերքլէրինէ պա-
գըպ՝ խորհուրդլարընը ֆիքրէ կէ-

Թիրմէք իջին , կերէք ասերէ օ-
գուտուպ տինլէմէք իջին , իւղէր-
լէրինտէ Թաշըմալը տըրլար . ծն-
տան մատա իւղէրինտէ կեղտիք-
ճէ , իջինտէքի պատկերքլէրին վէ
սուրք սէօղլէրին հիւրմէթինէ
ջօգ գաղատան էմին օլուպ , ճա-
նընա տա Թէնինէ տէ Ֆախտէսի
օլուր , վէ հէր կիւն տուասընը
էթմէյէ ունութմաղ :

Վէ էյէր պիր աղիւմ մանիի եօղ-
ուսա , տիւնեա մէնֆաաթի ի-
ջին հէր սապահ պատարագտան
գալմայըս , Թամ Ֆիքր իլէ իշի-
տէրէք , Ալլահըն խաթըրընը ին-
ճիթտիյինէ փիւշման , վէ պիր
տահա ինճիթմէյիս՝ Ալլահըն
լութֆի իլէ քենտիյի իսլահ էթ-
մէյէ նիյեէթ էտէրսէ , կերէքսաղ-
լըղընտա , կերէք էօլիւմ սաա-

Թինտէ Թէսէլլի պուլուր :

Վէ Աստուածածին վալիտէմի-
ղին եա մօր եա սիյահ հանդեր-
ձի իւղէրինտէ օլուս , վարդարա-
նա եազըլմըշ օլուրսա , Թէսսլի-
հինի չէվիրտիքճէ , տահա զիյա-
տէ յուԹֆա՝ էյլիյէ վէ քերէմ-
լէրէ նայլ օլուր . խուսուսա քի ,
Ղուգավիկոս Պլոսիոսնամ ալիմին
նազլի իւղէ , կոյս Մարիամ վալի-
տէմիզ Մեսիդգա կոյսա շէօյէ
վատ էԹմիշ քի « Թասվիրիմէ պա-
դարագ պէնի վէ չէքտիյիմ աճը-
լարը հէր կիւն Ֆիքիրլէրինտէ
կեզտիրիպ , պանա իբրամ էտէն-
լէրէ , պէն տէ մէրհամէԹլի վա-
լիտէ կիսլի՝ էօլիւմլէրի վագԹին-
տէ եանլարընտա պուլլունուր ,
քէնտիլլէրէ իմտատ , սիյանէԹ ,
վէ Թէսէլլա էտէրիմ » տէմիշ :

ԹԱՅՍԻԼԻ ՄԵՐԱՄ

Յիսուս էֆէնտիմիզին տիւն-
եատէ չէքտիյի սիյասէթլէրտէ
վէ հօլիւմիւնտէ վալիտէսի կոյս
Մարիամըն կեօրտիւյիւ աճըլար
փէք չօդ տուր. վէ նիչէ սուրբլար
պունլարը պիր պիր Թաֆսիլ էթ-
միշ իբէն, վարդապետլերին պա-
ղտը օ աճըլարըն էն պիւյիւյիւ
շու պէշի տիր ահըլէր:

Հաթթա Յիսուսուն պէշ եա-
րասը, վէ պիբիր վալիտէսինին
պէշ աճըսը նիյէէթինէ, պէշ
Հայր մեր, վէ պէշ Ողջոյն սէյ-
լէյէնլէրէ, սուրբ Ղէոն փափ օն-
պին սէնէլբ, վէ օնպին կիւնլիւբ
ներողութիւն վէրմիշ տիր:

ԿՈՅՍ ՄԱՐԻԱՄ ՎԱԼԻՏԵՄԻՉԻՆ

Կէրէ+ Բէնճէ , Կէրէ+ Քի+իւճէ

Է+րի+ի Կէշ Կի-յի-+ աճը :

Պիրի , ինթիյար Սիմէոնուն
էթտիյի մարգարէութիւնու ի-
շխիթաիբտէ :

Իքինճի , Էվլատը Յիսուսու
իւչ կիւն զայս Էթտիյինտէ :

Իւչիւնճիւ , Յիսուս թութու-
լուս , պաղանըս գամջըլանտը-
ղընը տույտուղունտա :

Տէօրտիւնճիւ , Յիսուս խաչ
իւզէրինտէ սիյասէթլէ Էօլտիւյ-
իւնիւ կէօրտիւյիւնտէ :

Պէշինճի , Յիսուսուն թէնի մէ-
զարա գօնուլտուղունտա :

ՊՈՒ ԻՊԱՏԵԹԵ ՊԵՏԵԼ՝ ԳԱԶԱ

ՆԸԼԱՆ ՊԵՇ ԱԶԻՄ ԼՈՒԹՅ

Պերի, կիւնահարմըզը թա-
նըյալ, փիւշման օլմաղա լուծֆ:

Եբինճի, պիւծիւն կիւնահա-
րմըզըն աֆվի:

Իւջիւնճիւ, թէն վէ ճան ֆա-
ղելէթլէրի:

Տէօրաիւնճիւ, էօլիւմ սաա-
թինտէ Ալլահըն լուծֆոււնու,
վէ Յիսուս էֆէհտիմիղլն ազիզ
թէնինի ալմաղա նաիլ օլմագլը:

Պէշինճի, էօլիւմ սաաթիմիղ-
տէ էֆէհտիմիղլն Էանըմըզտա
պուլունմար:

Կ Ո Յ Ս Մ Ա Ր Ի Ա Մ

ՎԱԼԻՏԵՄԻՉԻՆ

Պէշ ապի՛ մաճաճ Նիյեէթի իւն
Էաւըլը օլպոռ-շոռ իւրէ՛ հէր իիւն
օլտանաճագ :

ՏՈՒԱԼԱՐ

Պիբինճի պոռա :

Եւ մերհամէթլի եարատը
ճըմ Յիսուս Քրիստոս, սէնին
սիյասէթլէ հօլէճէյինի իխթիյար
Սիմէոն խապէր վերտիքտէ, ազիզ
վալիտէնին տույտուղու աճը նիյ-
եէթի իլէ սանա սէճտէ հտէր, սէ-
նին խաթրընը ինճիթտիյիմէ ճան-
տան եիւրէքտէն փիւշման օլա :

րագ, քաւարանտա էն զիյատէ ա-
զապ չէքեն ճանրն ուղըունա պու-
սէօյլէյէճէյիմ պիր Հայր մեր վէ
պիր Ողջունու սանա փիշքեշ է-
տէրիմ: Սէն աէ պանա լուծֆու-
նու վէր քի, կիւնահլարըմը Թա-
նըյըպ, եիւրէքտէն փիւշման օ-
լուպ, խոստովանանք օլտուգտան
սօնրա, պու տիւնեատէ իքէն՝
ապաշխարանքընը չէքմէյէ գա-
տըր օլայըմ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Ի+իւնճի Կոռա:

Եւ սէվկիւլիւ էֆէնտիմ, վէ
ազիզ վարդապետիմ Յիսուս Քրիստոս,
սէն տաճարտա գալըպ տա աճըգ-
լը վալիտէն պիքիր Մարիամ
սուրբ Հայր Յովսէփ իլէ պէրա-
պէր սէնի իւշ կիւն էշղալ իլէ ա-
րատըղլարը աճը նիյէեթինէ սա-

նա սէճտէ էտէրիմ, վէ քենտի
կիւնահլարըմըն աֆվի իւմիտի ի-
լէ պիր Հայր մեր վէ պիր Ողջոյն
սէջլէյիս, պիր զաման տիւնեա-
տէ քաւարան ճանլարընա իսլա-
տէթլի օլուս, հալա քենտի քա-
ւարանտա ազապ չէքեն ճանըն
ուղըրունա սանա փիշքեշ էտէրիմ:
Սէն տէ պու տուամը գապուլ
էտիս՝ կիւնահլարըմը վէ կիւնահ
ազապլարըմը պանա աֆվ էյլէ:

Հայր մեր: Ողջոյն:

Իւլի-նճի-սուս:

Եւ մուհապսէթլի ջօսանըմ
Յիսուս, սէնի Եահուտիլէր թու-
թուս, իփլէր իլէ պաղատըղընը
սէվկիւլիւ վալտէն տույտուգ-
տա, չէքտիյի եիւրէք աճըսընիյէ-
թինէ սանա սէճտէ էտիս, աս-
տուածաբանական, վէ աւետա-

րանական վէ բարոյական, ստա-
լը առաքինութիւնլարըն ճիւմ-
լէսինի սէնտէն տիլէրիմ. վէ ար-
զու իլէ սիր Հայր մեր վէ պիր
Ողջոյն սէջլէյիս, տիւնեատէ ի-
քէն կոյս Մարիամ վալիտէնէ
վէ չէքտիյի աճըլարա իսլատէթ-
լի օլուպ, հալա քաւարանտա ա-
ղապ չէքէն Ճանըն ուղըրունա սա-
նա վիշքէշ սունարըմ քի, տու-
ամը դապուլ էտիս, կիւնահ ըլա
իթիրտիյիմ Փազլլէթլէրի, վէ
Հոգին սուրբուն եէտի իհասնի-
նի վէ մահսուլինի սանա քե-
րէմ վէ ինայէթ էտէսին :

Հայր մեր: Ողջոյն :

Տէօրաթիւնճիւ պոստ :

Եւ պէնիմ դուրթարըճըմ
Յիսուս, դամճըլար ըլա եարալան
մըշ չըսլագ թէնինի պաշընտա

քի տիբէն թաճ ըլա գանձարը ա-
դարագ խաչա մըխլանտըղընը ,
վէ պէօյրիւնիւ հարպա իլէ աչ-
տըղլարընը կեօրիւպ , սուսայա-
րագ ճան վէրտիյին սաաթտա ,
աճըղը վալիտէն պիբիր Մարիա-
մըն չէքաիյի տայանըմազ աճը-
նըն հիւրմէթինէ , լուծֆուռնու
վէր քի , էօմրիւմիւ էյի կէջրիւպ
կիւնահսըզ հալտէ էօլէյիմ : Աէ
սէնին սիյասէթլէրինէ վէ եզիյ-
եէթլի էօլիւմիւնէ սլու տիւնեա-
տէ իսլատէթլի օլուպ , շիմտի քա-
ւարանտա ազապ իջինտէ սլու-
լունան ճանըն ուղըռնա , սանա
սէճտէ էտիպ , սլու սէօյլէյէճէյ-
իմ պիր Հայր մեր վէ պիր Ողջու-
նու դապուլ էտիպ , պանա քե-
րէմ էյլէ քի , էօմրիւմիւն սօն կիւ-
նիւնտէ սէնին միւսպարէք թէնին
պէնիմ սլու դուծլու ճանըմա
էօլնաֆադասը օլսուն :

Հայր մեր : Ողջոյն :

Պէշիմի գոտի :

Եւ մերհամէթ սահիպի իֆ. թիխարըմ Յիսուս, սէնին գանա պուլանմըշ եիւզիւնիւ, տէլինմիշ էլէրինի ալագլարընը, եարըդ պէօյրիւնիւ վէ եարալը թէնինի ազիզ վալիտէն կեօրիւպ, սիւլպ, էօփտիւքտէն սօկրա, մէզարա գօնուպ, պիր պիւյիւք թաշ ըլա գափանտըղընը կեօրտիւքտէ, օլ աճըգլը վալիտէնին չէքտիյի շէտիտ եիւրէք աճըսը նիյէէթինէ սանա սէճտէ էտիպ, քաւարան տան գուրթուլաճաղը էն եագըն օլան ճանըն ուղըռնա պու սէօյ լէյէճէյիմ պիր Հայր մեր վէ պիր Ողջունու գասուլը էտիպ, պու էօմրիւմիւն սօն սաաթինտէ պա նա կիւլէր եիւզ իւլէ կեօրիւնիւպ պէնի էպէսի էօմիւրէ նաիլ էթ մէնի նիաղ էտէրիմ. Ամին :

Հայր մեր : Ողջոյն :

Պաշտօնը օլոնան արաւարա ար-
ւեալիսիւ + երեւելի, վէ սաիւ Լոմֆ-
ւաւ Էպիսկոպոսիւ + Էպիսկոպոս, Ինչս Մա-
րիամ Վալիպիսիւս արաւ Ըլա օլոն-
նաճագ

Տոնա :

Եւ մերհամէթի կոյս Մա-
րիամ, եւ Ալլահըն ազիզ վալի-
տէսի, վէ մէթին շէֆաւթճըմ,
հէր իհիթիյաճըմաւ սանա սէն
եէթիշ, կերէք շիմաի, կերէք սա-
իր վագըթտա: Վէ հէրեհրտէ հէր
նէ գատար տէրտ, մէշագգաթ,
փորձութիւնոււմ օլուրսա, կե-
րէք պէնիւմ, կերէք սաղ վէ Էօլ-
միւշ՝ սանա էյլէք էտէնլէրին, վէ
պէնտէն էյլէք պէքէյէնլէրին
ճիւմլէսինէ սէն իմտատ էյլէ: Պէ-
նիւմ ագրասա, տօսթ վէ տիւշ-
մանլարմա, վէ խուսուսա պէ-
նիւմ իչին տուա էտէնլէրէ, վէ

ճան չէքիշէն խոսութալարա եար-
տում էլէ: Ազիզ էվլատըն Յի-
սուս Քրիստոս գուրթարըճըտան
գալսլիմէ փիւշմանըդ ալը վէր.
կիւնահլարըմը, վէ կիւնահ ա-
զապլարըմը աֆվ էթտիր, վէ
լուծֆուռու ալըվէր քի, պէն էյ-
լիքտէ, քեամիլլիքտէ, տողու-
լուգտա, վէ սուրբլուգտա եաշայ-
ըմ, վէ սօն նէֆէսիմէտէք մէթինէ
օլուս, ալլադ կեօնիւլլիւ վէ փաք
եաշայըս, խայըր ամէլլէրիմի էյի-
տէն էյիլէ արթըրըս, սօն կիւ-
նիւմտէ Յիսուս Քրիստոս էֆէն-
տիմին մուսարէք թէնինի ալմա-
ղա լայըդ օլայըմ: Օ տար վադ-
թիմտէ սանա իմտատ էտիսլ՝ շէյ-
թանըն հիլէսինտէն իւրքիւն-
թիւսիւնտէն պէնի խէլաս էլէ ես
մէրհամէթլի վալիտէ, վէ էվ լա-
տըն Յիսուսարէճա էտիսլ, օ կիւճ
կէչիտտէ իքինիզ տէ եանըմտա
պուլունուս, էօլլիւմիւն գօրգու-

սունու վէ սրգընթըսընը՝ ճանը-
մա շաղըգ վէ թէսէլայէ թէպ-
տիլ հտին : Վէ ճանըմ պու թէն
հապտինտէն ազատ օլտուգտա ,
եւ միւրիւվէթլի վալտէ , էվլա-
սըն Յիսուսա րէճա էյլէ քի , պէ-
նիմ իջին սէնտէն թէն ալըպ , սիյ-
ասէթ իլէ հօլմէյի իրթիքեապ
էթմիշ իքէն , ճանըմը տա քէնտի
էլի իլէ ալըպ , Հայր վէ Հոգին
սուրբ ուլա պիրլիքտէ հպէտէն
եաշայըպ տէվէթ սիւրտիւյիւ
ճէննէթէ նաիլ էթսին . Ամին :

182
The first of the year 1821
The second of the year 1821
The third of the year 1821
The fourth of the year 1821
The fifth of the year 1821
The sixth of the year 1821
The seventh of the year 1821
The eighth of the year 1821
The ninth of the year 1821
The tenth of the year 1821
The eleventh of the year 1821
The twelfth of the year 1821
The thirteenth of the year 1821
The fourteenth of the year 1821
The fifteenth of the year 1821
The sixteenth of the year 1821
The seventeenth of the year 1821
The eighteenth of the year 1821
The nineteenth of the year 1821
The twentieth of the year 1821
The twenty-first of the year 1821
The twenty-second of the year 1821
The twenty-third of the year 1821
The twenty-fourth of the year 1821
The twenty-fifth of the year 1821
The twenty-sixth of the year 1821
The twenty-seventh of the year 1821
The twenty-eighth of the year 1821
The twenty-ninth of the year 1821
The thirtieth of the year 1821
The thirty-first of the year 1821
The first of the year 1822
The second of the year 1822
The third of the year 1822
The fourth of the year 1822
The fifth of the year 1822
The sixth of the year 1822
The seventh of the year 1822
The eighth of the year 1822
The ninth of the year 1822
The tenth of the year 1822
The eleventh of the year 1822
The twelfth of the year 1822
The thirteenth of the year 1822
The fourteenth of the year 1822
The fifteenth of the year 1822
The sixteenth of the year 1822
The seventeenth of the year 1822
The eighteenth of the year 1822
The nineteenth of the year 1822
The twentieth of the year 1822
The twenty-first of the year 1822
The twenty-second of the year 1822
The twenty-third of the year 1822
The twenty-fourth of the year 1822
The twenty-fifth of the year 1822
The twenty-sixth of the year 1822
The twenty-seventh of the year 1822
The twenty-eighth of the year 1822
The twenty-ninth of the year 1822
The thirtieth of the year 1822
The thirty-first of the year 1822

— 305 —

ՀԱՅ ԵՕԼՈՒ

MISS BOLLE

Ն Ե Ր Ո Ղ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ի Հ Ս Ա Ն Ի Ն Ի Ն Թ Ա Ր Ի Ֆ Ի

Խ Ս Ա եօլու իպատէթի՝ սուրբ
եկեղեցինին իհասան էթտիյի լիա-
կատար ներողութիւնլարըն պիրի
օլուս, նիչէ քիմսէլէր ներողութիւն
գաղանմաղա՝ վաճիսլի իւղ-
րէ ճահտ ու ղայրէթ էտէրլէր
իսէ տէ, չօգլար վար քի, ներո-
ղութիւն նէ օլտուղուն պիլմէ-
տիքլէրինտէն, եա գաղանմաղա
իհմալ, եա իգթիղա էտէն իպա-
տէթտէ գուսուր էթտիքլէրի ի-
չին, էսէրինտէն մահրում օլուր-
լար: Պունա պինաէն սուրբ եկէ-

ղեցինին ալու իհսանը՝ նէ պիւյիւք
շէյ օլտուղունու , վէ ճանլարա
նէ գատար էլզէմ վէ ֆախէլի
օլտուղունու անլաթմագ իչին ,
նէրողութիւն նէտէն հասըլ օլ-
տուղունու , վէ սուրբ հայրա-
պետէր՝ նէ վէճհ իլէ վէրտիյինի ,
վէ ալան քիմսէլէր՝ նէ շէքիլ գա-
ղանաճաղընը , իշսու մահալտէ՝
մուսթասարճա՝ թարիֆ էթմէք
միւնասիպ կեօրիւլմիւշ տիւր :

Ուղղափառ եկեղեցինին՝ ընդ-
հանուր ժողովքլար ըլա ֆասլ օ-
լունմուշ վարդապետութիւնու
սուր քի , պիր կիւնահքեար քիմ
սէ խոստովանանք օլուպ , արձա-
կում ալտըգտա , կիւնահը աֆվ
օլուր , լաքին կիւնահըն սէպէպի
իլէ մուսթահագ օլտուղու ճէ-
ղայը՝ էօտէմէյէ պօրճլու գալըր :

Պի այնի նուգուա ագճէ պօր-
 ճունտա, անայը էտա էթտիքտէն
 սօկրա, իշէմիշ մուրապահասընը
 էօտէմէյէ պօրճլու գալմագ կիպի
 տիր: Սուրբ եկեղեցինին վերտիյի
 ներողութիւն՝ կիւնահ ըլա խաթ-
 ընը ինճիթտիյիմիզ Ալլահըն՝
 թէքրար խաթընը եափմագ իչին՝
 խոստովանանք օլտուգտան սօկ-
 րա, կիւնահըմըզըն էօլէիսինէ
 կեօրէ՝ պօրճլու գալըպ, եա պու-
 տինեատէ, եա քուարանտա
 չէքեճէյիմիզ աղասլարըն աֆվի
 տիր:

Չիւնքի Գրիստոս էֆէնտիմիզ
 պու տինեայէ կելիս, պունճա
 սիյասէթ չէքիս, դանընը տէօ-
 քիւս՝ էօլմէսի իլէ, պինէրճէ
 պին տինեալար սաթըն տլա պի-
 լիրքեն, ճիւմէսինի եալընը պի-

ղիմ ուղղութեամբ ուղա սարժ էթ տիյինտէն , սէվապլարընըն զիյա տէսինի՝ սուրբ Եկեղեցիներն խա զինէսինէ սերմայէ պրագտը : Օն տան մատա սուրբ կոյս Աստուա ծածինին վէ ճիւմէ սուրբլա րըն սէվապլարը օ խազինէտէ ճէմ օլուր : Նիճէ քի քրիսթիյան լըղըն իւք վագըթլարընտա , խոս տովանահայրլար պագը պիւյիւք կիւնահլարըն ազապ պօրճունու էօտէմէյէ՝ աղըր ասլաշխարանք ւար դօրլար ըտը , վէ էօյէ ա պաշխարանքտա օլան քիմսէլէր՝ տին ուղղութեամբ էզիյէէթ իչին տէ օլան խոստովանուլ վէ նահա տակլարա րէճա էտիպ , չէքէ ճէք ւէրի ասլաշխարանքը էքսիլթմէք , Էախօտ աֆվ էթտիրմէք իչին՝ Էա տիլ իլէ , Էա թէգքերէ իլէ ,

առաջնորդւարա շէֆաաթ էթ-
տիրիրլէր խտի . առաջնորդւար
տաօսուրբլարըն չէքտիյի էզլյէէ-
թին սէվասլընա միւրիւվէթէն՝
շէֆաաթլարընը Կապուլէ Էտիս ,
օ ապաշխարողուն չէքէճէյի ա-
պաշխարանքըն՝ Էա սլիր միգտա-
րընը , Էա պիւթիւնիւնիւ աֆվ
Էտէրլէր խտի : Պու միսիլլի՝ ա-
խէրին ըէճասլյա ապաշխարան-
քը աֆվ էթմէք՝ սիֆթա՜ Պօլոս
առաքեալըն կիւնիւնտէ վագը
օլմուշ տուր . նիճէ քի ն . Կորնթ .
մէքթուսլունուն Է պապինտէ՝
պիր զինաքեարը բանագրէլ էթ-
տիյինի սէօյլէր . վէ ք մէքթու-
սլունուն ք վէ Է պապլարընտա՝
Կորնթացիլէրին ըէճասլյա աֆվ
էթտիյինի Էաղար :

Խտի պու սէվասլարըն խա-

ղինէսի՝ սուրբ եկեղեցիտէ պիր
թիւքենմէզ սէրմայէ օլուպ, Յի
սուս էֆէնտիմիղ՝ կիւնահեար
լարն կիւնահընը աֆվ էթմէք
րուխասթընը՝ եկեղեցինին չօ
պանլարը օլանլարա վերմէյլէ,
մուսթահադ օլտուղումուզ ճէ
զանըն պէտէլինի աէ օ չօպան
լար վէզն էտիպ, Ալլահըն խաթ
րընը խօշ էթմէք իչին, կիւնա
հըն ազըրըղընա կեօրէ ապաշ
խարանք գօմագ՝ օնլարա մախ
սուս տուր: Անճագ ինսան էվ
լատընըն հիշլիյի՝ Ալլահըն պիւյ
իւքլիւյիւ իլէ րուսպար օլուն
տուգտա, պիր աուճ թօփրագ
տան եափըլը ինսան՝ նէ՞ եափըպ
տա, ալէմին սահիպի պիր Ալ
լահըն (պիր ներեքի կիւնահ ըլա
պիլէ) ինճիթալիյի խաթըրընը խօշ

էաէսիւիւր : Պունտան պահս է-
տերէք եկեղեցիներն էլվէլքի ա-
պաշխարուծի գանուէլարը փէք
սըգը օլուս , ապաշխարանքլար
փէք ուղուն , վէ փէք աղըր օլու-
տու : Պիր զամանտան ոսկրա ,
պաղը սէսկսլ իլէ , պու գանուէ-
լարը կեվէթմէք իգթիզա էթ-
տիլինաէն պաշգա , Տօմա իմիէ-
րաթօրլարը քրիսթիյան օլուս ,
քրիսթիյանլարը հալածել էտէն
գալմայըս , պու ապաշխարողլար
իլին տէ շէֆասթ էտէճէք նա-
հատակլար գալմայընճա , ճան-
լարըն սէլամէթինէ եարաըմ օլ-
մագ իլին , սուրբ եկեղեցի՝ էֆէն-
տիմիզին վէ սուրբլարըն սրագ-
աղը՝ պու սէվասլ խաղինէսինի
աջըս , էֆէնտիմիզին վէրտիյի
հիւքմէ պինաէն , Նիկիա , վէ Նաու

գիկիա , վէ Էնկիւրիւ , վէ սաիր
Ժողովքլար ըլա , պու ներողու-
թիւն իհասանինէ գարար վերիւ ,
հալա տէվսմ Էթմէքտէ տիր քի ,
սուրբ Բասիլիոս կիպի , սուրբ Յու-
հան Ոսկեբերան կիպի , վէ հեր
միլլէթին օ Ժողովքլարտա պու-
լունմայան սուրբ հայրապետէ-
րի տախի Թահսին Էթմիշ տիրլէր :

Պիր աղ հերետիկոսլար՝ ընդ-
հանուր եկեղեցիտէն այրըլմալա-
րլըլա , պու մուսալարէք սերմայ-
էյի՝ քենտի նէֆսանիյէէթլէրինէ
ֆիտա էտիպ , քենտի իրատէթ-
լէրի իլէ՝ քեարընտան քերէմին-
տէն վաղ կեչիպ , քենտի քենտի-
լէրին մահրում Էթտիքտէն սօկ-
րա , պիլմէմ եիւրէք սուլթմապ
իչին մի օլա , եօգսա ճահլլէրին
էօնիւնտէ՝ քենտիլէրէ էօղը օլմապ

իչին մի օլա , սուրբ եկեղեցիներն
սլազը ատէթլէրինի իթիգատլա-
րընը զէմմ հտէրլէր : Վէ հէր
պիրինին մէզհէպի պիրէր տիւր-
լիւ իքէն , վէ սլազը իթիգատ-
լարը պիր պիրինէ զըստ իքէն ,
ընդհանուր եկեղեցիյի զէմմ էթ-
մէյէ կեւինճէ , քէ՛ հնէ հէփ-
սինին մէզհէպի իթիգատը պիր
տիր կիպի իթիֆագ հտիպ , ալ-էլ-
խուսուսա Ղութէրին Գալվլինին՝
քէնտիլէրտէն մուաննիա չըրագ-
լարը՝ պիր պիրլէրինին եազտըղըն-
տան հօրնէք ալըպ , ուղլափառ
վարդապետլէրին տէֆ՝ անթլէ ճէ-
վապ վէրտիյի մատտէլէրի թէք-
րարլայարագ քիթասլլար տօլ-
տուրտուղլարը պաշլը մատտէլէ-
րին սլիր՝ պու ներողութիւն
ֆասլը տըր :

Պազըլար տա ներողութիւնու
թէմէլինտէն ինքեար էտէմէտիք-
լէրինտէն , պիր կիւնահքեար
խոստովանանք օլուպ , սրբութի
ալտրգտա՝ գազանտըղը լիակա-
տար ներողութիւն եէթիւմէզ մի
քի , սօկրատան պունճաներողու
թիւնլար իլավէ էթմիշլէր տէյի ,
ճահիլ խալգա վարդապետու
թիւն սաթարլար : խօշ , պէօյլէ
վարդապետլէրին ագլը , իլմի , վէ
տինի՝ սուրբ եկեղեցինին պուն
ճա ալիմ վէ սուրբ վարդապետ-
լէրինտէն զիյատէ օլմատըղնա
հէր քեսին ագլը էրէր . լաքին
քենտիլէր նէ՞ ճէսարէթ իլէ սէօյ-
լէրլէր : Էվվէլա՝ հէր խոստովա-
նանք օլուպ սրբութիւն ալան ա-
տամ՝ լիակատար ներողութիւն
գազանտըղնը , եսնի , կիւնա-

հըն սէպէսի իլէ մուսթահագ
օլտուղու ճէղանըն աֆվնի գա-
ղանտըղընը՝ եկեղեցինին հանկի
գանուռնուտա պուլուրլար : Սա
նիյա՝ կիւնահըն աֆվի պաշգա,
ճէղասընըն աֆվի պաշգա օլտու-
ղու՝ սուրբ ժողովքլար ըլա ֆասլ
օլունմուշ մատտէ օլտուղունու
պլլմէյօրլար մը : Եօդսա Ալահըն
պիւյիւքլիւյիւնիւ վէ կիւնահըն
սղըրլըղընը վէզն էտէճէք վէզնէ-
լէրի օլմայրպ , սուրբ Հաղորդու-
թիւնու աղղընա ալըպ եութ-
մանղա՝ հէր ճաճն կատարեալ
սո՛ւրբ մու օլուր զանն էտէրլէր :

Սուրբ եկեղեցինին վարդա-
պետլէրի պունլարը հէփ վէզն
էթաիքաէն սօնրա տըր քի , Յի-
սուս էֆէնտիմիլնի վէ ճիւմլէ
սուրբլարըն պրագտըղը՝ օ թիւ

քենմէղ սէվապ խաղինէսինտէն
Թէօվպէքեար օլանլարա հիսսէ-
լէր չըգարմըչլար . վէ ներողու-
Թիւնուն պիրինտէ գուսուր է
տիսլ , մահրում չըգան զաիֆ
ճանլար՝ օսլիրինտէ գազանա պիլ
սինլէր տէյի , չօք իպատէԹլէրէ
ներողուԹիւնլար պաղլամըչլար :
ՀաԹԹա Տրիտենդեան ժողով
քունտա շէյլէ գարար վէրիմիշ
տիր քի « ՆերողուԹիւն իհսան
էԹմէք րուխսաԹընը՝ Քրիստոս
էֆէնալմիլ քենաի եկեղեցիսինէ
վէրմիշ օլտուղունտան , եկեղեցի
պու րուխսաԹը՝ Թա էվվէլինտէն
իճրա էտէ կեւմիշ տիր . վէ քրիս-
Թիյան ժողովուրդունա Ֆաի-
տէլի շէյ օլմալլա , պունտան ադ-
տէմ օլան ժողովքլարտա մու-
գարրէր օլունտուղու կիպի՝ պուն

առն ակեցլէ տախի պու առեթի
թութուպ տէվամ էթմէյէ՝ պու
սուրբ ժողովք գարար վերիպ
հիւքմ էտէր: Աէ ներողութիւն
նաֆիլէ շէյ տիր, եախօտ եկեղե-
ցինին ներողութիւն վերմէյէ
գուտրէթի եօգ տէյէնէրէ անա-
թէմա (լանէթ) օդուր: Անճագ
ներողութիւնլար փէք գօլայլը
ըլա վերիլիպ տէ, եկեղեցինին
գանունլարընը կեվէթմէմէք ի-
չին, սուրբ եկեղեցինին հէր պար
առեթի օլան խօշ թէտպիր վէ
միւլահաղա իլէ վերիլմէսինի էմր
էտէր: Աէ հերետիկոսլարըն պու
պապտէ հիճվ էթմէսինէ տէպէպ
օլան թագսիրաթլարը՝ պու սուրբ
ժողովք տէֆ էթմէք իչին, մուր-
տար քեար քեօշէլէրինի հէփ
եասագ էտէր. վէ տուաջնորդլար

քենտի թեմէրինաէ օլան՝ պու
միսիլի պէտ առէթլէրի իշարէթ
էտիպ, գաւառական ժողովքա
րընա, վէ օնտան սրբազան հայ
րապետէ խապեր վէրսինէր աէյի
պու էմր իլէ առաջնորդլարըն
ճիւմէսինէ թէմպիհ էտէր Դ:

Ընդհանուր եկեղեցիներն պու
վարդապետութիւնունա նիս
պէթ՝ եկեղեցիտէն այրըլանլա
րըն պէյլէ իթթիֆադ ըլա՝ հէր
պիրի պիրէր գօլտան՝ իւղէրիմի
ղէ հիւճում էտիպ, աղըլաաքի
գօյունլարը իւրքիւտիւպ փա
րալամաղա օլան գաստլարը՝ է
ֆէնտիմիղին փիշին սէյլէտիլինի
թաստիգ էտիպ, քենտինին սա
հիհ աղըլը՝ Րօմա եկեղեցիսի
օլտուղունա՝ հէր խապաթտան
գաթի նազար՝ աշխէար պիր

խալաթ տա պու օլույօր :

Վէ զալիպա պու իթթիֆագ-
լարընա ըայէթէն տիր քի , ընդ-
հանուր եկեղեցիներն վերալի նե-
րուլութիւնլարը զէվգլէնտիքլէրի
եէրտէ , եկեղեցիտէն պրը օլան-
լարըն աւաթէն աւելի՝ պօլ պօլ
տալըթտըգլարը նղովքլարը բա-
նագրանքլարը՝ հիչ լիսանէ կե-
թիրմէզլէր : Սուրբ եկեղեցի մեր-
համէթլի վալիտէ տիր . էվլաու-
լարընըն սէլամէթինէ գօլայլըգ
օլմագ իչին , հէր թարաֆտան
մէճճանէն իմտաալար քերէմ է-
տէր . օպիրլէր՝ էվլատըրընըն
խարապընա սէպէպ օլաճագ սի-
լահը՝ սաղա սօլա գուլլանըպ , չօգ
տէֆա վերտիքլէրի նղովք՝ տին
իչին պիլէ տէյիլ , եա մամոնա ի-
չին տիր , եա վէրէն առաջնոր-

գունն նէֆսանիյէէթ իճրասը ի-
ջին տիր. վէ պաղը տէֆ'ա նղովք-
լարընը ագճէ իլէ սաթտըգլա-
րը՝ անըլմատըղընտան պաշգա ,
հալա ադլը էրէն էրմէյէն՝ տիլա-
թըպ, պու. պահաստէ միւճատէլէ-
լէր էտիպ , ներողութիւն մատ-
տէսինի քիմի զէմմ էտէր՝ քիմի
զէվգէ ալըր :

Այլպլանմազ . օնլարըն տա
հադգը վար : Պէն աէ զէնկինլէ-
րին քիմինի՝ շաշգըն սըրլար , ալ-
թուն կիւմիւշ կիպի չիւրիւք շէյէ
թափընմըշլար տէյի զէվգէնիւրիմ,
քիմինի՝ հարամսօր տուրլար , է-
լին հադգընը եէմէյլէ մալ սահի-
պի օլմուշլար տէյի հիճվ էտէրիմ.
լաքին լուծֆոնն նէ քի , օնլար
պանա նիսպէթ՝ մալլէրինին զէվ
գինի չըգարըյօրլար , պէն պու

վելիւրալիւքսէ՝ հալա ինէյիպ
տուրույօրում:

Պու մուպարէք ներողութիւն
նէտէն հասըլ օլաուղունու աղ-
լատըգտան սօնրա, սուրք հայրա-
պետէր նէ վէճէ իլէ վերտիյինէ
կէլէլիմ: Յիսուս էֆէնտիմիզ՝
դուրատուղու եկեղեցինին իտա-
րէսինի Պետրոս առաքեալա հա-
վալէ էտիս, անախթարլարը ծնա
վերիս, եկեղեցիսինէ քենտիյի
պաշ նասսլ էթտի. ծնա պինտէն
Պետրոս առաքեալտան սօնրա,
օ հիւքիւմ՝ եէրինէ կէլէն յա-
ջորդլարընա կեչիս, տիւնեա եիւ-
ղիւնտէ՝ եկեղեցինին կեօրիւ-
նիւր պաշը՝ Բօմա հայրապետի
օլմաղլա, օ թիւքենմէզ խաղինէ
տէն պու ներողութիւնլարը՝ եա
քենտի տաղըտըր, եա քենտի էմ-

րի իլէ առաջնորդւարա տաղըթ,
տըրըր: Վէ Գրիստոս էֆէնտի,
միզ Պետրոս առաքեալա վէրտիյի
անախթարլարըն հիւքմինէ պի-
նաէն, պու տիւնեատէ օլան կիւ-
նահքեարլարա՝ եուգարտա սէօյ-
լէտիյիմիզ կիպի՝ եա պու տիւն-
եատէ, եա քաւարանտա չէքմէյէ
պօրճլու օլտուդլարը ազասլարա
պէտէլ՝ օ խազինէտէ օլան սէրմայ-
էտէն հիսսէ վէրիպ, օ էզլյէէթ
լէրի քենտիլէր չէքմիշ կիպի, օ
սէվասլարը քենտիլէր գազան-
մըշ կիպի, Ալլահա փիշքեշ սու-
նար: Վէ քաւարանտա օլան
ճանլար իջին տէ իմտաա վէ շէ-
ֆաաթ նիյէէթի իլէ վէրիւր:

Ներողութիւն իքի սուրէթ իլէ
վէրիլեր. պիւրի լիակատար, պիւրի
մաոնական. լիակատար ներողու-

Թիւն՝ եա պու տիւնեատէ , եա
քաւարանտա չէքմէյէ սլորճլու
օլտուղումուղ աղապլարըն՝ հէ-
փիսինի էօտէր , վէ քիշիյի՝ մկըր-
տուԹիւնտա օլտուղու կիպի՝
կիւնահարզ հալէ գօր : Մասնա-
կան ներողուԹիւն՝ էօլջիւյիւլէ
վէրիլէն տիր քի , օ պօրճլու օլ-
տուղումուղ աղապլարըն՝ շու
դատարընը , եախօտ շու դատար
զամանլըղընը էօտէր : Քեզալիք
քաւարան ճանլարը նիյէէԹինէ
տէ վէրիլմիշ իսէ , ներողուԹիւ-
նու ալան քիմսէ՝ օ նիյէէԹ իլէ՝ օ
Փագըր ճանլարա ներողուԹիւ-
նուն եա լիակատար եա մասնա-
կան էօլջիւսիւ դատար իմտատ
էտէր : Պու մասնական ներողու-
Թիւնտա քառասնօրեայ ներողու-
Թիւն վար քի , ապաշխարուԹիւն

գանուկարը իւզրէ՝ պազը կիւ-
նահա գըրգ կիւնլիւք ապաշխա-
րանք գօնմուշ տուր , պու քա-
ռասնօրեայ ներողութիւն՝ օգըրգ
կիւն ապաշխարանքը չէքմիշ կի-
պի՝ քիշիյի աֆվէտէր : Պափ իմ-
տի , ներողութիւն տէտիքլէրի
մուսպարէք իհսան՝ իհմալ օլու-
նոփր շէյ մի տիր : Գրիսթիյան օ-
լան քիմսէ , քենտիյի կիւնահ-
քեար թանըյան քիմսէ , տիւնեա-
տէ հէր նէ գատար ներողութիւն
վէրիւմիշ , վէ վէրիլիյօրսա , կերէք
քենտի ճանը իչին , կերէք քաւա-
րանտա ազապ չէքեն ճանլար
իչին , հէփսինի գազանմաղա
ճահտ վէ զայրէթ էտէր :

Պու սուրէթտէ ճէննէթէ
կիթմէք փէք գօլայ օլմայօրմու :
Կիւնահը իշլէ , Ալլահըն խաթ-

րընը երդ, սօկրա աղզընտան տէօ,
քիւլէրէք՝ սլիր գաչ հայր մեր,
սլիր գաչ Ողջոյն սէօյլէ, եախօս
Ֆիլան տուայը էյլէ, եա Ֆիլան
հերէ սլիր զեյարէթ էյլէ, ճէն-
նէթ գափուլարը սըրթը իւս-
թիւնէ աջըլըր, սէն սօրղուսուզ
սուալսըղ իչէրի կիւր • նէ կիւզէլ
շէյ : Կերչէք ճէննէթէ կիթմէք
փէք գօլայ տըր, լաքին սըադը,
աշգը, վէ դայրէթի օլանա : Ղալ-
րիլէր՝ սօլ սօլ ներողուլթիւն
տաղըսըրլար տէյի զէմմ էտէր-
լէրսէ, սէն տէ՝ ներողուլթիւն
գազանմագ գօլայ տըր գըյաս է-
տէրլէր տէյի՝ հիճիլ էտէրլմ :
Սուրք եկեղեցի ներողուլթիւնու
վերտիքսէ, հէփիսինէ շարթլար
գօր, ներողուլթիւնու ալաճագ
քիմսէ՝ • շարթլարըն հէփիսինի

իճրա էթմէլի տիր . վէ պիրինի՝
եա իհմալ էալիպ , եա ունու-
տուրսա , եախօտ պիլմէյէրէք , եա
գուտրէթի օլմայարագ՝ գուսուր
էտէրսէ , ներողութիւնու գաղա-
նամազ . զերա ներողութիւնու
վէրէն հայրապետէրին Ֆիքրի՝
Ֆիլան վէ Ֆիլան չէյի էտէնլէրէ
վէրմէք տիր :

Ճիւմլէտէն գաթինազար ,
լիակատար ներողութիւն ալա-
ճագ քիմսէնին եիւրէյինտէ՝ Աւ-
լահըն խաթրընը ինճիթտիյինէ
սահիհ փիւշմանլըգ աճըսը , վէ
պիր տահա կիւնահա տիւշմէք-
տէն իսէ , էօլիւմիւնիւ իրթիքեապ
էթմէք նիյէէթի օլմալը : (Եալը-
նըզ պու շարթըն իճրասընը՝ հէր
քեո քենտի գալպինտէ արար-
տա , ներողութիւնա հաիլ օլուպ ,

Ճէննէթէ կիրմէք դօլայ մը, կիւճ
միւ՝ չափուք անլար) : Աէ օնիյ
եէթ իլէ խոստովանանք օլուս ,
սրբութիւն ալտրգտան սօնրա՝
ալաճաղը ներողութիւնուն հադ-
դընտա դօնուլան շարթլարըն հէ-
փիսինի՝ իսլատէթլէ իճրա էթ-
մէլի տիր : Պունտան մատա ջօդ
աստուածաբանլարըն նասիհտ-
թը սըր քի , լիակատար ներողու-
թիւնա նաիլ օլմագ իչին , հէր
քէս քէնտի գուտրէթինէ կեօ-
րէ՝ սէվապլար վէ խայր ամէլէր
իլէ Ալլահըն խաթրընը խօշ էթ-
մէյէ չալըշմալը սըրլար :

Պաղը ներողութիւնտա՝ քա-
ւարան ճանլարը իչին տէ նիյէէթ
օլուր . լաքին տօղըու տօղըույա
ազատ էթմէք իչին տէյիլ , ֆա-
գաթ իմօատ նիյէէթի իլէ՝ նե-

րողութիւնու ալանլարըն տուա-
յը վէ խայր ամէլէրի հիւրմէթի-
նէ, օ ճանլարըն էօտէյէճէք սօր-
ճունա պէտէլ՝ սուրբ եկեղեցի-
նին սէվապ խաղինէսինաէն Աւ-
լահա փիշքեշսունուլուպ, չէքէ-
ճէքլէրի աղասլարըն՝ վէրիլէն
ներողութիւն գատարը աֆվ օ-
լունմասընը՝ Ալլահտան նիյաղ
էթմէք իչին տիր: Անճագ սօւնա
տա կերէք քի, վէրիլէն ներողու-
թիւն կոնգակընտա՝ քաւարան
ճանլարը իչին տէ վէրիլմիշ օլտու-
ղունուն պէյանի՝ պու խաչ եօլու
կոնգակընտա օլտուղու կիպլի՝
ղէքր օլա . վէ ներողութիւնու
ալան քիմսէ՝ կոնգակտա օլան
շարթլարը թէքմիլէն իճրա է-
տիս սուրբ եկեղեցինին Փիքրի
իւղրէ՝ քաւարան ճանլարընա

հարտում նիյեէթի իլէ ալա :

Պու Փազըր Ճանլարա հարտում էտէն քիմնէնին՝ քենտինէֆսինէ տախի՝ հէր շէյտէն գաթինազար՝ իքի պիւլիւֆ իւայրը օլուր . պիրի՝ օ Ճանլար Ճէննէթէ վարտըգտա , քենտիլէրէ քաւարանտա հարտում էտէնլէր իշին էլպէթտէ քենտիլէր տէ Ալահըն հուզուրուտա շէֆաաթ էտէրլէր . պիրի տէ՝ օ Ճանլարա պու տիւնեատէն հարտում էտէնլէր՝ էօլտիւքտէն սօկրա քաւարանա կիտէրլէրսէ , քենտի էթտիքլէրի կիպի՝ քենտիլէր տէ պու տիւնեատէն հարտումլար պուլուրլար : Հէման Ալահ մերհամէթ էտիպ , հէր քեսին գալիլինէ սըտգ ըլս իպատէթ վէրիպ , տուալարըն գապուլ էյլէյէ :

Խաչ Եօլու ջերմեանդոնիւնանո
ւայլ՝ օլուդոն իւրե երկէ + Ելին

ՆԱՍԻՂԱԹ

Պոյ խաչ Եօլու ջերմեան
դուծիւնու էֆէնտիմիզ Յիսու
սուն՝ սիղիւմ սէլամէթիմիզ իչին՝
Գողգոթա տաղընտա գուրպան
օլմաղա , խաչ օմուզուհտա չըդ
տըղը սիյասէթլի Եօլուն էօրնէյի
տիր քի , օն տէօրթ մէնղիլէ թագ
սիւմ օլունուհ՝ օն տէօրթ պատ
կերք տիր : Պու Եօլուն պատկերք
լէրինի օրհնէլ էթմէյէ իղնի օ
լան քահանայ՝ ներողութիւն նիյ
էէթի իլէ օրհնէլ էսիսպ , տիգտիլի

մահալտէ , ներողութիւնու դա-
ղանմաղա նիյեէթ էտէն քիմսէ՝
օ ծն տէօրթ պատկերքին սըրասըյ-
լա հէր պիրինին էօնիւնտէ պաշ-
դա պաշգա տիզ չէօքիւպ , պիրէր
Հայր Դէր , պիրէր Ողջն , վէ պիրէր
Փառք Կօր սէյլէմէլի տիր : Ահ
հէր պիր պատկերին մէֆհումու
նէ օլտուղուն տիւշիւնիւպ , դալ-
պինէ աշգ վէ իպատէթ կէթիր-
մէք իչին , պու քիթապճըգտա
օլան տուալարը , եախօտ պունա
պէնդէրլէրինի՝ եա տիլ իլէ , եա
Ֆիքր իլէ սէյլէյէրէք տօլաշտըգ-
տա , Երուսաղէմտէ օ ոուրք եէր
լէրտէ պուլունմուշ կիպի սուրք
հայրասպէսլէրին վէրտիյի ներո-
ղութիւնլարա նաիլ օլուր : Ան-
ճագ պու եօլու լայըղը իւզըէ տօ-
լաշըպ , կերէք քէնտի իչին , կե-

րէք քաւարան ճանլարը իջին վէ-
րիէն ներողութիւնլարը գազա-
նա պիլմէյէ կերէք տիր քի , քի-
չինին եիւրէյինտէ թէքմիլ փիւշ
մանլըդ , վէ պիր տահա կիւնահա
տիւշմէմէյէ գավի նիյէէթի օլա :
Վէ եիւրէյինին փիւշմանլըդնը
տիլ իլէ տէ իդրար էթմէք իջին ,
իպթիտա սուրբ սեղանն էօնիւն-
տէ տիղ չէօքիւպ , պու տուայը
սէօյլէմէլի :

Փիւշանլէ Իգրար :

Եւ սէվիկիւլիւ գուրթարըճրմ
Յիսուս , սէն պէնիմ խաթրմ
իջին տիւնեայէ կիլիսլ պէօյլէ
սիյասէթ իլէ էօլմէյի իրթիքեապ
էթմիշ իքեն , պէն նիլէ քերրէ
սէնսէն եիւղ չէվիւրիւպ , խաթրը-
նը ինճիթմիշիմ մեղայ էֆէնիսիմ

Յիսուս մեղայ: Պու կիւն եիւրեք
տէն փիւշման օլուս, սէնին խա-
չընըն աշաղընա գափանըս, աֆ-
վինի րէճա էտէր, պիր տահա
կիւնահա տիւշմէմէյէ գափի նիյ-
էէթ գօրում: Պէնիմ պու փիւշ-
մանըղըմ՝ նէ ճէննէթին իղգէ-
թինի իթիրտիյիմ իջին տիր, նէ
ճէհէննէմին աղապլարընա մուս-
թահաւ օլտուղում իջին, իլլա
պէնիմ կիպի պիր կետա գուլ՝
սէնին կիպի պիր մերհամէթ սա-
հիպի Ալլահըն խաթըրընը ինճիթ-
տիյիմ իջին, պիւթիւն եիւրեք-
տէն փիւշման ըմ էֆէնտիմ. պէ-
նիմ պու եիւրէյիմին աճըսընա
վէ կեօզլէրիմին եաշընա պապըս,
թէօլպէմի գապուլէյէ: Օ չէք-
տիյին էղիյէթլէրին հիւրմէթի
իջին օլտուն, վէ տէօքտիւյիւն ա-
ղիզ գանըն խաթըր իջին օլտուն,
կիւնահաղըրըմ աֆվ էտիս, պիր
տահա կիւնահա տիւշմէմէք իջին՝

նիյեէթիմտէ գազի տուրմադա
պանա գուզվէթ վէր քի , օ չէք
տիյին էզիյեէթլէր , վէ տէօքտիւյ
իւն մուպարէք դան՝ պէնիմ
հադդումա՝ նաֆիլէ օլմուշ օլմա
սըն : Աէ լութֆուհու քերէմ
էյլէ քի , պու նիյեէթ էթտիյիմ
խաչ էօլուհու լայըը իւզըէ ու
լաշըպ , վէրիլէն ներողութիւն
լարը՝ կերէք քենտիմ իչին , կե
րէք քաւարան ճանլարընա իմ
տատ իչին գազանմադա նաիլ օ
լայըմ . վէ պուհտան պէօյլէ օլան
էօմրիւմիւ սէնին հիզմէթինտէ
կեչիւրիպ , էօտիւքտէն սօկրա
ճէննէթինին իզզէթինի կեօր
մէյէ լայըդ օլայըմ . Ամին :

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԻՆՁԻԼ

ՅԻ— ԷՔԷՆԻՒՅԻ ԽԱԼԱ ԻԵՐԵՄԵՅԵ
ՀԻ— Ժ ՕԼ— ՆԱ— Բ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հաղ-
րէթի Իսա , Վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

ՅԻՍՈՒՍ ԷՔԷՆԱՐԻՄԻՂ զալմա-
նէ դամչըլանըս , տիքեն թաճըլա
թաճլանարդտան սոկրա , պու սի-
րինճի մէնղելտէ խաչա կերիլիս
էօլմէսինի՝ Պիղատոս հիւքմ էտէր :
Սէն ա կիւնահքեար ճան , տիւ-
շին քի , օ կիւնահսըզ գուզու՝
սէնին սէլամէթին իչին պու նա-
հագ հիւքմիւ՝ նէ կեօնիւլ ալլագ-

լըլըլա գապուլ էտեր : Սէնին
ճանըն սէլամէթէ չըգտըն տէյի՝
քենտիյէ օլան զուլումտան ասլա
շիքեայէթ էթմէտիյինտէն պաշ-
դա , մուհապպէթ իլէ խաջա սա-
րըլըր : Սէն քենտի ճանընըն սէ-
լամէթի իչին՝ հիչ պիր տէրտտէ
մուհապպէթ կեօսթէրիպ , հիչ
պիրինտէ մուրատընը Ալլահըն
մուրատընա ույտուրտուլուն վաթ
մը . հաթթա մէշքէպինէ գարշը
կեւէն շէյլէրին հէփսինտէ՝ ֆո-
տուլուգ իճրա էտիպ , պաշընա
հէրնէ տէրա կեւէ , հէփսինտէն
շիքեայէթ էտէրսին :

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս մե-
ղայ . սէնի խաջ սիյասէթինէ
մուսթահաֆ կեօրէն Պիղատոս
տէյիլ տիր էֆէնտիմ , Պիղատոս
տէյիլ, իլլա քենտի կիւնահլարըմ
տըր : Սէն պու չէքտիյին սիյա,
սէթլի եօլուն հիւրմէթինէ , պե-
նիմ սայըսըզ կիւնահլարըմ սէ-

պէսի իլէ , ճէհէննէմէ մուսթա-
հագ օլտուղում հիւքմիւ՝ իւղէ-
րիմտէն չէվլիրիպ , պանա լուծ-
ֆուհու վէր քի , պունտան սոկ-
րա պէն տաիմա մուրատըմը սէ-
նին մուրատընա ույտուրուպ ,
հէր կէլէն խաչա րիզա վէրիպ ,
ասլա շիքեայէթ էթմէյիմ , վէ
իմտատընը պէնտէն քէսմէ քի ,
պունտան պէօյլէ սէնին հիլմէ
թինտէ եաշայըս , պիւթիւն էօմ
րիւմտէ սէնի սէվէյիմ , վէ էօլիւ-
միւմ ոսաթինտէ մէրհամէթինէ
լայըդ օլայըմ :

Հայր թեր : Ուլլոյն : Փառք հօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ րապ-
սի , պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ԻՔԻՆՃԻ ՄԻՆՁԻԼ

Յիսուս եփէնփիփիլ խաւը օմն-դո-
նա աւլը , Գողգոթնա քաղընա քօղ-
լոն էօլա լըգար :

Սանա սէճտէ էտէրիզ ես հաղ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի դուրթարտըն :

Պու իքինճի մէնղելտէ Յիսուս
էփէնսիմիզ խաչ աղաճընը եա-
րալը օմուղունա ալըս , Գողգո-
թա տաղընա տօղրու կիտէր իքէն ,
քէնտի ալըլարընը ունուտուս ,
սէնի տիւշիւնիւր , վէ ոլու սիյա-
սէթլի էօլիւմիւնիւ՝ սէնին ուղու-
րունա Ալլահա փիշքէշ սունար
ըտը : Սէն խսէ կելէն խաչարտան
իքրահ էտիս , ասլա խաչ չէքմէք
իսթէմէզսին . վէ սէնին խաթրըն

իջին պէջլէ նահագ Էօլիւմիւ իր-
թիքեալ Էսէն Յիսուսու՝ ասլա
խաթրընա կեթիրմէյիսլ, նէ քիւ-
ջիւք աէրտին օլսա, Յիսուսա վիշ-
քէշէթմէք աէյիլ, չէքտիյի սիյա-
սէթլէրի սիլէ ունուտուրսուն :

Եօգ, Էֆէնսիմ Յիսուս, Էօգ .
սլոււնտան պէջլէ սէն սլանա հէր
նէ խաչ կեօնաէրիրսէն, սէն աէ
սէնին խաթրըն իջին մուհապ-
պէթ իլէ չէքէյիմ, լաքին սէն
գուլվէթ վէր քի, սլու տիւնեա-
տէ՝ ճանըմըն Էպէտիլլիյի տօղլու
Էօլճուլլուլունտա՝ ասլա խաչը
օմուզումտան սլադմայըմ . վէ
սլու Էօմրիւմիւ սէնին հիլմէթին-
տէ կեջիրիսլ, օսլիր տիւնեատէ
Ճէննէթինին իզզէթինի կեօրմէյէ
լայըգ օլայըմ :

Հայր Դեր : Ուղն : Փառք Կօր :

Պիզէ մէրհամէթ էյլէ ես լապ-
պի, պիզէ մէրհամէթ էյլէ :

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՄԻՆՁԻՆ

ՅԻՆՆԱՆ ԷՔԵՆՔԻՒՂ ԳՆՂԳՆԱՅԱՆ ԻՒ
ԿԵՐ ԻՅԵՆ ԻՍՏ ԿԵՔՆԱ ԵԿԵՆ ԿԻՂԵՐ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եա՛ հազ
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ
րիզ, զերա սէն սուրբ խաչքնլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու իւջիւնճիւ մէնղիլտէ ՅՍ
էՖէնտիմիզ՝ տէօքտիւյիւ գա
նըն չօգլուղունաան, վէ պիւթիւն
կեճէ չէքտիյի էղիյեէթլէրտէն
զտիՖ գալմըշ, խաչըն աղըրըղը՝
եարալը օմուզլարընը ոլասըպ,
զալիմ ճէլլատլարըն տիւրթիւպ
չէքիշտիրտիյինէ տայանամայըպ,
եիւղիւ գօյու եկրէ գափանըր.
վէ տիւշիւպ սարսըլմասընտա՝
պաշընտաքի թաճըն տիքենլէրի

Թէքրար պէյնինէ պաթըպ , ա-
 ճապա նէ տէրէճէտէ աղըըլար
 տուլտու : Պու ճիւմէ իլէ օ մէր-
 համէթսիղ Եահուաիլէր Թէփմէ-
 լէյերէք , աղըըլարըն արթըրըպ ,
 եէրտէն էօյլէ գալտըրտըլար : Լա-
 քին ոէն օ մէրհամէթսիղ ճէլաա-
 լարըն զալիմլիյինէ պագմա , իլա
 քենտի կիւնահլարընըն չօգլու-
 ղունու աիւշիւն քի , դուրթարը-
 ճըմըզ Յիսուսուն պունճա սիյա-
 սէթլէրինէ սէպէպ օլմուշ տուր
 տա , սէնին եիւրէյինտէ հիջաճը
 եօգ , հիջ փիւշմանըդ եօգ :

Եա սէվկիւլիւ Յիսուսում ,
 սանա պու գատար էզիյէթ վէ-
 րէն՝ նէ խաչըն աղըրըղը տըր , նէ
 օ ճէլաալարըն զալիմլիյի , իլա
 քենտի կիւնահլարըմըն չօգլու-
 ղու տուր , պիլիւրիմ : Մեղայ է-
 ֆէնտիմ Յիսուս , սանա լուծ-
 ֆունու վէր քի , պունտան սօկ-
 լա սէնին մուհապպէթին իլէ

եառայրս , պիւթիւն էօմրիւմտէ
կեջմիշ կիւնահէրիմի աղլայրս ,
պիր տահա կիւնահա տիւշմէյիմ :

Հայր Բեր : Ողջոյն : Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ ես րաս
պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՏԵՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆԶԻԼ

Յիսուս եօլ իսկիւնսքէ՝ աճգլու վա-
ւիպէնէ բաւ իւլի :

Սանա սէճտէ էտէրիզ ես հազ
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչ ընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու տէօրտիւնճիւ մէնղիլտէ՝
աճրգլը կոյս Մարիամ՝ գանլա-
րա պուլանմըշ էվլատընա րասթ
կելիս , պաշընտա տիքէնտէն պիր
թաճ , օմուգունտա պիր աղըր

խաչ, քենտի խիւեր իլէ սլաղը ,
արտընտան իբի քեսիճի խըրսըզ,
էթրաֆընտա գուտուրմուշ ճէլ-
լատլար ըլա կիտէն մուսիպէթլի
ալայընը կեօրիւնճէ, էվլատ ըլա
վալիտէսինին կեօղիւ պիր պի-
րինէ իլիշտիքտէն, եիւրէքլէրին-
տէ տույտուգլարը աճըյը տիւ-
շիւն . վէ սէպէպի՝ հէփ սէնին
կիւնահլարըն իբէն, սէն տահա
եիւրէյինտէ աճը տույմատըղընա
ութան . . .

Վայ պանա : Սիզ ես աղիզ
գուրթարըճըմ, վէ մուհապ-
պէթլի վալիտէմ, պու չէքտիյի-
նիզ եիւրէք աճըսը իչին օլտուն,
պէնիմ թաշ եիւրէյիմի սիզ եըմ-
շատըն քի, պու չէքտիյինիզ աճը-
լարը ապլա ֆիքրիմտէն չըգար-
մայրպ, էօմրիւմ օլտուգճա՝ կիւ-
նահլէրիմին չօղլուղունու աճըյ-
այըմ . վէ էօլիւմիւմ սաա-
թինտէ՝ ես մէրհամէթլի վալիտէ :

էվլատընըն դարչըսընա չըգաճա-
յլմ վագըթ, սիղին պու չէքտիյ
ինիլ աճըլարը խաթըրնա պրա-
դարագ, սէնին թէ սիրլի չէֆաա
թինէ նաիլ օլայլմ:

Հայր Դէր • Ողջն • Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ րապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՊԻՇԻՆՃԻ ՄԻՆԶԻԼ.

Խաւը Գաւալըմաղա՝ Յիսուսա եարբըմ
էմմէ Էլին Սիմոն Իւրէնադիյի Լա-
ւարար :

Սանա սէճտէ Էտէրիլ եւ հաղ-
րէթի Իսա, վէ սէնի մէտհ Էտէ-
րիլ, զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարսըն :

Պու պէշինճի մէնզիլտէ՝ Յի-
սուս գուլվէթտէն գալըպ, խաջը

գալարըրամաղ օլունճա , շայէտ
եօլտա էօլիւս տէ , մուրատըմըզա
էրէմէյիզ տէյի , խաինն եահուտի-
լէր՝ Սիմոն կիւրենացիյի՝ զօր ուլա
անկարեայա թու(թուս , խաջը
գալարըմաղա եարտըմ է(թտի-
րիրլէր : Տիւշիւն քի , պիր կիւրե-
նացի տէ սէն սին . խաչտանն իք-
րահ էտիս՝ անկարեա կիսի չէ-
քերսին , վէ հէր կեւլէն սրգըն(թը-
տան շեքեայէթ էտէր աղլաշըր-
սըն . . .

Եօգ , եօգ , էֆէնտիմ Յի-
սուս , սէն պէնիմ խաթըրմ իչին
ճէննէթին տէվլէթինի պրագըս ,
պու սիյասէթլէրի իր(թիքեապ
էթտին . պէն տէ սէնին խաթըրն
իչին տիւնեա րահաթըղընը հէվի
պրագըս , հէր նէ խաչ կեօնտէ-
րիրսէն՝ մուհապպէթ իլէ գապուլ
էտիս , ճանն ու կեօնիւլտէն չէ-
քերիմ : Անճագ սէն սլանա գուվ
վէթ վէր քի , պէն պու նիյէէ

Թիմոտէ գալի տուրուպ , պու
տիւնեատէ սէնին խաչընը գալ
տըրմաղա եարտըմ էտէյիմ քի ,
էօլտիւքտէն սօնրա տա ճէննէ ,
Թինին իզգէԹինէ հիսսէտար օլայ
ըմ :

Հայր Քեր . Ուլնյն , Փառք հօր :

Պիզէ մէրհամէԹ էյլէ եւրապ
պի , պիզէ մէրհամէԹ էյլէ :

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԻՆՁԻԼ .

Վերսիտ գարը՝ եփենքիդէ եի-
դի-նի-նիլէյէ ուիւ ուեւ վերի :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հաղ-
րէԹի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զերա սէն տուրք խաչընլա
ալէմի գուրԹարտըն :

Պու ալԹընճը մէնզիլտէ՝ Վէ-
րոնիքա Յիսուսա լասԹ կելիպ ,

եիւզիւնտէն աշաղա ագան գանը
Թէրի կեօրիւնճէ, աճըյրպ, եիւ
զիւնիւ սիլմէյէ պիր պէզ վէրիր.
Յիսուս եիւզիւնիւ սիլիսպ, մու
պարէք գանը չէհրէսինին Թաս
վիրի՝ պէզլն եիւզէրինէ չոգտը:
Սէն շու գարընըն իպատէթինէ
պագ քի, քիմսէնիննէ տէյէճէյի
նէ սպգմայրս, ճէլլատլարը ա
րալայըս, էլինտէն կելտիյի գա
տար Յիսուսա հիզմէթ էթտի:
Սէն իսէ տիւնէա սայընթըլարը
իչին, Ալահըն հիզմէթինտէն նի
չէ քերրէ կերի տուրուս, չոգ
տէֆ՝ա միրտութիւն շնորհքոյ
լա ալտըղըն լէքէսիզ ճանըն կիւ
ղէլ Թասվիրինի՝ կիւնահ լէքէլէ
րի իլէ պօղմուշ գարալամըշսըն...

Պէլի, պէն օհամքէօր ում քի,
տիւնէա սայընթըլարըլա չոգ
տէֆ՝ա սէնին հիզմէթինտէն գաչ
տըղըմտան պաշգա, ազիզ գա
նընլա սաթըն ալտըղըն ճանը՝ կիւ

նահ ըլա ետրալամըշ, սուրէթի-
նի պօղմուշ ում. մեղայ էֆէն-
տիմ Յիսուս, փիւշման ըմ.
պուհտան սօկրա սէն պանա լուծ-
ֆինի վէր քի, էօմրիւմ օլտուդ-
ճա՝ քիմսէնին նէ տէյէճէյինէ
պագմայըպ, սէնին հիզմէթինտէն
կերի դալմայըմ քի, էօլիւմ սա-
աթիմտէ ճանըմը մկրսուծիւն
շնորհքոյլա ալտըղըմ սուրէթ-
տէ՝ սանա լէքեսիզ թէսլիմ էտէ
պիլէյիմ:

Հայր Դեր . Ուղչն . Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ ըապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ԵԻՏԻՆՃԻ ՄԻՆՁԻԼ.

Յիսուս եօլաւ իրաւի իւն, իրինձի
աւֆաւ եւրե աիւնի :

Սանա սէճաւէ հաւրիզ եւ հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ հաւ-
րիզ, զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու եհտինձի մէնզիլաւէ՝ մէր-
համէթսիզ եահուտիլէր՝ էֆէն-
տիմիզ Յիսուսու չէքիշտիրիսլ է-
զիյեէթ հաւրէք կեօթիւրտիւք-
լէրինտէ, Յիսուսուն տայանա-
ճագ գուվլէթի գալմամաղլա,
թէքրար եհրէ տիւշիւսլ, պիւ-
թիւն վիւճուտու սարսըլլալ, եա-
րալարը հէփ թագէլէնտի : Սէն
տէ տիւշիւն քի, հէր կիւնահա
տիւշտիւքձէ՝ Յիսուսուն եարա-

լարընը թաղէլէր, օ զալիմ ճէլ-
լատլար կիպի, վէ օնլարտան պէ-
թէր էղիյէէթ էտէրսին

Եւ մերհամէթլի Յիսուս, պէն
հէր կիւնահ իշլէտիքճէ, սէնին
էարալարընը թաղէլէյիպ, օ զա-
լիմ ճէլլատլարտան զիյաուէ՝ սա-
նա էղիյէէթ էթմիշլիմ. մեղայ
էֆէնտիմ փիւշման ըմ: Պուռ-
տան սօնրա պիր տահա կիւնահա
տիւշիւպ՝ սէնին խաթրընը ին-
ճիթմէքտէն իսէ, էօլիւմիւմիւ իր-
թիքեապ էտէրիմ. անճադ սէն
մերհամէթինլէ սլանա քերէմ է-
տիպ, էլիմտէն թուլթ քի, տիւն-
նեա, թէն, վի շէյթան իղվալէ-
րինէ տայանըպ, պիր տահա կիւ-
նահա տիւշմէյիմ:

Հայր Պեր. Ուլըյն. Փատոֆ Կօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ ըսապ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՍԻՔԻԶԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ.

ՅԻՍՈՒՍ ԵՕԼԿԱ ԻԻԿԵՐ ԻԿԵՆ , աղւայան
ԳԱՐԸԼԱՐԸ ԲԵՆԵԼԼԱ ԵԿԵՐ :

Սանա սէճաէ էտէրիղ եա՛ հազ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիղ , զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու սէքիզինճի մէնզիլտէ՛ է-
ֆէնտիմիզ Յիսուսու աճըրպ տղ-
ւայան գարըլարտան սէն իպրէթ
ալ , օնլար՝ զալիմ եահուտիլէրին
էթտիյի սիյասէթի աճըտըլար
ըսա , սէն քենտի կիւնահլարընը
աղլա քի , Յիսուսուն պու չէք-
տիյի էզիյէէթէր , վէ տէօքտիլիւ
մուպարէք գան , վէ պէօյլէ մու-
սիպէթլի էօլիւմիւ՝ սէնին հագ-
դընա նաֆիլէ օլմայա , վէ էօլիւմ

սասթինտէ՝ Յիսուսուն ծնարա
էթտիյի կիպի՝ սէն տէ թէսէլայա
լայրգ օլուպ, ճէննէթինին իզ-
զէթի իլէ սէվլինէ պիլէսին . . .

Եւ սէվկիւլիւ դուրթարըճըմ
Յիսուս, շու չէքոիյին սիյասէթ-
լէր իջին օլսուն, պանա փիւշման-
լըգ կեօզ եաշըսը վէր քի, պէն
էօմրիւմ օլտուգճա՝ կիւնահլէ-
րիմի ալլայըմ. վէ կերէք սալլը-
ղըմտա, կերէք էօլիւմիւմ սաա-
թինտէ՝ սէն պու կեօզ եաշլարը-
մա մէրհամէթ էտիպ, պէնի թէ-
սէլա էթտիքտէն սօկրա, ճէննէ-
թինին տէվլէթի իլէ պու կեօզ
եաշըմը շաղըղա թէպտիլ էտիպ,
պէնի էպէտ-էլ-ապատ սէվլինտի-
րէսին :

Հայր Թեր . Ուշն . Փատ Կօր :

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ ըապ-
պի, պիղէ մէրհամէթ էյլէ :

ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ:

ՅԻ՜՜՜ ի-լի-նճի- ԿԷՔ՜ ԵԷԷԷ
ԿԻ-ԼԷԷ :

Ստնա սէճտէ էտէրիղ եւ հազ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիղ , զերա սէն սուրբ խաչընլա-
ալէմի գուրթարտըն :

Պու տօգուզունճու մէնզիլտէ՜
Յիսուս էֆէնտիմիղ պիւթիւն
գուլվէթտէն տիւշիւսլ , ելւզիւ
գօյու եէրէ գափանտըգաա , օ
մէրհամէթսիղ եահուտիլէր՝ պիր
ան էվվէլ Գողգոթա տաղընա չը-
գարըպ , մուրատլարընա էրմէք
իչին , քիմի սաչընտան չէքեր ,
քիմի եագասընտան , քիմի վու-
րուր գագալար , քիմի տէ թէփմէ
իլէ տիւրթէր , տիւշտիւլիւ եէր-
տէն պէյլէ էզիյեէթ իլէ գաւ-
տըրըրլար : Ա՛ճապա սէն պիր
մուրատընա էրմէք իչին , գաչ

տէֆ'ա Ալլահըն էմրինի այագ
ալթընա ալըպ, Ալլահ մուհասս-
պէթինէ գարշը, գարտաշ մու-
հասպպէթինէ գարշը կիւնահլար
ըլա, Յիսուսուն պու սիյասէթ-
էրինի թաղէլէմիշսին . . .

Եւ մէրհամէթլի Յիսուսում,
սէն պանա պունճա էյլէքէր էթ-
միշ իքէն, պէն հէփսինէ նամքէօր
օլուպ, տիւնեա մուրատլարը ի-
չին՝ սէնին խաթըրընը թէքրար
թէքրար ինճիթմիշիմ. վայ պա-
նա, փիւշման ըմ: Սէն պէյլէ
թէքրար թէքրար եէրէ տիւշմէն-
տէն՝ պանա գուվլէթ վէր քի,
պունտան պէյլէ տիւնեա մէ-
րամլարընտան էլ չէքիպ, պիր տա-
հա սէնին խաթըրընը ինճիթմէք-
տէն իսէ, քէնտի նէֆսէրիմի
այագ ալթընա ալըպ եէնէյիմ:

Հայր Ձեր. Ողջն. Փառք Կօր:

Պիղէ մէրհամէթ էյլէ եւ՝ ըասլ-
պի, պիղէ մէրհամէթ էյլէ:

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԵՆԶԻԼ.

Յիսուս Գողգոթայա եկեղեցիէր
արգասնական ընդհանր «օյաբլար» :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հազ-
րէթի իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Յիսուս էֆէնտիմիզ Գողգո-
թայա եկեղեցիէրտէ , զալիմ ճէլ-
լաուլար՝ արգասնատաքի ըուպայը
զօր ուլա սօյուպ , ըուպասընա
եափրըզ եարալարը թէքրար աչ-
տըլար : Սէն տէ տիւշիւն քի ,
թէօվպէտէն տէօնիւպ՝ հէր կիւ-
նահա տիւշտիւքճէ , ֆազիլէթ
վէ խայր ամէլ սէվապլարընը ճա-
նընըն իւզէրինտէն սօյուպ , էվ-
վէլքի կիւնահ եարալարընը թէք-
րար աչըպ , գուրթարընընա էօյ-
լէ էզիյէէթ էտէրտին . . .

Մեղայ էֆէնտիմ Յիսուս ,

փիւշման ըմ: Սէն պէնիմ խաթ-
րում իջին պէօլէ բեղալէթէ չըր-
ջըսլաֆ օլուպ, տիւշմէնլէրինէ
կիւլիննճ օլմուշ իքէն, պէն սէ-
նին էյլէքլէրինի հէփ ունուտուս
ապաշխարութիւն խորհուրդ ու-
լա ալտըլում շնորհքլարը քէնտի ի-
րատէթիմ իլէ սօյունուպ, ճանը-
մըն եարալարընը թաղէլէտիքճէ,
սէնին եարալարընը եէնիլէմիշ-
իմ: Մեղայ էֆէնտիմ, փիւշման-
ըմ: Պանա լութֆունու վէր քի,
պունտան սօկրա ալտըլում շնորհք-
լարը էյի սագլայըպ, ճանը-
մըն տիւշմէնլէրինէ կիւլիննճ օլ-
մայըմ. վէ ճանըմը ֆագաթ տիւն-
եա վէ թէն սէվտալարընտան
սօյունպ, ֆալիլէթ վէ խայրամէլ
սէվապլարըլլա տօնաթմաղա գա-
տըր օլայըմ:

Հայր յէր. Ողջն. Փառք հօր:

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եա ըսպ-
պի, պիղէ մերհամէթ էյլէ:

ՕՆՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՆԶԻԼ.

Յիսուս եֆէնդիսիէ խաւն ի-ւերի-
նէ եւթըրու, եււերիի պագլարու
հաւարաւ :

Սահա սէճտէ էտերիզ եւ հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ, զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարտըն

Պու Օն պիրինճի մէնզիլտէ՝ օ
զալիմ ճէլատլար՝ Յիսուս է-
ֆէնտիմիզի չէքիշտիրէրէք խա-
չըն իւզերինէ եւթըրու, պիր է-
լինի մըխլատըգուտ սինիրլէրի չէ-
քիլիս, օպիր էլի վէ պագլարը՝
հազըրլատըգլարը տէլէքէրէ եէ-
թիշմէյինճէ, զօր ուլա չէքիս՝
սինիրլէրինի փարալայարագ, տէ-
լէյին իւզերինէ կէթիրիս մըխլա-

տըգտան սօնրա , Թէքրար եիւ-
ղիւ գօյու եէրէ չէվիրիս՝ էնքսէր-
լէրի փէրչին էթտիլէր : Ա՛ միւ-
րիւվէթսիզ եահուտիլէր , Յի-
սուստան կեօրտիլիւնիւզ պուն-
ճա էյլէքլէրին միւքեաֆաթը պո՛ւ
մու տուր . հասթալարընըզ սա-
ղալարս , քեօրլէրինիղին կեօղիւ-
նիւ աջըս , էօլիւլէրինիղի տիրիւ-
տիս , սիղէ ճէննէթ եօլունու
կեօսթէրտիլինէ դարչըլդ՝ վա-
ճիս օլան Թէչէքքիւր պէօլէ՞ մի
օլուր : Սէն , սէն ա՛ կիւնեահ-
քեար ճան , սէն օ եահուտիլէրէ
նէ՞ հիճվ էտէրսին . սէն եահու-
տիլէրտէն չօգ զիյատէ էյլէքլէր
կեօրմիւշսիւն . վէ կիւնահա տիւշ
մէմէյէ չօգ զիյատէ իմտատլարըն
վար իքեն , հէփիսինի ինքեար է-
տիս , պիր կիւնահ իշէտիլին
եէրտէ՝ աճապա գաջընը տահա
փէրչինէմիշսին . . .

Վայ պանա , էֆէնտիմ . սէն

հէր կիւնահ իշխութիւնք՝, սէնին
 էլէրինին այագլարընըն եարալա-
 րընը թաղէլէմիշիմ . փիւշման ըմ
 էֆէնտիմ, փիւշման ըմ . սէնին
 պու եարալարընըն աղըսը իշին
 օլսու՛ն՝ պանա լութֆինի վէր
 քի , պու՛նտան սօնրա եիւրէքտէն
 թէօվպէյէ կեւիս , տին , իւմիտ ,
 վէ մուհասպէթ էնքսէրլէրի իլէ
 ճանըմը սէնին սուրը խաչընա
 մըխլայըմ, վէ գավի նիյէէթ իլէ
 փէրչլին էտիս , պիր տահա սէնին
 սուրը խաչընտան այրըլմայըմ :

Հայր թեր . Ուշն . Փառ + հօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ ետ ըապ-
 պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՕՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆՁԻԼ.

Յիսուսն իսկա իւրաքանչեւն «մեկն»,
իսկ ի՞նչ իւրաքանչեւ «մեկն» արեւել-
քն :

Սանա սէճտէ հտերիդ եւս հազ-
րէթի իսա, վէ սէնի մէտհ հտէ-
րիդ, զիրա սէն սուրբ խաչքնւ
ալէմի գուրթարտն :

Պու՞ն իբիւճի մէնդիլտէ՝ օ զա-
լիմ՝ ճէլատլար՝ Յիսուսա էթ-
տիքլէրի ըհզալէթ թէքմիլ օլտուն
տէյի, խաչքնը գալտըրըս՝ իբի
քէսիճինին արասընա տիքալէր.
վէ սուսուզլուլունու գանտըր-
մագ իչին հօտ իւլէ գարըշըգ սիր-
քէյէ սիւնկեր պաթըրըս, պիր
գամըշըն ուճուլա աղզընա ու-
զատըս, Ալահըն էվլատըյըսան,
խաչտան էն քի ինանալըմ տէյի,
նիսպէթ սէյլէյէրէք՝ մասպա.

րայա ալտըլար : Յիսուս պու հալ
տէ՝ ճան իւսթիւնտէ իքէն , եի-
նէ տիւշմէնլէրի իչին Ալլահա
էօզը էտիւպ , աֆվլէրինի տիլէր ,
վէ տօսթլարընը գայըրըպ , շայըր-
տընը վալիտէսինէ , վէ վալիտէ-
սինի շայըրտընա վասիյէէթ է-
տէր . վէ թէօլպէյէ կեւէն քե-
սիճիյէ ճէննէթի վատ էտէր :
Պու վէճհ իլէ տօսթուճա տիւշ-
մէնինէ էյլէք էտէրէք , իւչ սա-
աթ սիյասէթ չէքիպ , ադըպէթ
մուպարէք ճանընը թէսլիմ էթ-
միշ իքէն , օ գուտուլմուշ ճէլ-
լատլար՝ եինէ գանմայըպ , իչէ-
րիսինտէ զէտէլէնմէմիշ պիր եիւ-
րէյի գալմըշ ըտը , օնու տա սիր
հարպայըլա տէլտիլէր : Գալտըր
կեօզիւնիւ ա՛ կիւնահքեար ճան ,
գալտըր կեօզիւնիւ տէ՝ պիր քեր-
րէ գուրթարըճըն Յիսուսուն հա-
լինէ պագ . օ նամքէօր եահու-
տիլէր պու գատարա գանմատըյ-

սա, պէլքի սէն գանար, կիւնահ-
տան վաղ կելիրսին. վէ քինի
քիւսիւյիւ գալտըրըր, տիւշմէնի-
նէ հէլալէտէրսին. . .

Մեղայ էֆէնտիւմ Յիսուս, մե-
ղայ. պու կիւն սէնին խաչընըն
այաղընա գափանըս, պիւթիւն
եիւրէքտէն թէօվպէ էտէրիւմ:
Չիւնքի խաչ իւղէրինտէ սուսա-
տըլըն՝ կիւնահքեարըն թէօվ-
պէսի իտի, պէնիւմ պու թէօվ-
պէմի գապուլ էտիս, տիւշմէն-
լէրին իչին փէտէրինէ էթտիյին
հօղրիւ՝ պէնիւմ իչին տէ էյլէ քի,
պէն պու տիւնեատէ իքեն, կիւ-
նահլէրիմին աֆվինէ նաիլ օլուս,
էօլիւմիւմ սաաթինտէ տէ՝ սաղ
եանընտաքի խըրսըղա էթտիյին
տավէթէ լայըգ օլայլւմ:

Հայր Տէր. Ողն. Փառք հօր:

Պիզէ մէրհամէթ էյլէ եւ րապ-
պի, պիզէ մէրհամէթ էյլէ:

ՕՆ ԻՒՉԻՒՆՃԻԻ ՄԷՆԶԻԼ՝

ՅԷՈՈՍՈՈ ԽՈՎԱՄԻՆ ՎԵՐԱՄ ՄԵՆՈՎ ,
ՎԵՐԱՄԷՆԻՆ ԳՈՇԱՊԸՆՈՎ ՎԵՐԵՆԵՐ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ հազ-
րէթի Խոա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զերա սէն սուրբ խաչընլա
ալէմի գուրթարարն :

Պու զն իւջիւնճիւ մէնզիւտէ՝
Յիսուսուն էօլմիւշ թէնինի խաչ-
տան էնտիրիւ , աճըգլը վալիտէ-
սինին գուճապընա վերալիւրէրին-
տէ , օ թէսէլլասըզ գալմըշ վալի-
տէնին տույտուղու աճըյը տիւ-
շիւն քի , ազիզ էվլասընըն սու-
սիյասէթի էօլիւմիւ՝ սէնին հագ-
գընա նաֆիլէ օլաճապընը տիւ-
շիւնտիւքճէ , եիւրէյինէ նէ սէօն-
մէզ աթէշ օլուր . . .

Ե՛օգ, ե՛օգ, Թէօվպէլէր օլսուն,
 եա մուհասուպէթլի վալիտէ, սէ-
 նին աղիղ էվլատընըն պու սիյա,
 սէթլի էօլլամիւ, վէ տէօքտիւյիւ
 մուպարէք գան՝ հաշա քի պէ-
 նիմ հադդըմանաֆիլէ օլա: Կեր-
 ջի պէն շիմտիյէ գատար կիւնահ
 իչինտէ եաշայըս, օ սիյասէթին
 սէվապլարընտա օլան հիսսէմի ի-
 թիրմիշիմ, լաքին պու կիւն Թէօվ
 պէյէ կելիպ, կիւնահլէրիմի
 տղարըմ: Կերջի կիւնահլէրիմին
 չօգլուղունտան՝ աֆվէ լայըգ
 տէյիլ իմ, լաքին պէն ելինէ էվ
 լատընըն տէօքտիւյիւ գանըն, վէ
 չէքտիյի սիյասէթլէրին սէվապը-
 նա կիւվէնիպ, վէ սէնին մերհա-
 մէթլի շէֆաաթինէ որդընարագ՝
 աֆվիմի ումարըմ: Եա աճըգը
 վալիտէ, չիւնքի Յոհաննէս ա-
 ւետարանիչին եիւղլւնտէ, էվլա-
 տըն պէնի սանա վասիյէթ էթ-
 միշ տիր, սէն տէ պանա վալիտէ-

լեք միւրիւմէ թիւնի կեօսութիւնս ,
աղիղ էվլատորնն էօլմիւշ թէնին ,
տէն ագան դանա գաթորդն
կեօզ եաշննն պիր տամլասընը՝
պէնիմ իջնն էվլատորնա վիշքեշ
սուն տա , պու տիւնեատէ իքեն՝
պու տիւնտիյիմ ափվի պանա ալը
վէր :

Հայր Քր. Ունյն . Փառք հօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ ըսպ .
պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

ՕՆ ՏԷՕՐՏԻՒՆ ՃԻՒ ՄԷՆ ԶԻԼ:

ՅԻՍՈՒՍՈՍ ՏՈՒՄԱՐԷՔ ԲԷՆԻՔԻ ՄԷՂԱՐՈՒ

ԳՕՐԼԱՐ :

Սանա սէճտէ էտէրիզ եւ՝ հազ-
րէթի Իսա , վէ սէնի մէտհ էտէ-
րիզ , զիրա սէն սուրբ խաչ ընլա
ալէմի գուրթարտըն :

Պու օն տէօրտիւն ճիւ մէնզիւ-
տէ՝ էֆէնտիմիզըն թէնինի՝ օ
վադթին ատէթի իւզըէ՝ պահար-
լայըպ քէֆինլէտիքտէն սօկրա ,
աճըգը վալտէսի քէնտի էլի իլէ
մէզարա գոյուպ , կեօզիւ արտըն-
տա տէօնիւպ կիթտի : խաթ-
րըն խօշ օլտոն մու ա՝ կիւնահ-
քէար , խաթրըն խօշ օլտոն մու :
Սէնին կիւնահլարընըն չօգլու-
ղունա տէնկ օլմագ իչին , ճէննէ-
թին խաղինէսի պօշանտը . սէն էօլ
մէյէսին տէյի՝ Յիսուս էօլիւպ մէ-
ղարա կիրտի . սէն տահա պու է

սէտի էօլիւմ կիրտապընըն քե-
նարընտա տօլաշըմըսըն . . .

Եօգ , գուրպանըմ Յիսուս ,
էօգ . շիմտիյէտէք պու թէհլիքե-
լէր իչնտէ տօլաշտըղըմ՝ հէփ
քենտի նամքեօլիւլիւմ տիւր :
Վէ շիմտիյէտէք էճէլ կելիպ ,
վաղըթսըղ սէնի մէղարա գօմա-
տըղ՝ սէնին թիւքենմէղ քերէ-
մինաէն տիւր , սիլիւրիւմ : Պուռտան
սէօլէ օլ քերէմինի իւղէրիմտէն
գալտըրմա քի , սէնտէ օլան
կիւնլէրիմի՝ սէնին աղիղ վալիտէ-
նին եարտըմըլա՝ ապաշխարու-
թիւն մէղարընա կեօմիւպ , պիւր
տահա էօլմէմէք իչն՝ պիւր կիւն
օլ քերէմինլէ տիւրիւպ , ճէննէ-
թինին իղղէթինի էսէտ-էլ-ա-
պատ կեօրմէյէ լայըգ օլայըմ .
Ամին :

Հայր Թեր . Ողմն . Փառք Կօր :

Պիղէ մերհամէթ էյլէ եւ՝ ըսապ-
պի , պիղէ մերհամէթ էյլէ :

Խաչ Եօլանանն օն փետրի մենալիի
 պիմփիպի, Բեքար սեղանն Եօնիան
 փէ փիւ շէօփիւ, Յիսուսան պէշ
 Եարասը նիյեկեթինէ՝ պէշ Հայր մեր,
 պէշ Ողջոյն, Վէ պէշ Փառք հօր,
 Վէ պոն երողութիւնս Գօյան հայրա
 պէպլէրին նիյեկեթինէ պիւ Հայր
 մեր, պիւ Ողջոյն, Վէ պիւ Փառք
 հօր սեօյլէփիպիսն սօնիրա

Տ Ո Ւ Ա

Եւ Էֆէնտիմ Յիսուս, տիւն
 Էանըն սէլամէթի իջին՝ սէն տիւն
 Եայէ կելտին, տօղուպ թլփա
 տեշ օլմաղա թէնէզզիւլ էթտին.
 լաքին Էսհուտի միլէթի սէնի
 Գապուլ էթմէաի: Խաին զամ
 մազ Յուգա՝ սէնի Էօփիւշերէք
 տիւլմէնէրինին էլինէ վերիպ,
 կիւնհասըզ գուզու կիպի էլէրին

սաղը, սէնի գուրպան էթմէյէ
կեօթիւրիւրիքէն, Աննանըն, Կայ-
իափանըն, Պիղատոսուն, վէ
Հերովդէսին հուզուրլարընտա՝
հտէպսիզ թաժլար ըլա սէնի
կեղտիւրիս, եալան շահիտէրի
իլէ իֆթիրալար էթաիլէր. վէ
նիչէ ըուսվայըզ ըլա էզիյէէթ-
լէր հաիս, գամջըլար ըլա տէօյ-
իւս, եիւզիւնէ թիւքիւրիւս,
սաշընա տիքէնտէն սիւր թաճ
կիյտիրտիքտէն սոկրա, կեօզլէրինի
սաղլայըս, քիմի սիլլէ քիմի գա-
մըշ ըլա վուրո՛ւրտու. նիհայէթ
ըուսպանը սօյուս, սէնի չըրչըս-
լագ խաչա մըիւլատըլար. վէ խա-
չընը իքի խըրսըզ արասընա տի-
քիւս, սէնի քեսիճիլէր սըրասը-
նա գօտուլար. սուսուզլուզու-
նու գանսըրմալա՝ հօտ իւլէ սիւր-
քէ իչիւրիս, հօլտիւքտէն սոկրա՝
մուսպարէք պէօյրիւնիւ մըղրազ
ըլա տէլտիլէր: Սէնին սու իր.

Թիքեապ էթտիյին սիյասէթլէր
իչին օլսուն էֆէնտիմ, պանա մէր
համէթ էյլէ . վէ գօրգուլու մահ
շէր կիւնիւնտէ՝ սէնին մութլու
գուլարընա էտէճէյին տավէթէ
պէնի տէ հիսսէտար էյլէ . Ամին :

Ֆ Ի Հ Ր Ի Ս Թ

ՀԱՅԹԱՆԸՆ ՀԷՐ ԿԻՒՆԻՒՆՏԷ
ՕԼՈՒՆԱԾԱԳ ԹԵՖՖԵՔՔԻՒՐԼԷՐ

Մագապէժ	3
Պաշար կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Ինտանըն նեկիճէսի	7
Պաշար իրիւնի կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Նեկիճէսիւն աշար ճառաւ Հաւ օլճաւ	12
Սաւի կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Մահացաւ կիւնաւ	21
Չարլաճա կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Իճէլ	27
Փերլէճա կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Շէրիւն կիւնիւ	36
Ճաճա կիւնիւն լեզուէստիւրիւ , Ճէճէնէճ	43

Ճոճա իրենի իննիւն ընճէս
 Ժրհիւ ,
 Ճեհէնէճ աղաղաւրճն է
 Կէրիւնի 48

ՅԻՍՈՒՍ ԷՅԷՆ ՏԻՄԻՉԻՆ ՍԻՅԱ
 ՍԷԹԼԵՐԻ ԻՌՁԷՐԻՆԷ

Պաղար իննիւն ընճէս Ժրհիւ ,
 Յիւսէն էճէնաթիւն սոյսէն
 լէսէսէ Կիւն օլան Տոհապ
 Կէնի 54

Պաղար իրենի իննիւն ընճէս
 Ժրհիւ , Յիւսէն էճէնաթիւն
 Կիւն աղաղաւրճն Գան ընճէս
 Իւ , լէսէսէ լէսէս . . . 64

Սալի իննիւն ընճէս Ժրհիւ ,
 Էճէնաթիւն Յիւսէն ընճէս
 Բոլորապ Կաթիլէրին Կո
 Կոլորան լէսէս . . . 72

Չարաճապ իննիւն ընճէս
 Ժրհիւ , Յիւսէն Գան
 լէսէս 82

- Փերշեմակէ կիւնիւն Բեգէտիւ-
րիւ, Յիսոսոսան արիւնի Լաճ
ըւ Լաճլան արշըլը . . . 94
- Ճոճա կիւնիւն Բեգէտիւ-րիւ,
Յիսոսոսան Էօլիւմիւ հիւսմ
օլուպ, Գողգոթայա կիւնիւնի . 99
- Ճոճա Իրմիւնի կիւնիւն Բե-
գէտիւ-րիւ, Յիսոսոսան Խա-
ւա Ղարա Էօլմիւնի . . . 106
-

- Խոսարձանան, օլուպ սրբաւ
Բիւն ալմալա Բեգարիւս Վե
Բեշէտիւ-ր արաւալը . . . 115
-

- Կոյա Մարիամ ասարաւածիւնի
Ղէտիւնի պէշ աճըլը Իպա-
րիւնի Իլէ Յիսոսոս Էգէնիւ
Տիպէ արաւա 165
-

- Խաւ Էօլաւ 175

